

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ
ԻԶԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ

ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ
ԵՎ
ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐՈՎ
սովորող ուսանողների համար

ԻԶԵՎԱՆ – 2015

ՆԱԽԱԲԱՆ

Միքելի՝ ուսանողներ

Հիմնադրման օրվանից ի վեր Երևանի պետական համալսարանի գործունեության ուղեգիծը եղել ու մնում է համալսարանական կրթության բովանդակության և ուսման բարձր որակի ապահովումը: Այսօր ԵՊՀ-ն համազգային և տարածաշրջանային դերակատարությամբ կրթական և գիտամշակութային ինքնավար հաստատություն է, որի հիմնական առաքելությունը գիտելիքի ստեղծումը, զարգացումը և փոխանցումն է: Գլոբալացման արդի ժամանակաշրջանում քաղաքակրթության մարտահրավերները պահանջում են միջազգային չափանիշներին համապատասխան մասնագիտական պատրաստվածություն՝ կրթության որակի և բովանդակության անընդհատ կատարելագործում, բարձրագույն կրթության միջազգային չափանիշներին դրանց համապատասխանեցում:

ԵՊՀ-ում 2007/08 ուստարվանից բոլոր մասնագիտությունների գծով մագիստրոսական ծրագրերը, իսկ 2008/09 ուստարվանից նաև բակալավրի ծրագրերն իրականացվում են կրեդիտային համակարգով: Ուսուցման նոր համակարգին անցնելը բխում է Բոլոնիայի գործընթացի պահանջներից և նպատակ ունի աստիճանական անցում կատարելու ուսման կազմակերպման ուսանողամետ համակարգին, որտեղ ուսման գործընթացի կենտրոնում ուսանողն է՝ իր անհատական կրթական կարիքներով, նախասիրություններով և ունակություններով, ապահովելով ուսումնառության ճկուն ձևերի և անհատական կրթական հետազոտի իրականացման լայն հնարավորություն:

Կրեդիտային համակարգի ներդրմամբ զգալիորեն բարելավվել է ձեռնարկվող կրթական ծրագրերի կառուցվածքը և աշխատածավալը, հիմնավորված կերպով թեթևացվել լսարանային բեռնվածությունը, կրճատվել դասավանդվող առարկաների քանակը՝ իրատեսական նախադրյալներ ստեղծելով ձեռնարկության ուսումնական աշխատանքի հնարավորությունները մեծացնելու, ուսումնական ծրագրերը լավագույնս յուրացնելու և դրանցով սահմանված կրթական արդյունքները ձեռք բերելու համար:

Համալսարանում ներդրված կրեդիտային համակարգն ամբողջությամբ համատեղելի է Կրեդիտների կուտակման և փոխանցման եվրոպական համակարգի (ECTS) հետ, ինչը նորաստեղծ Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքում ձեռնարկվող շարժունության (ուսանողական փոխանակումներ, ուսումնառության ժամանակահատվածներ օտարերկրյա բուհերում, կրթության շարունակում ավելի բարձր աստիճանում և այլն) ընդլայնման և որակավորումների ճանաչման դյուրացման գրավականն է: Իսկ դա կընդլայնի ձեռնարկվող կարիերայի և մասնագիտական աշխատուժի գլոբալ շուկայում աշխատանք գտնելու հնարավորությունները:

Կրեդիտային համակարգի ներդրումը համալսարանում մեկնարկված լայնամասշտաբ կրթական բարեփոխումների սկիզբն է միայն, բարեփոխումներ, որոնք պայմանավորված են ոչ միայն Բոլոնիայի գործընթացի պահանջների ձևական կատարմամբ, այլև համալսարանում ծրագրային բարձր չափորոշիչների պահպանման և ուսման որակի բարձրացման նպատակադրությամբ, ինչի հիմնական չափանիշը մեր շրջանավարտների մասնագիտական աշխատանքով ապահովվածությունն է: Համալսարանը տարեցտարի խորացնելու և ընդլայնելու է կրեդիտային հա-

մակարգի գործառնությունները՝ ձեզ համար կրթական ընտրության առավել ընդլայնված հնարավորություններ ապահովելու նպատակով:

Կրեդիտային համակարգով ուսումնառության ներկա ուղեցույցը պարունակում է ձեզ համար օգտակար տեղեկատվություն կրեդիտային համակարգի հիմնադրությունների, ուսումնական գործընթացի կազմակերպման և գիտելիքների ստուգման ու գնահատման նոր կարգի, ձեզ առաջարկվող կրթական ծրագրերի կառուցվածքի, բովանդակության և աշխատածավալների, ծրագրի բաղկացուցիչ դասընթացների և դրանցով նախանշված կրթական արդյունքների վերաբերյալ:

Հաջողություն և ամենայն բարիք եմ մաղթում ձեզ:

ՌԵԿՏՈՐ՝

Ա. ՄԻՄՈՆՅԱՆ

I ԲԱԺԻՆ

ԿՐԵԴԻՏԱՑԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՄԱՆ ԿԱՐԳ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

- 1.1. Սույն կարգը (այսուհետ՝ կարգ) սահմանում է Երևանի պետական համալսարանում բակալավրի և մագիստրոսի պատրաստման կրթական ծրագրերի կրեդիտային հենքով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման միասնական կանոնները:
- 1.2. Կարգը ներառում է ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ընթացակարգերը, գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը, ակադեմիական առաջադիմության չափանիշները, ինչպես նաև եզրափակիչ ատեստավորման կազմակերպման ընթացակարգը:
- 1.3. Կարգում տրված են նաև կրեդիտային համակարգում գործածվող առանձին տերմիններ, նկարագրված են համակարգի բնութագրիչները, բնորոշ գործառույթները և ընթացակարգերը:

2. ԿՐԵԴԻՏԱՑԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթները

Համաեվրոպական ECTS¹ կրեդիտային համակարգի հետևյալ սահմանումները և դրույթները ընդունված են Հայաստանի Բարձրագույն կրթության համակարգում և գործում են ԵՊՀ բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերում:

1. **Կարողությունը** գիտելիքի, իմացության և ունակությունների դինամիկ համակցություն է, որի ձևավորումը կրթական ծրագրի հիմնական նպատակն է: Այն կարող է լինել մասնագիտական (առանձնահատուկ ուսման տվյալ բնագավառի համար) և ընդհանուր:
2. **Կրթական արդյունքն** այն է, ինչ պետք է գիտենա, հասկանա և (կամ) կարողանա անել ուսանողն ուսումնառության ավարտին: Կրթական արդյունքը գուցակցվում է համապատասխան գնահատման չափանիշով, որը հնարավորություն է տալիս դատելու դասընթացով սահմանված կրթական արդյունքի ձեռքբերման վերաբերյալ: Կրթական արդյունքը և գնահատման չափանիշը միասին սահմանում են կրեդիտի շնորհման պահանջները:
3. **Կրթական (ուսումնական) մոդուլը** ուսումնական ծրագրի ամենափոքր, համեմատաբար ինքնուրույն միավորն է, որի համար կրեդիտ է տրվում: Կրթական մոդուլի ուսուցման տևողությունը 1 կիսամյակ է՝ դրանով սահմանված կրթական արդյունքների պարտադիր գնահատմամբ: Կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտները ուսանողին շնորհվում են ամբողջությամբ, այլ ոչ թե առանձին մասերով:
4. **ECTS կրեդիտը** դասընթացն (կրթական մոդուլը) ավարտելու և դրա ելքային կրթական արդյունքները ձեռք բերելու համար ուսանողից պահանջվող ուսումնառության ժամաքանակով արտահայտված բեռնվածքի չափման համընդունելի միավոր է, որը տրվում է ուսանողին դասընթացով նախանշված կրթական արդյունքների դրական գնահատումից հետո:
5. **ECTS կրեդիտի կարևորագույն հատկանիշներն են.**
 - ECTS կրեդիտով սահմանվող ուսումնական բեռնվածքը ներառում է ուսանողի լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն իրականացվող բոլոր տեսակի ուսումնական աշխատանքները, այդ թվում՝ մասնակցությունը դասախոսություններին, սեմինար և գործնական պարապմունքներին, լաբորատոր աշխատանքներին և պրակտիկաներին, կուրսային և ավարտական աշխատանքների կատարումը, քննություններին նախապատրաստվելը և դրանք հանձնելը, անհատական հետազոտությունը և այլն,
 - կրեդիտը չափում է ուսանողի միայն ուսումնական բեռնվածքը և չի գնահատում դասընթացի կամ կրթական մոդուլի բարդության աստիճանը, կարևորությունը և մակարդակը կրթական ծրագրում կամ ուսանողի կողմից դրա յուրացման որակը (գնահատականը),
 - կրեդիտը ուսանողին տրվում է միայն կրթական մոդուլով նախանշված ելքային կրթական արդյունքի գնահատման շեմային չափանիշները բավարարելուց հետո: Ուսանողը վաստակում է կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտների լրիվ քանակը՝ քննական արդյունքների (գնահատականների կամ գնահատման միավորների) հետ միասին,

¹ Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման եվրոպական համակարգ:

- ECTS կրեդիտը չի չափում դասախոսի ուսումնական գործունեության (դասավանդման) աշխատածավալը: Այն չափում է ուսանողի ուսումնական աշխատանքի (ուսումնառության) ծավալը,
 - կրեդիտը չի փոխարինում ուսանողի՝ թվանշաններով գնահատմանը, իսկ ուսանողի վաստակած կրեդիտների քանակը չի որոշվում նրա ստացած թվանշաններով (գնահատման միավորներով),
 - կրեդիտը չի արտահայտում ուսանողի ստացած գիտելիքի որակը, այն չափվում է գնահատականներով:
6. ***Կրեդիտային համակարգը*** ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, ակադեմիական կրեդիտների միջոցով ուսումնառության արդյունքների հաշվառման (արժևորման), կուտակման և փոխանցման համակարգ է, որտեղ համապատասխան որակավորումը շնորհվում է կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ բովանդակության և քանակի ձեռքբերումից հետո:
7. ***Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման ECTS համակարգը*** միասնական համակարգային կրեդիտային համակարգ է, որտեղ ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածքը 1 ուստարում գնահատվում է 60 ECTS կրեդիտ: Այն նախատեսված է Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքում ուսանողների ձեռք բերած կրթական արդյունքների չափման, պաշտոնական ճանաչման և բուհից բուհ փոխանցումը դյուրացնելու համար:
8. ***ECTS համակարգի կարևորագույն հատկանիշներն են.***
- կիսամյակը, ուսումնական տարին կամ ուսումնառության լրիվ ծրագիրը հաջողությամբ ավարտելու համար ուսանողը պետք է վաստակի կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ քանակը,
 - կրեդիտներ հատկացվում են կրթական ծրագրի՝ գնահատման ենթակա բոլոր բաղկացուցիչներին՝ դասընթացներին, կրթական մոդուլներին, պրակտիկաներին, կուրսային և ավարտական աշխատանքներին և այլն,
 - կրթական ծրագիրը և դրա առանձին բաղկացուցիչները բնութագրող բոլոր պայմանները՝ ծրագրի նպատակը և ավարտական պահանջները, դասընթացների էլքային կրթական արդյունքները և հատկացված կրեդիտները, ուսումնառության, դասավանդման և գնահատման մեթոդները և այլն, հրապարակվում են նախապես և հասանելի են դրանցից օգտվողներին (ուսանողներին և դասախոսներին):

2.2. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառնությունները

2.2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառնությունները երկուսն են՝

ա) *կրեդիտների փոխանցում.*

այս գործառնությամբ ենթադրում է ուսումնական ծրագրի (պլանի) բոլոր դասընթացների և կրթական մոդուլների աշխատածավալների արտահայտում կրեդիտների օգնությամբ, ինչը հնարավոր է դարձնում կրեդիտներով չափված կրթական արդյունքի փոխանցումը ծրագրերի և բուհերի միջև,

բ) *կրեդիտների կուտակում.*

այս գործառնությունի իրականացումը ենթադրում է կրթական կրեդիտների աստիճանական կուտակման գործընթացի առկայություն, ինչն իրականացվում է ուսանողի անհատական ուսումնական ծրագրի օգնությամբ²:

Նշված գործառնությունները բնութագրվում են մի շարք հատկանիշներով և ուղեկցվում համապատասխան ընթացակարգերով:

2.2.2. Կրեդիտների փոխանցման գործառնությունի հիմնական հատկանիշներն են.

- գործում են մոդուլացված ուսումնական ծրագրեր, որոնց բոլոր բաղադրամասերի (դասընթացներ, կրթական մոդուլներ, կուրսային և ավարտական աշխատանքներ, պրակտիկաներ և այլն) աշխատածավալները տրված են ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածությունը (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն աշխատանք) արտահայտող ECTS կրեդիտներով,
- կրեդիտներով արտահայտված կրթական արդյունքների փոխադարձ ճանաչման և որոշակի թվով կրեդիտների՝ ծրագրից ծրագիր փոխանցման (տեղափոխման) հնարավորություն նույն բուհի ներսում կամ բուհերի միջև՝ ընդունող ծրագրի պահանջներին համապատասխան:

2.2.3. Կրեդիտների կուտակման գործառնությունի հիմնական հատկանիշներն են.

- պարտադիր և ընտրովի դասընթացներից բաղկացած ուսումնական ծրագրեր, որոնցից յուրաքանչյուրի յուրացման հաջորդականությունը սահմանվում է դասընթացների նախապայմաններով,
- ուսանողի կողմից դասընթացների ընտրության և դրանցում ընդգրկվելու համար գրանցման ընթացակարգերի առկայություն,
- ուսանողների ուսումնառության անհատական ծրագրերի առկայություն,
- դասընթացի համար մեկից ավելի ուսումնական հոսքերի առկայության դեպքում ուսանողի կողմից դրանց ընտրության հնարավորություն՝ ելնելով դասընթացի կայացման ժամանակացույցից և (կամ) դասախոսի նախապատվությունից,
- ուսանողի կողմից ուսումնառության ինտենսիվության, հետևաբար նաև ուսումնառության ծրագրի տևողության կարգավորման հնարավորություն:

ԵՊՀ բակալավրի պատրաստման կրթական ծրագրերում կրեդիտային համակարգի գործառնությունները ներդրվում են մասնակիորեն, իսկ ամբողջական կիրարկումը նախատեսվում է 2010/11 ուստարվանից:

2.3. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և կրթական ծրագրերի աշխատածավալը

1. ԵՊՀ ԻՄ-ում բակալավրի կրթական աստիճաններում ուսանողի տարեկան ուսումնական բեռնվածությունը սահմանվում է 1800 ժամ, որը համարժեք է 60 ECTS կրեդիտի:

2.1 ECTS կրեդիտը համարժեք է ուսանողի 30 ժամ լրիվ (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն) ուսումնական բեռնվածությանը:

² Այս գործառնությունի ներդրումը ԵՊՀ-ում նախատեսվում է իրականացնել 2010/11 ուստարվանից:

3. Ուսումնական տարվա տևողությունը 40 շաբաթ է, որից 32-ը տրամադրվում է ուսումնական պարապմունքներին: Ուսումնական գործընթացը կազմակերպվում է 2 կիսամյակով՝ աշնանային և գարնանային: Ըստ այդմ, կիսամյակի ուսումնական պարապմունքների տևողությունը սահմանվում է 16 շաբաթ, բացառությամբ բակալավրի կրթական ծրագրի 8-րդ կիսամյակի, որի տևողությունը 4 շաբաթ է:
4. Ուսանողի շաբաթական ուսումնական լրիվ բեռնվածության առավելագույն չափը 45 ժամ է, որը համարժեք է 1,5 ակադեմիական կրեդիտի:
5. Բակալավրի կրթական ծրագրում ուսանողի շաբաթական լսարանային բեռնվածությունը կազմում է 24-30 ժամ³:
6. Առկա ուսուցման համակարգում ընդգրկված ուսանողը կիսամյակում պետք է ունենա 30 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով), իսկ մեկ ուսումնական տարում՝ 60 կրեդիտ:
7. Որոշ դեպքերում, ուսման բարձր առաջադիմություն ցուցաբերած ուսանողը սահմանված կարգով կարող է ստանձնել լրացուցիչ ուսումնական բեռնվածություն:
8. Բակալավրի կրթական ծրագրի ուսումնական լրիվ աշխատածավալը 240 կրեդիտ է, իսկ մագիստրոսի ծրագրինը՝ 120 կրեդիտ:

3. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԸ ԵՎ ԿՐԹԱԿԱՆ ՄՈԴՈՒԼՆԵՐԸ

1. Ուսումնական ծրագրում (պլանում) ներառված դասընթացները կամ կրթական մոդուլները ներկայացվում են հատկացված կրեդիտների հետ միասին:
2. Մեծածավալ դասընթացներն անհրաժեշտության դեպքում բաժանվում են 1 կիսամյակ տևողությամբ առանձին կրթական մոդուլների:
3. Դասընթացները (կրթական մոդուլները) ըստ յուրացման բնույթի բաժանվում են 2 հիմնական խմբի՝
 - ա) պարտադիր դասընթացներ, որոնց յուրացումն ամրագրված է որոշակի կիսամյակներում,
 - բ) կամընտրական դասընթացներ, որոնք առաջարկվող ցանկից ընտրում է ուսանողը, իսկ դրանց յուրացման կիսամյակը կարող է լինել ինչպես ամրագրված, այնպես էլ ազատ:

4. ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՀԱՏԿԱՑՈՒՄԸ

1. Կրթական ծրագրի առանձին մոդուլներին կրեդիտների հատկացումը ելնում է մոդուլով սահմանված կրթական արդյունքին հասնելու համար ուսանողից պահանջվող միջին աշխատածամանակի (լրիվ ուսումնական բեռնվածության) իրատեսական կանխատեսումից:
2. Հատկացվող կրեդիտների թվի և լսարանային (կոնտակտային) ժամերի միջև միարժեք կապ չկա: Կրեդիտների թիվը, ինչպես արդեն նշվել է⁴, կախված է նաև

³ Առանց ֆիզդաստիարակության պարապմունքների:

⁴ Տե՛ս, մասնավորապես, դասընթացների կրեդիտատարության հաշվարկի սխեմաները 2007 թ. ԵՊՀ

պարապմունքի ձևից (դասախոսություն, սեմինար, գործնական կամ լաբորատոր պարապմունք և այլն), ուսումնառության, դասավանդման և գնահատման մեթոդներից և այլն:

3. Դասընթացի ծրագիրը մշակող ուսումնական կառույցը (ամբիոնը) այնպես է պլանավորում ուսանողի ուսումնական աշխատանքը, որպեսզի դրա կատարման համար պահանջվող ժամաքանակը համապատասխանի դասընթացին հատկացված կրեդիտների ժամային համարժեքին:
4. Կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտները պետք է ներկայացվեն ամբողջական թվերով:

5. ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԸ

5.1. Բակալավրի ծրագիր

1. Բակալավրի որակավորման աստիճան ստանալու համար ԵՊՀ ԻՄ ուսանողը պետք է ծրագրի կատարման արդյունքում հաջողությամբ լրացնի 240 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն, որի համար հաշվարկված հանրագումարային միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ)⁵ պետք է կազմի առնվազն 9,00:
2. Մինչև ծրագրի ամփոփիչ ատեստավորումն (ամփոփիչ քննություն, ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն) ընկած ժամանակահատվածը ուսանողի ՄՈԳ-ը պետք է կազմի առնվազն 9,00: Հակառակ պարագայում, որակավորում ստանալու համար ուսանողը պետք է բարձրացնի իր առաջադիմության ցուցանիշը մինչև սահմանված նվազագույն արժեքը՝ կրկնելով անհրաժեշտ քանակությամբ դասընթացներ:
3. Բոլոր ուսանողները, մասնագիտությունից անկախ, պետք է կուտակեն մինչև 36 կրեդիտ հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացների կրթամասից (այդ թվում՝ 4 կրեդիտ՝ կամընտրական դասընթացների առաջարկվող ցանկից), 10 կրեդիտ՝ մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացների կրթամասից (ներառյալ 2 կրեդիտ՝ կամընտրական դասընթացների ցանկից) և առնվազն 20 կրեդիտ՝ պրակտիկայից և եզրափակիչ ատեստավորման ձևերից:
4. Մնացած առնվազն 174 կրեդիտների բովանդակային կազմը սահմանվում է՝ ելնելով տվյալ մասնագիտությամբ բակալավրի պատրաստման ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներով սահմանված մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների ձեռքբերման պայմանից, և յուրաքանչյուր մասնագիտության համար տրվում է առանձին (ընդ որում, մինչև 24 կրեդիտ կարող է հատկացվել տվյալ մասնագիտության շրջանակներում որոշակի ուղղություններով մասնագիտացում իրականացնելու համար):

6. ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՍՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ

6.1. Համակարգի հիմնադրույթները

«Կրեդիտային համակարգով բակալավրի կրթական ծրագրի կառուցվածքը և բովանդակությունը» փաստաթղթում:

⁵ ՄՈԳ-ի վերաբերյալ տե՛ս սույն կարգի 6.5. կետը:

1. ԵՊՀ ԻՄ-ում գործում է ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոն համակարգը, որի կիրարկման հիմնական նպատակներն են՝

ա) ուսումնական կիսամյակի ընթացքում գիտելիքների անընդհատ ստուգման և գնահատման օգնությամբ կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը, ուսումնառության գործընթացում ներմուծել մրցակցության տարրեր և բարելավել դասահաճախումները,

բ) ընթացիկ քննությունների և ստուգումների իրականացման օգնությամբ ներմուծել դիագնոստիկ գնահատման տարրեր՝ գնահատման արդյունքները դասախոսների և ուսանողների կողմից օգտագործելով որպես հետադարձ կապ՝ դասավանդման և ուսումնառության շարունակական բարելավման և կատարողականի բարձրացման նպատակով, բարելավել դասընթացի արդյունարար գնահատման հիմնավորվածությունն ու արժանահավատությունը՝ գիտելիքների գնահատման գործընթացում հաշվի առնելով ուսումնառության տարբեր բաղադրիչները:

2. Գիտելիքների գնահատումը (ստուգումը) ներառում է հետևյալ բաղադրիչները.

ա) դասընթացին ուսանողի մասնակցության գնահատում դասահաճախումների հաշվառման օգնությամբ,

բ) դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված անհատական առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ և ստուգումներ),

գ) ամբողջ դասընթացի կամ ուսումնական մոդուլի եզրափակիչ գնահատում քննաշրջանում,

դ) ստուգման արդյունքների ինտեգրում՝ դասընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի, ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատումների հիման վրա դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականի ձևավորում:

3. Ելնելով մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված դասընթացների (ուսումնական մոդուլների) աշխատածավալից, պարապմունքի ձևից, դասավանդման մեթոդներից և հաշվի առնելով դասընթացի կարևորությունը ուսանողի մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձևավորման մեջ՝ դասընթացներն ըստ գնահատման ձևի բաժանվում են 2 խմբի՝

ա) *եզրափակիչ գնահատումով դասընթացներ,*

բ) *առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացներ:*

6.2. Գնահատման մեթոդաբանությունը

6.2.1. Բակալավրի կրթական ծրագիր

Բակալավրի կրթական ծրագրում յուրաքանչյուր կիսամյակային քննաշրջանում կարող է ներառվել եզրափակիչ գնահատումով առավելագույնը 4 մասնագիտական դասընթաց, բացառությամբ առաջին կիսամյակի, որտեղ այդ դասընթացների քանակը սահմանափակվում է 3-ով:

1. *Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացը* քննաշրջանի ընթացքում անցկացվող եզրափակիչ քննության հետ մեկտեղ նախատեսվում է 2 ընթացիկ

(միջանկյալ) քննություն: Ընթացիկ քննությունները պարտադիր կերպով անց են կացվում գրավոր, իսկ եզրափակիչ քննության ձևը՝ դասընթացը կազմակերպող ամբիոնի առաջարկությամբ հաստատում է ֆակուլտետի դեկանը:

2. *Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացից* (ուսումնական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունարար (կիսամյակային) գնահատականը /միավորը (Գարդ.) ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝

ա) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանից, որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը վաստակում է 2 միավոր: Դասընթացին ուսանողի մասնակցության Գ_{մաս.} Միավորը որոշվում է *աղյուսակ 1-ում* բերված սանդղակի չափանիշներին համապատասխան:

Աղյուսակ 1.

Աղյուսակ 1.

Մասնակցության աստիճանը(%)	Հատկացվող միավորը
91-100	2
81-90	1
≤80	0

Օրինակ 1. Եթե 32 լսարանային ժամ աշխատածավալով դասընթացից ուսանողն ունի 15 ժամ բացակայություն, ապա դասընթացին մասնակցության աստիճանը կլինի՝

$$\left(1 - \frac{15}{32}\right) \times 100\% = (1 - 0,47) \times 100\% = 53\%: \text{ Համաձայն}$$

աղյուսակի՝ Գ_{մաս.} = 0 միավոր:

Օրինակ 2. Եթե 64 լսարանային ժամ աշխատածավալով դասընթացից ուսանողն ունի 10 ժամ անհարգելի և 4 ժամ հարգելի բացակայություն, ապա դասընթացին մասնակցության

աստիճանը կլինի՝ $\left(1 - \frac{10}{64 - 4}\right) \times 100\% = \left(1 - \frac{1}{6}\right) \times 100\% = 83,3\%:$

Համաձայն աղյուսակի՝ Գ_{մաս.} = 1 միավոր:

բ) ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննությունների արդյունքներից ($\Sigma \Phi_{\text{ընթ.}}$), որոնցից յուրաքանչյուրին հատկացվում է առավելագույնը 4 միավոր,

գ) եզրափակիչ քննության արդյունքից ($\Phi_{\text{եզր.}}$), որը կարող է գնահատվել մինչև 10 միավոր:

Դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականը /միավորը հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$Q_{արդ.} = Q_{մաս.} + \sum P_{ընթ.} + P_{եզր.} :$$

Ըստ այդմ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթացն ունի գնահատման հետևյալ սխեման, որտեղ տրված են գնահատման առանձին բաղադրամասերի համար սահմանված հնարավոր առավելագույն միավորները (բոլոր բաղադրա-մասերը գնահատվում են ամբողջ միավորներով⁶).

Աղյուսակ 2.

Գնահատման բաղադրամասը	Q _{մաս.}	P _{ընթ.1}	P _{ընթ.2}	P _{եզր.}	Q _{արդ.}
Միավորը	2	4	4	10	20

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 1 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից նա վաստակել է համապատասխանաբար 3 և 4 միավորներ, իսկ եզրափակիչ քննությունից՝ 6 միավոր, ապա այդ դասընթացի արդյունարար գնահատականը կլինի՝ $Q_{արդ.} = 1 + 3 + 4 + 6 = 14$:

3. Լաբորատոր աշխատանքի ձևեր ունեցող եզրափակիչ գնահատումով դասընթացի ընթացիկ քննությանը ուսանողի մասնակցությունը թույլատրվում է նախորդող ժամանակահատվածում նախատեսված լաբորատոր աշխատանքների առնվազն 60% կատարողականի (փորձերի կատարում և հանձնում) դեպքում: Հակառակ պարագայում ուսանողին չի թույլատրվում մասնակցել ընթացիկ քննությանը, իսկ քննական ամփոփագրում նրա անվան դիմաց դրվում է «0» միավոր:
 4. Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացը գնահատվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների (գնահատումների) արդյունքներով: Ընթացիկ ստուգումներն անց են կացվում հարցումների, գրավոր /ստուգողական աշխատանքների, անհատական առաջադրանքների (ռեֆերատ, էսսե և այլն) և նման կարգի այլ հանձնարարությունների կատարողականի ստուգման միջոցով: Ընթացիկ ստուգման ձևն ընտրում է դասընթացը կազմակերպող ամբիոնը:
 5. Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացից (ուսումնական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունարար (կիսամյակային) գնահատականը/-միավորը (Q_{արդ.}) ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝
 - ա) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանից՝ Q_{մաս.}, որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը կարող է վաստակել 2 միավոր: Մասնակցության աստիճանը գնահատվում է համաձայն *աղյուսակ 1*-ում բերված սանդղակի,
 - բ) ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկ ստուգումների արդյունքներից ($\sum P_{ընթ.}$), որոնցից յուրաքանչյուրին հատկացվում է առավելագույնը 9 միավոր:
- Դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականը /միավորը հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

⁶ Ընթացիկ քննության մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր, իսկ գնահատման քայլը՝ առնվազն 0,5 է:

$$Q_{արդ.} = Q_{մաս.} + \sum U_{ընթ.} :$$

Ըստ այդմ, առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացն ունի գնահատման հետևյալ սխեման, որտեղ տրված են գնահատման առանձին բաղադրամասերի համար սահմանված հնարավոր առավելագույն միավորները (բոլոր բաղադրամասերը գնահատվում են ամբողջ միավորներով⁷).

Աղյուսակ 3.

Գնահատման բաղադրամասը	$Q_{մաս.}$	$U_{ընթ1}$	$U_{ընթ2}$	$Q_{արդ.}$
Միավորը	2	9	9	20

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից նա վաստակել է համապատասխանաբար 5 և 7 միավորներ, ապա այդ դասընթացի արդյունարար գնահատականը կլինի՝ $Q_{արդ.} = 2 + 5 + 7 = 14$:

6. Գնահատման՝ վերը նկարագրված եղանակները կիրառվում են միայն մասնագիտական կրթամասի բաղկացուցիչ դասընթացների (ուսումնական մոդուլների) գնահատման համար: Հումանիտար ու սոցիալ-տնտեսագիտական և մաթեմատիկական ու բնագիտական կրթամասերի բաղկացուցիչ դասընթացների գնահատումն իրականացվում է ավանդական եղանակով (ստուգաքվ կամ 20 միավորանոց սանդղակով գնահատվող եզրափակիչ քննություն): Պրակտիկաները գնահատվում են ստուգաքվի ձևով:

6.3. Ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատման կազմակերպումը

1. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների/ստուգումների ենթակա ուսումնական նյութի բովանդակությունը, քննությունների ձևերը, հարցաշարերը և ժամանակացույցը, ինչպես նաև գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները տրամադրվում են ուսանողներին նախապես (կիսամյակի առաջին 2 շաբաթվա ընթացքում):

2. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների ժամանակացույցները կազմում են ֆակուլտետները, և հաստատվում են ուսումնական աշխատանքների գծով պրոռեկտորի կողմից: Քննությունների հաստատված ժամանակացույցի մեկ օրինակը հանձնվում է ուսումնամեթոդական վարչություն:

3. Ընթացիկ քննություններն անց են կացվում ուսումնառության կիսամյակի 7÷8-րդ և 15÷16-րդ շաբաթներում (8-րդ կիսամյակում՝ 4-րդ և 8-րդ շաբաթներում): Ընթացիկ քննությունների օրը ուսանողն ազատվում է դասերից:

4. Ընթացիկ ստուգումներն անց են կացվում ուսումնառության կիսամյակի 7÷8-րդ և 15÷16-րդ շաբաթներում (8-րդ կիսամյակում՝ 4-րդ և 8-րդ շաբաթներում): Ընթացիկ ստուգումն անց է կացնում տվյալ առարկան դասավանդող դասախոսը՝ առարկայի՝ դասացուցակով հատկացված ժամերին (ուսանողը չի ազատվում դասերից):

⁷ Ընթացիկ ստուգման մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր, իսկ գնահատման քայլն առնվազն 0,5 է:

5. Եզրափակիչ քննություններն անց են կացվում կիսամյակային քննաշնն-ջաններում՝ 17÷20-րդ շաբաթներում (8-րդ կիսամյակում՝ 9÷10-րդ շաբաթներում):

6. Քննության/ստուգման ավարտից հետո քննությունն ընդունած դասախոսը քննա-կան ամփոփագիրը նույն օրը ներկայացնում է դեկանատ:

7. Քննության գնահատականը հրապարակելու պահից ուսանողն իրավունք ունի այն գանգատարկելու գնահատումն իրականացրած դասախոսին կամ քրնական հանձնաժողովին, իսկ վերջինիս հետ անհամաձայնության դեպքում՝ նույն օրը դի-մելու դասընթացը կազմակերպող ամբիոնի վարիչին, այնուհետև նաև ֆակուլտետի դեկանին:

6.4. Գնահատման սանդղակը և նշագրումը

1. ԵՊՀ ԻՄ-ում ուսանողի ուսումնառության արդյունքների գնահատման համար կիրառվում է գնահատականների 20 միավորանոց սանդղակը, որը ներկայացված է ստորև.

Աղյուսակ 4.

Գնահատման արդյունարար միավորը	Գնահատականը
18-20	«Գերազանց»
13-17	«Լավ»
8-12	«Բավարար»
0-7	«Անբավարար»
0	«Չներկայացած»
-	«Ստուգված» /«Չստուգված»

Ուսանողի ստուգարքային գրքույկում և դասընթացի քննական ամփոփագրում գնահատման արդյունարար միավորի հետ մեկտեղ փակագծերում նշվում է նաև համապատասխան գնահատականը (օրինակ՝ 18 (գերազ.)):

2. Դասընթացներից, որոնցից ուսանողը վաստակել է 8-ից ցածր արդյունարար միավոր կամ գնահատվել է «Չստուգված», կրեդիտներ չեն տրվում: «Ստուգված» գնահատման դեպքում ուսանողի օգտին *վարկանիշային միավորներ*⁸ չեն գրանցվում, հետևապես այն չի ազդում ուսանողի *միջին որակական գնահատականի (ՄՈԳ)* վրա:

6.5. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը

1. Ուսանողի ուսումնական գործունեության արդյունքներն ու առաջադիմության ցուցանիշներն ուսման որոշակի ժամանակահատվածի կամ ողջ շրջանի ընթացքում վավերագրելու համար ԵՊՀ ֆակուլտետները և ԵՊՀ ԻՄ յուրաքանչյուր ուսանողի

⁸ Վարկանիշային միավորի վերաբերյալ տե՛ս սույն կարգի 6.5. կետը:

համար, նրա ընդունման պահից սկսած, վարում են *ակադեմիական տեղեկագիր*⁹, որտեղ յուրաքանչյուր քննաշրջանից հետո գրանցվում են ուսանողի ուսումնասիրած դասընթացները և կրթական մոդուլները, վաստակած կրեդիտները և ստացած արդյունարար գնահատականներն ըստ կրթական մոդուլների և կիսամյակների: Տեղեկագիրն արտացոլում է ուսանողի կատարած ուսումնական աշխատանքի ծավալը և կրթական ձեռք-բերումների որակը:

2. Ուսանողի վաստակած կրեդիտները վավերագրվում և կուտակվում են նրա *ակադեմիական տեղեկագրում* և մնում ուժի մեջ նրա ուսումնառության ողջ շրջանում՝ անկախ ուսումնառության ընդհատումից կամ տվյալ ուսումնական ծրագրի հետագա հնարավոր փոփոխություններից:

3. Ուսանողի ուսման առաջադիմության ընդհանրացված արդյունքները ներկայացնելու համար *ակադեմիական տեղեկագրում* կիսամյակային արդյունքներից հետո նշվում են տվյալ կիսամյակի և մինչև ուսման տվյալ ժամանակահատվածն ուսանողի առաջադիմությունն ամբողջացնող ամփոփիչ տվյալները, որոնք ներառում են հետևյալ 4 քանակական ցուցանիշները¹⁰՝

- *գումարային կրեդիտների քանակը,*
- *գնահատված կրեդիտների քանակը,*
- *վարկանիշային միավորները,*
- *միջին որակական գնահատականը:*

4. *Գումարային կրեդիտը (Կ)* կրթական ծրագրի ավարտական պահանջները բավարարելու նպատակով ուսանողի վաստակած կրեդիտների գումարն է:

5. *Գնահատված կրեդիտը (ԳԿ)* գումարային կրեդիտների այն մասն է, որը գնահատված է թվային միավորներով.

$$ԳԿ = \sum Կ_{\text{րեդիտ } i} :$$

6. *Վարկանիշային միավորը (ՎՄ)* յուրաքանչյուր կրեդիտի համար ուսանողի ստացած գնահատականների գումարն է, որը հաշվարկվում է որպես առանձին դասընթացների (մոդուլների) գնահատված կրեդիտների և դրանց արդյունարար գնահատականների արտադրյալների գումար.

$$ՎՄ = \sum Կ_{\text{րեդիտ } i} \times Գ_i ,$$

որտեղ $Գ_{\text{արդ}}$ -ը տվյալ ուսումնական մոդուլից ստացված արդյունարար գնահատականն է:

Օրինակ, եթե ուսանողը 5, 4 և 6 կրեդիտանոց դասընթացներից գնահատվել է (վաստակել է) համապատասխանաբար 12, 16 և 19 միավոր, ապա դասընթացների այդ խմբից ուսանողի վաստակած վարկանիշային միավորը հավասար է՝

$$ՎՄ = 5 \times 12 + 4 \times 16 + 6 \times 19 = 238 \text{՝ } 300 \text{ հնարավորից } (5 \times 20 + 4 \times 20 + 6 \times 20):$$

⁹ Ակադեմիական տեղեկագրի օրինակները բակալավրի կրթական ծրագրերի համար կցված են սույն կարգին (հավելվածներ 1 և 2):

¹⁰ Տե՛ս *ակադեմիական տեղեկագրին* կից օրինակը:

7. Միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ) կրեդիտներով կշռված գնահատականների միջինն է, որը հաշվարկվում է վարկանիշային միավորները գնահատված կրեդիտների գումարի վրա բաժանելով (արդյունքը կլորացվում է 1/100-ի ճշտությամբ)։

$$\text{ՄՈԳ} = \frac{\text{ՎՄ}}{\text{ԳԿ}} :$$

Օրինակ, նախորդ դեպքում դիտարկված դասընթացների խմբի համար հաշվարկված միջին որակական գնահատականը կլինի՝

$$\text{ՄՈԳ} = \frac{238}{15} = 15.87 \text{՝ } 20 \text{ հնարավորից:}$$

8. Հաշվառվում և ակադեմիական տեղեկագրում գրանցվում են *կիսամյակային* (հաշվարկված առանձին կիսամյակի համար) և արդյունարար (հաշվարկված ուսման տվյալ շրջանի համար) վարկանիշային միավորները և ՄՈԳ-երը։

6.6. Ուսման առաջադիմությունը

1.Ըստ ուսման առաջադիմության՝ ուսանողները դասակարգվում են՝ *առաջադիմող, փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվող և հեռացման ենթակա* :

2.Ուսանողը համարվում է *առաջադիմող*, եթե՝

ա) կիսամյակում ունի 30 կրեդիտ ուսումնական միջին բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով),

բ) հավաքել է տվյալ կիսամյակի համար ուսումնական ծրագրով սահմանված բոլոր պարտադիր դասընթացների¹¹ կրեդիտները։

3.Ուսանողը համարվում է *փորձաշրջանի կարգավիճակում*, եթե չի բավարարել նախորդ կետում նշված պայմաններից որևէ մեկը, և տնօրինության կողմից նրան թույլատրվել է մասնակցել ակադեմիական պարտքերի մարմանը (լուծարքին)։

4.Փորձաշրջանի կարգավիճակ ունեցող ուսանողին հնարավորություն է տրվում ուղղելու թերացումներն ու բացթողումները և բարձրացնելու ուսման առաջադիմությունը ծրագրի նվազագույն պահանջներին համապատասխան։

5.Բակալավրի կրթական ծրագրի համար փորձաշրջանի տնողությունը համընկնում է ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանի հետ։

6.Փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվող ուսանողը համարվում է հեռացման ենթակա, եթե սահմանված ժամկետում դուրս չի գալիս այդ կարգավիճակից։ Հեռացված ուսանողի վերականգնումը կատարվում է նույն կիսամյակում՝ ուսումնառության նախորդ ընթացքում վաստակած բոլոր կրեդիտ բոլոր կրեդիտների պահպանմամբ։

7.Նույն ուսումնական բեռնվածությամբ ուսանողների ակադեմիական առաջադիմությունները համեմատվում են (ուսանողական նպաստներ, պետական, ներքուհական և այլ տեսակի կրթաթոշակներ հատկացնելիս) նրանց միջին որակական գնահատականներով, իսկ միևնույն կրթական ծրագրում ընդգրկված տարբեր

¹¹ Տե՛ս դասընթացների ա) խումբը, բաժին 3, 3-րդ կետ։

ուսումնական բեռնվածություն ունեցող ուսանողներին՝ վարկանիշային միավորներով:

7. ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱՀԱՆՁՆՈՒՄԸ ԵՎ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿՐԿՆՈՒՄԸ

1. Քննաշրջանի ընթացքում քննություններին չներկայացած ուսանողներին թույլատրվում է մինչև տվյալ կիսամյակի երրորդ շաբաթվա ավարտը անհատական ժամանակացույցով հանձնել ակադեմիական պարտքերը:

2. Ակադեմիական պարտքերի անվճար հիմունքներով մարումը իրականացվում է տնօրենի հրամանով ձևավորված քննական հանձնաժողովներում: Ակադեմիական պարտքերի մարման վերջնաժամկետ է սահմանվում ընթացիկ կիսամյակի երրորդ շաբաթվա վերջը:

3. Ընթացիկ անբավարար առաջադիմություն ցուցաբերած ուսանողներին, բացառությամբ պարտադիր զինվորական ծառայությունից տարկետման իրավունքով ընդունված ուսանողների, իրավունք է վերապահվում մինչև ավարտական ուսումնական տարվա սկիզբը լրացնելու առավելագույնը 12 կրեդիտ կազմող ակադեմիական պարտքերը՝ վերահանձնելով առարկաները ևս 2 անգամ կամ կրկնելով դրանք:

4. Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացի գնահատման արդյունարար միավորի նվազագույն 8-ի շեմը չապահոված ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում պետք է վերահանձնի ամբողջ դասընթացը, սակայն նրա արդյունարար միավորը չի կարող գերազանցել անցողիկ 8-ը:

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից նա վաստակել է համապատասխանաբար 1 և 2 միավորներ, ապա այդ դասընթացի արդյունարար միավորը կլինի՝ $Q_{արդ.} = 2 + 1 + 2 = 5$, որը ցածր է նվազագույն շեմային պահանջից (8 միավոր): Այս դեպքում ուսանողը պարտքերի մարման շրջանում վերահանձնում է դասընթացը (2 ընթացիկ ստուգումներով գնահատվող ուսումնական նյութը) ամբողջությամբ, սակայն նրա արդյունարար միավորն այս դեպքում չի կարող գերազանցել անցողիկ 8-ը՝ $Q_{արդ.} \leq 8$:

5. Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացի գնահատման արդյունարար միավորի նվազագույն 8-ի շեմը չապահոված ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում պետք է վերահանձնի եզրափակիչ քննությունը՝ վերջինիս համար սահմանված 10 միավորի ձեռքբերման հնարավորությամբ:

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից նա վաստակել է համապատասխանաբար 1 և 2 միավորներ, իսկ եզրափակիչ քննությունից՝ 2 միավոր, ապա այդ դասընթացի արդյունարար գնահատականը կլինի՝ $Q_{արդ.} = 2 + 1 + 2 + 2 = 7$, որը ցածր է նվազագույն շեմային պահանջից (8 միավոր): Այս դեպքում ուսանողը պարտքերի մարման շրջանում վերահանձնում է միայն եզրափակիչ քննությունը՝ սահմանված 10 միավորի ձեռքբերման հնարավորությամբ, իսկ արդյունարար գնահատականը փոխվում է եզրափակիչ քննության միավորների տարբերությամբ: Օրինակ, եթե

եզրափակիչ քննության 2 միավորը լուծարքում բարձրացվել է մինչև 5, ապա՝
Գարդ. = 7 + (5-2) = 10:

6. Հաջողությամբ հանձնված դասընթացների կրեդիտները կուտակվում են ուսանողի ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ՝ անկախ կիսամյակում ցածր առաջադիմությամբ պայմանավորված ուսման ընդհատման հանգամանքից:

7. Կրեդիտների կուտակման գործառույթի շնորհիվ վերանում է տարբեր պատճառներով ուսումնառությունն ընդհատած և այն վերսկսող ուսանողի կողմից կիսամյակն ամբողջությամբ կրկնելու անհրաժեշտությունը:

8. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔԸ

1. Համալսարանը յուրաքանչյուր ուստարվա համար հրապարակում է ԵՊՀ դասընթացների տեղեկագիրք (տպագրված և/կամ կայքէջում տեղադրված էլեկտրոնային տարբերակով), որը նաև կրեդիտային համակարգով ուսումնառության ուղեցույց է:

2. Դասընթացների տեղեկագիրքը նախատեսված է համալսարանում իրականացվող կրթական ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է.

ա) ընդհանուր տեղեկություն Համալսարանի վերաբերյալ՝ տեսակը և կարգավիճակը, ուսումնական ստորաբաժանումները, առաջարկվող կրթական ծրագրերը, ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցը, ներբուհական հիմնական կանոնները (հատկապես կրեդիտների կուտակման, պաշտոնական ճանաչման և փոխանցման վերաբերյալ) և այլն,

բ) տեղեկություն կրթական ծրագրերի վերաբերյալ.

– ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհվող որակավորումը, մուտքի շեմային պահանջները, ծրագրի նպատակները և նախանշված ելքային կրթական արդյունքները, կրթությունը շարունակելու հնարավորությունները, ծրագրի ընդհանուր կառուցվածքը և բովանդակությունը, քննական կանոնները և գնահատման կարգը, ավարտական ատեստավորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,

– առանձին դասընթացի նկարագրությունը՝ դասընթացի անվանումը և նույնացման թվանիշը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները (ներառյալ շաբաթական լսարանային ժամաքանակներն ըստ պարապմունքի ձևերի), դասընթացի խնդիրները՝ արտահայտված կրթական արդյունքներով և սպասվող մասնագիտական և/կամ փոխանցելի գիտելիքներով ու կարողություններով, դասընթացի համառոտագիրը (հակիրճ բովանդակությունը/թեմաները), անհրաժեշտ նախապայմանները, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները, դասավանդման լեզուն և այլն,

գ) ընդհանուր տեղեկատվություն ուսանողների համար.

– նյութական օգնության հնարավորությունները, ուսման վարձերի զեղչման և փոխհատուցման պայմաններն ու կանոնները, գործող ուսանողական ծառայությունները, ուսանողներին հասանելի ուսումնական /լաբորատոր ենթակառուցվածքները և այլն:

9. ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՈՒՄԸ

9.1. Բակալավրի ծրագիր

1. Ուսանողի կողմից բակալավրի ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներին համապատասխան մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերումը հաստատվում է ավարտական աշխատանքի կատարումով և պաշտպանության և ծրագրի ավարտից հետո կազմակերպվող մասնագիտական ամփոփիչ քննությամբ, որը չի կրկնում կիսամյակային քննություններով հաստատված կրթական արդյունքների գնահատումները:

2. Ավարտական աշխատանքի թեման և ղեկավարը ընտրվում և հաստատվում են ավարտական ուստարվա առաջին 2 շաբաթվա ընթացքում, իսկ աշխատանքը կատարվում է ավարտական ուստարվա ընթացքում:

3. Ավարտական աշխատանքի պաշտպանության կազմակերպման համար հատկացվում է ուսումնառության վերջին 4 շաբաթը, որոնց ընթացքում նախատեսվում է.

ա) աշխատանքի ներկայացումը մասնագիտացնող ուսումնական կառույցի (ամբիոնի) քննարկմանը: Աշխատանքի հետ ներկայացվում է ղեկավարի կարծիքը, որը ներառում է կատարված աշխատանքի վերաբերյալ դրական եզրակացություն:

բ) ավարտական աշխատանքի նախնական քննարկում մասնագիտացնող ամբիոնում՝ աշխատանքի հեղինակի մասնակցությամբ: Էական դիտողությունների առկայության դեպքում բակալավրի աստիճան հայցողը պարտավոր է երկշաբաթյա ժամկետում լրամշակել աշխատանքը և այն ներկայացնել լրացուցիչ քննարկման: Դրական եզրակացության դեպքում մասնագիտացնող ամբիոնի կողմից աշխատանքը երաշխավորվում է պաշտպանության:

գ) մասնագիտացնող ուսումնական կառույցի (ամբիոնի) կողմից աշխատանքը գրախոսության ուղարկելու կազմակերպում:

դ) ավարտական աշխատանքի հրապարակային պաշտպանություն ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նիստում և բակալավրի աստիճանի շնորհում:

4. Ավարտական աշխատանքի պաշտպանությունը և մասնագիտական ամփոփիչ քննության անցկացումն իրականացվում են համաձայն ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից սահմանված կարգի:

5. Ավարտական աշխատանքի պաշտպանության և մասնագիտական ամփոփիչ քննության գնահատումը կատարվում է աղյուսակ 4-ում ներկայացված 20 միավորանոց սանդղակով:

6. Ավարտական աշխատանքի գնահատման ընդհանուր որակական չափանիշների համար սահմանվում են գնահատման միավորների հետևյալ չափաքանակները.

Աղյուսակ 5.

Թիվ	Չափանիշ	Առավելագույն
-----	---------	--------------

		միավորը
1	Ներկայացման որակը	6
2	Ձևակերպման որակը	6
3	Կատարման ինքնուրույնության աստիճանը	6
4	Արդիականությունը/նորությունը	2
	Ընդամենը՝	20

7. Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի անդամների կողմից ավարտական աշխատանքի գնահատումները կատարվում են սահմանված նմուշի գնահատման ձևաթերթում (տե՛ս *հավելված 2*):

10. ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄԸ

1. Այլ բուհերից ԵՊՀ բակալավրի կրթական ծրագրեր կրեդիտները փոխանցելի են առանձին դասընթացների, դասընթացների խմբի կամ ուսումնառության որոշակի շրջանների (կիսամյակ, ուստարի) տեսքով: Փոխանցումը կատարվում է ուսանողի հայտի հիման վրա՝ երկու բուհերի փոխադարձ համաձայնությամբ՝ ECTS կրեդիտների փոխանցման կանոնների պահպանմամբ:

2. Այլ կրթական ծրագրից ԵՊՀ կրթական ծրագիր կրեդիտներ կարող են փոխանցվել, եթե դրանց բովանդակությունները միանման են, կամ առկա են բովանդակային տարբերություններ, սակայն վերջնական կրթական արդյունքները համարժեք են:

3. Այլ բուհում ԵՊՀ ուսանողի ուսումնառության որոշակի շրջանի (կիսամյակ, ուստարի) անցկացման դեպքում այդ ժամանակահատվածի ուսումնառության ծրագիրը դառնում է եռակողմ համաձայնագրի առարկա՝ ուսանողի, ԵՊՀ-ի և ընդունող բուհի միջև:

4. Կրեդիտների փոխանցման և ուսանողների միջբուհական փոխանակման գործընթացների կազմակերպման համար ԵՊՀ-ն նշանակում է *ECTS-ի բուհական համակարգող*, որի գործունեության հիմնական ոլորտները և պարտականությունների շրջանակները կանոնակարգվում են առանձին կարգով:

11. ՈւՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՏՈՒՆԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Կրեդիտային համակարգով սովորող ուսանողներին ուսման գործընթացում օժանդակելու նպատակով ֆակուլտետները կազմակերպում են ուսումնական խորհրդատուների (կուրատորների) ծառայություն, որում ընդգրկվում են մասնագիտության կամ մասնագիտությունների խմբի ուսումնական ծրագրերին քաջատեղյակ մասնագետներ:

2. Մասնագիտության կամ մասնագիտությունների խմբի ուսումնական խորհրդատուների թիվը սահմանում է ֆակուլտետը՝ ելնելով տարբեր կրթական ծրագրերում ընդգրկված ուսանողների թվի և ֆակուլտետի դասախոսական ներուժի համադրումից:

3. Ուսումնական խորհրդատուն իրականացնում է խորհրդատվական ծառայություններ մեկ կամ մի քանի հարակից մասնագիտությունների գծով և հսկում իրեն ամրագրված ուսանողների ուսումնական առաջընթացը նրանց ուսումնառության ողջ շրջանում:

4. Խորհրդատուն ներկայացնում է ուսանողների ուսումնական շահերը, ուսումնական գործընթացի հետ կապված տարաբնույթ հարցերի շուրջ նրանց համար պարբերաբար կազմակերպում խմբային և անհատական խորհրդատվություններ, օգնում դասընթացների ընտրության և անհատական ուսումնական ծրագրերի կազմման գործընթացներում:

12. ՈւՍԱՆՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսանողը պարտավոր է՝

- ծանոթանալ կրեդիտային համակարգով ուսուցման սույն կարգին և խստորեն հետևել դրա պահանջներին,
- կատարել ուսումնական դասընթացների և քննությունների համար սահմանված պահանջները,
- կանոնավոր հաճախել իր ուսումնառության ծրագրում ընդգրկված բոլոր դասընթացներին:

2. Ուսանողն իրավունք ունի՝

1. ընտրելու տվյալ մասնագիտության (մասնագիտացման) ուսուցման համար Համալսարանի կողմից առաջադրվող կամընտրական դասընթացներ՝ ուսումնական ծրագրի պահանջներին համապատասխան,
2. միջբուհական փոխանակման և (կամ) ակադեմիական շարժունության ծրագրերի շրջանակներում ուսումնառության որոշակի շրջան (կիսամյակ, ուստարի) ուսումնառելու այլ բուհում (ներառյալ՝ օտարերկրյա),
3. փոխադրվելու մեկ այլ բուհ (ներառյալ օտարերկրյա)՝ համաձայն ՀՀ Կառավարության սահմանած կարգի,
4. ցանկացած կրթական աստիճանում ընդհատելու կամ շարունակելու ուսումնառությունը ԵՊՀ-ում՝ համաձայն գործող կարգի,
5. հիմնավորված կերպով դիմելու և ստանալու իր ակադեմիական տեղեկագիրը՝ ավարտված ուսումնառության կամ ուսումնական ծրագրի չավարտված մասի համար,
6. բակալավրի աստիճանը և համապատասխան որակավորումը հաստատող ավարտական փաստաթղթի (դիպլոմի) հետ միասին անվճար ստանալու ՀՀ Կառավարության որոշմամբ հաստատված համաեվրոպական նմուշի դիպլոմի հավելված՝ երկու լեզվով՝ հայերեն և անգլերեն:

13. ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Սույն կարգը գործողության մեջ է դրվում 2010/11 ուստարվանից՝ ԵՊՀ ԻՄ բակալավրի կրթական ծրագրերում ընդգրկված 1-ին, 2-րդ և 3-րդ կուրսերի ուսանողների ուսումնառությունը կազմակերպելու համար:

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ԱՎԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Բակալավրի կրթական ծրագիր

Անձնական համար	Ազգանուն անուն հայրանուն	Մասնագիտություն
125001	Մաթևոսյան Աշոտ Կարենի	«Տնտեսագիտություն»
7-րդ կիսամյակ		

Աշնանային կիսամյակ, 2011 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
XXX/BXX	Դասընթաց-26	4	Լավ	13
XXX/BXX	Դասընթաց-27	4	Լավ	14
XXX/BXX	Կուրսային աշխատանք-27	2	Բավ.	12
XXX/BXX	Դասընթաց-28	5	Լավ	16
XXX/BXX	Դասընթաց-29	5	Լավ	17
XXX/BXX	Դասընթաց-30	5	Գեր.	18
XXX/BXX	Դասընթաց-31	5	Գեր.	19
Գումարային կրեդիտներ		Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30		30	482	16.07

Ընդհանրացված արդյունքները 2011 թ. աշնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
210	172	2724	15.84

8-րդ կիսամյակ

Գարնանային կիսամյակ, 2012 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
XXX/BXX	Դասընթաց-32	4	Լավ	15
XXX/BXX	Դասընթաց-33	5	Լավ	16
XXX/BXX	Դասընթաց-34	5	Գեր.	20
XXXX/BXX	Ամփոփիչ մասնագիտական բնութային	4	Գեր.	20
XXXX/BXX	Ավարտական աշխատանք	12	Լավ	17
Գումարային կրեդիտներ		Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30		30	524	17.47

Ընդհանրացված արդյունքները 2012 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
240	202	3248	16.08

Ամփոփիչ արդյունքներ

Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Արդյունաբար վարկանիշային միավորներ	Արդյունաբար ՄՈԳ
240	202	3248	16.08

ԱՎԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳՐԻ ՎԵՐՋԸ

ԱՆՎԱԿԵՐ Է ԱՌԱՆՑ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԿՆԻՔԻ

Տեսուչ՝

Ֆակուլտետի ղեկան՝

Պրոռեկտոր՝

Հավելված 2

Ավարտական աշխատանքի պաշտպանության

Գ Ն Ա Հ Ա Տ Մ Ա Ն Թ Ե Ր Թ Ի Կ

Ուսանող՝

Ազգանուն անուն հայրանուն _____

Մասնագիտություն, խումբ _____

Ավարտական աշխատանքի թեման _____

**Ավարտական աշխատանքի
ղեկավար _____**

(ազգանուն, անուն, գիտ. աստ., կոչում)

Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նախագահ՝

Ազգանուն անուն _____

Գիտական աստիճան, կոչում _____

Պաշտոնը _____

**Ավարտական աշխատանքի գնահատման արդյունքներն ըստ
սահմանված որակական չափանիշների**

Թիվ	Հանձնաժողովի անդամներ (ազգանուն, անուն)	Գնահատման միավորն ըստ սահմանված որակական չափանիշների				Մտորագրու- թյուն
		1	2	3	4	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
Գնահատման միջին միավորը						

Թիվ	Որակական չափանիշը	Գնահատման միավորի սահ- մանված չափա- քանակը	Գնահատման միջին միավորը	Գումարային միավորը	Գնահա- տականը
1	Ներկայացման որակը	6			
2	Ձևակերպման որակը	6			
3	Կատարման ինքնուրույնության աստիճանը	6			
4	Արդիականությունը /նորությունը	2			

Գնահատականը ըստ գումարային միավորի

Գումարային միավորը	0...7	8...12	13...17	18...20
Գնահատականը	<i>«անբավարար»</i>	<i>«բավարար»</i>	<i>«լավ»</i>	<i>«գերազանց»</i>

Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովն որոշում է՝

- 1) Բակալավրի որակավորման աստիճան (դիպլոմ) շնորհելու վերաբերյալ

Շնորհել / Չշնորհել (ընթացակ)

Հանձնաժողովի նախագահ _____
ստորագրություն

« » _____ 200__ թ.

II ԲԱԺԻՆ

ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Մաս I.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

1. ՈւՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

Բակլավրի ուսումնական ծրագիրը ներառում է հինգ հիմնական կրթամաս՝ ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական, ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական, ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական դասընթացներ, ինչպես նաև կրթական այլ մոդուլներ: Ծրագրի ընդհանուր կառուցվածքը բերված է ստորև.

«Տնտեսագիտության տեսություն» մասնագիտություն

ԿՐԹԱՄԱՍ	ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ	ԴԱՍԸՆԹԱՑ – ՍՈԴՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ
Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ- տնտեսագիտական <i>պարտադիր</i> <i>կամընտրական</i>	36 <i>20</i> <i>16</i>	12 <i>10</i> <i>2</i>
Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական <i>պարտադիր</i>	10 <i>10</i>	5 <i>5</i>
Ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական <i>Պարտադիր</i> <i>կամընտրական</i> <i>կուրսային</i> <i>աշխատանքներ</i>	174 <i>158</i> <i>12</i> <i>4</i>	39 <i>32</i> <i>5</i> <i>2</i>
Կրթական այլ մոդուլներ	20	4
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	240	60

«Մերվիա» մասնագիտություն

ԿՐԹԱՄԱՍ	ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ	ԴԱՍԸՆԹԱՑ – ՍՈԴՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ
Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ- տնտեսագիտական <i>պարտադիր</i> <i>կամընտրական</i>	28 <i>24</i> <i>4</i>	10 <i>8</i> <i>2</i>
Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական <i>պարտադիր</i> <i>կամընտրական</i>	10 <i>8</i> <i>2</i>	5 <i>4</i> <i>1</i>

Ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական պարտադիր կամընտրական կուրսային աշխատանքներ	174	39
Կրթական այլ մոդուլներ	157	34
	13	3
	4	2
Կրթական այլ մոդուլներ	28	5
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	240	59

Ուսանողի շաբաթական լսարանային բեռնվածությունը ծրագրում ըստ ուսումնական տարիների սահմանափակված է հետևյալ չափաքանակներով.

1-ին տարի	2-րդ տարի	3-րդ տարի	4-րդ տարի
30 ժամ*	28 ժամ*	26 ժամ	24 ժամ

* Առանց ֆիզդաստիարակության ժամերի հաշվառման

Ուսումնական կիսամյակի համար սահմանված է 20-շաբաթյա տևողությունը, որից 16-ը հատկացվում է տեսական ուսուցման, իսկ 4-ը՝ քննաշրջանի համար: Ուսանողը կիսամյակում պետք է ունենա 30 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով), իսկ մեկ ուսումնական տարում՝ 60 կրեդիտ: Ուսումնական ծրագրի լրիվ աշխատածավալը համապատասխանում է 240 կրեդիտի: Ուսումնառության 8-րդ՝ վերջին կիսամյակը, 4 շաբաթ է:

2. ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

2.1. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս

Ծրագրի ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական (ՀՍ) կրթամասը ներառում է կրթական մոդուլների երկու փաթեթ՝ պարտադիր և կամընտրական: Դրանց առկայությունը ծրագրում նպատակաուղղված է համալսարանական կրթության ընդհանուր տեսական հենքի ձևավորմանը:

ՀՍ պարտադիր դասընթացներ

ՀՍ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլ-դասընթացները.

«Տնտեսագիտության տեսություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ) ²	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Հայոց լեզու և գրականություն-1	2	32(8/24/0/0)	1	ստուգարք
Ռուսաց լեզու-1	4	64(0/64/0/0)	1	ստուգարք
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1	2	32(24/0/8/0)	1	ստուգարք
Էթիկա և վարվեցողության	0	32(32/0/0/0)	1	ստուգարք

հիմունքներ				
Հայոց լեզու և գրականություն-2	2	32(8/24/0/0)	2	հանրագում.
Ռուսաց լեզու-2	4	64(0/64/0/0)	2	ստուգարք
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2	2	32(24/0/8/0)	2	հանրագում.
Փիլիսոփայության հիմունքներ	4	64(48/0/16/0)	3	հանրագում.
Անգլերեն -1	4	64(0/64/0/0)	1	ստուգարք
Ֆրանսերեն -1				
Անգլերեն -2	4	64(0/64/0/0)	2	ստուգարք
Ֆրանսերեն -2				
Անգլերեն -3	4	64(0/64/0/0)	3	հանրագում.
Ռուսաց լեզու-3				
Ֆրանսերեն -3				
Ֆիզդաստիարակություն	-	192(0/192/0/0)	2, 4,6	ստուգարք

«Մերվիս» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Հայոց լեզու և գրականություն-1	2	32(8/24/0/0)	1	ստուգարք
Ռուսաց լեզու-1	4	64(0/64/0/0)	1	ստուգարք
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1	2	32(24/0/8/0)	1	ստուգարք
Էթիկա և վարվեցողության հիմունքներ	0	32(32/0/0/0)	1	ստուգարք
Հայոց լեզու և գրականություն-2	2	32(8/24/0/0)	2	հանրագում.
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2	2	32(24/0/8/0)	2	հանրագում.
Ռուսաց լեզու-2	4	64(0/64/0/0)	2	ստուգարք
Ռուսաց լեզու-3	4	64(0/64/0/0)	3	հանրագում.
Փիլիսոփայության հիմունքներ	4	64(48/0/16/0)	3	հանրագում.
Ֆիզդաստիարակություն	-	192(0/192/0/0)	2, 4,6	ստուգարք

ՀՍ կամընտրական դասընթացներ

ՀՍ կամընտրական դասընթացների ցանկը պարունակում է համեմատաբար ազատ բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլները, որոնցից ուսանողը հնարավորություն ունի ընտրելու երկուսը.

«Տնտեսագիտության տեսություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Կրոնների պատմություն	2	32(32/0/0/0)	3	ստուգարք
Մշակութաբանություն				
Իրավագիտություն	2	32(32/0/0/0)	4	ստուգարք
Քաղաքագիտություն				

«Մերվիա» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Մշակութաբանություն	2	32(32/0/0/0)	3	ստուգարք
Կրոնների պատմություն				
Քաղաքագիտություն	2	32(32/0/0/0)	4	ստուգարք
Իրավագիտություն				

2.2. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական կրթամաս

Ծրագրի ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական (ԸՄԲ) կրթամասը նույնպես ներառում է կրթական մոդուլների երկու փաթեթ՝ պարտադիր և կամրն-տրական:

ԸՄԲ պարտադիր դասընթացներ

ԸՄԲ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլները.

«Տնտեսագիտության տեսություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Համակարգչից օգտվելու հմտություններ	2	32(8/24/0/0)	1	ստուգարք
Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	2	32(32/0/0/0)	1	ստուգարք
Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ	2	32(32/0/0/0)	1	ստուգարք
Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	4	64(32/32/0/0)	4	ստուգարք

«Մերվիս» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Համակարգչից օգտվելու հմտություններ	2	32(8/24/0/0)	1	ստուգարք
Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	2	32(32/0/0/0)	2	ստուգարք
Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	4	64(32/32/0/0)	5	ստուգարք

ԸՄԲ կամրնտրական դասընթացներ

ԸՄԲ կամրնտրական դասընթացների ցանկը պարունակում է համեմատաբար ազատ բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլները, որոնցից ուսանողը հնարավորություն ունի ընտրելու մեկը.

«Մերվիս» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Մաթեմատիկայի հիմունքներ	2	32(32//0/0)	1	ստուգարք
Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ				

2.3. Ընդհանուր մասնագիտական կրթամաս

ԵՊՀ ԻՄ տնտեսագիտության ֆակուլտետը բակալավրի կրթական ծրագրով կազմակերպում է ուսուցում՝ հետևյալ մասնագիտությունների գծով.

1.Տնտեսագիտության տեսություն

2.Մերվիս

Կրթական ծրագրի ընդհանուր (ԸՄԴ) և հատուկ մասնագիտական (ՀՄԴ) կրթամասը նպատակաուղղված է տվյալ մասնագիտությամբ պատրաստությունն իրականացնելու գործառույթի կատարմանը: Դրա բովանդակությունը, դասընթացների կազմը և դրանց կրեդիտատարությունը առանձին մասնագիտությունների համար բերված են ստորև.

«Տնտեսագիտության տեսություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
-----------------	--------	--------------------------	----------	---------------

Տնտեսագիտության տեսություն -1	6	96(48/0/48/0)	1	եզր.գնահատ.
Մաթեմատիկական անալիզ-1	6	96(48/48/0/0)	1	եզր.գնահատ.
Վերլուծական երկրաչափություն և գծային հանրահաշիվ	6	96(48/48/0/0)	2	եզր.գնահատ.
Տնտեսական ինֆորմատիկա	2	32(16/16/0/0)	2	առ.եզր.գնահ.
Տնտեսագիտության տեսություն -2	4	64(32/0/32/0)	2	եզր.գնահատ.
Մաթեմատիկական անալիզ-2	6	96(48/48/0/0)	2	եզր.գնահատ.
Գործույթների հետազոտման մաթեմատիկական մեթոդներ	6	96(48/48/0/0)	3	եզր.գնահատ.
Հավանականություն և կիրառական վիճակագրություն	5	64(32/32/0/0)	4	եզր.գնահատ.
Տնտեսական պատմություն	3	48(32/0/16/0)	3	եզր.գնահատ.
Ազգային տնտեսություն	5	80(48/0/32/0)	3	առ.եզր.գնահ.
Տնտեսական իրավիճակների մոդելավորում	4	64(32/32/0/0)	4	եզր.գնահատ.
Վիճակագրություն	5	64(32/0/32/0)	4	եզր.գնահատ.
Ագրարային սեկտորի էկոնոմիկա	3	48(32/0/16/0)	4	առ.եզր.գնահ.
Համաշխարհային տնտեսություն	3	48(32/0/16/0)	4	եզր.գնահատ.
Համակարգչային պրակտիկում	4	64(0/64/0/0)	4	առ.եզր.գնահ.
Տնտեսագիտական սոցիոլոգիա	2	32(16/0/16/0)	4	առ.եզր.գնահ.
Միջազգային տնտեսագիտություն	3	48(32/0/16/0)	5	եզր.գնահատ.
Ծառայությունների ոլորտի էկոնոմիկա	2	32(16/0/16/0)	5	առ.եզր.գնահ.
Միկրոտնտեսագիտություն	6	96(48/0/48/0)	5	եզր.գնահատ.
Ձեռնարկության էկոնոմիկա	4	80(48/0/32/0)	5	եզր.գնահատ.
Էկոնոմետրիկա -1	3	48(32/16/0/0)	3	առ.եզր.գնահ.
Տնտեսագիտական մտքի պատմ.	5	80(48/0/32/0)	5	եզր.գնահատ.
Հաշվապահական հաշվառում -1	2	32(16/16/0/0)	2	առ.եզր.գնահ.
Մակրոտնտեսագիտություն	6	96(48/0/48/0)	6	եզր.գնահատ.
Ֆինանսներ-1	5	80(48/0/32/0)	6	առ.եզր.գնահ.
Տնտեսության պետական կարգավորում	4	64(32/0/32/0)	6	եզր.գնահատ.
Էկոնոմետրիկա -2	4	64(32/32/0/0)	6	եզր.գնահատ.
Հաշվապահական հաշվառում -2	6	80(48/32/0/0)	6	եզր.գնահատ.
Բանկային գործ	6	80(48/0/32/0)	7	եզր.գնահատ.
Մենեջմենթ	6	80(48/0/32/0)	7	եզր.գնահատ.
Մարդկային ռեսուրսներ և աշխատանքի էկոնոմիկա	5	64(32/0/32/0)	7	եզր.գնահատ.
Ֆինանսներ-2	5	64(32/0/32/0)	7	եզր.գնահատ.
Մարքեթինգ	5	64(32/0/32/0)	7	առ.եզր.գնահ.
Բիզնեսի կազմակերպում և կառավարում	4	56(40/0/16/0)	8	եզր.գնահատ.
Հարկեր և հարկային քաղաքականություն	3	24(24/0/0/0)	8	եզր.գնահատ.

ԿԱՍԸՆՏՐԱԿԱՆ				
Գործավարությունն օտար լեզվով (ռուսերեն)	4	64(0/64/0/0)	4	առ. եզր. գնահ.
Գործավարությունն օտար լեզվով (ֆրանսերեն)				
Գործավարությունն օտար լեզվով (անգլերեն)				
Էլեկտրոնային առևտուր	3	32(24/0/8/0)	5	առ. եզր. գնահ.
Սոցիալական տնտեսագիտություն				
Սպառողական վարքի տեսություն				
Տնտեսագիտության մեթոդաբանական հիմնահարցեր				
Օպտիմալ կառավարում				
Ֆինանսական շուկաներ	3	32(24/0/8/0)	6	առ. եզր. գնահ.
Աղքատության մակարդակի կրճատման հիմնահարցեր				
Անշարժ գույքի գնահատում				
Բնաստիտուցիոնալ տնտեսագիտություն				
Մարդկային զարգացման հիմունքներ				
Սոցիալական ապահովում և սոցիալական ապահովագրություն				
Տնտեսական աշխարհագրություն				
Բանկային նոր տեխնոլոգիաներ				
Միջազգային մենեջմենթ	3	32(32/0/0/0)	7	առ. եզր. գնահ.
Միջազգային տնտեսական հարաբերություններ				
Ռազմավարական կառավարում				
Վարկային գործառնություններ				
Կապիտալի միջազգային միգրացիա				
Միջազգային բիզնեսի հիմունքներ				
Միջազգային առևտրա – տնտեսական կապեր	3	16(16/0/0/0)	8	առ. եզր. գնահ.
Պետական ֆինանսական համակարգ				
Տնտեսական գործունեության վերլուծություն				
Նախագծերի կառավարում				
Գիտելիքի էկոնոմիկա				

«Մերվիս» մասնագիտություն

Սոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Ընդհանուր երկրագիտություն	3	48(32/16/0/0)	1	Էզր. գնահատ.
Մերվիսի հիմունքներ	3	48(32/0/16/0)	1	Էզր. գնահատ.
Հայ ազգագրություն	2	32(24/0/8/0)	1	առ. էզր. գնահ.
Ընդհանուր տնտեսագիտություն	4	48(32/0/16/0)	1	Էզր. գնահատ.
Մերվիսի աշխարհագրություն	3	48(32/0/16/0)	2	Էզր. գնահատ.
Տուրիզմի հիմունքներ	4	64(48/0/16/0)	2	Էզր. գնահատ.
Սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրություն	3	48(32/0/16/0)	2	Առ. էզր. գնահատ.
Մերվիսի հետազոտության մեթոդներ	4	64(32/32/0/0)	2	Էզր. գնահատ.
Ռեգիոնալ աշխարհագրություն	5	64(48/0/16/0)	3	Էզր. գնահատ.
Առողջարանային գործունեություն և կուրորտոլոգիայի հիմունքներ	3	48(32/16/0/0)	3	Առ. էզր. գնահատ.
Գեոէկոլոգիա	5	64(48/0/16/0)	3	Էզր. գնահատ.
Սոցիալ-մշակութային ծառայության և զբոսաշրջության տնտեսագիտություն	3	48(32/0/16/0)	3	Էզր. գնահատ.
Բնակչության աշխարհագրություն՝ ժողովրդագրության հիմունքներով	3	48(32/0/16/0)	4	Էզր. գնահատ.
Հայաստանի աշխարհագրություն	6	96(64/32/0/0)	4	Էզր. գնահատ.
Ընդհանուր սոցիոլոգիա	4	64(32/32/0/0)	4	Էզր. գնահ.
Մերվիսի մշակույթ	3	48(32/0/16/0)	4	առ. էզր. գնահատ
Մերվիսի մենեջմենթ	7	112(80/0/32/0)	5	Էզր. գնահ.
Մերվիսի մարքեթինգը	6	64(48/32/0/0)	5	Էզր. գնահ.
Մերվիսի հոգեբանություն	5	64(48/0/16/0)	5	առ. էզր. գնահ.
Ռեկրեացիոն աշխարհագրություն	3	48(32/16/0/0)	6	Էզր. գնահատ.
Վիճակագրություն	3	48(32/16/0/0)		Էզր. գնահատ.
Կենսագործունեության անվտանգություն	5	80(48/32/0/0)	6	առ. էզր. գնահ.
Բիզնեսի կազմակերպում և կառավարում	3	48(32/0/16/0)	6	Էզր. գնահատ.
Նորմավորում և արտոնագրում	3	48(32/16/0/0)	6	առ. էզր. գնահատ.

սերվիսի ոլորտում				
Միջազգային զբոսաշրջություն	6	80(48/0/32/0)	7	առ.եզր.գնահատ.
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները սերվիսում	5	64(16/48/0/0)	7	առ.եզր.գնահ
PR և գովազդը սերվիսում	6	64(48/16/0/0)	7	առ.եզր.գնահ
Սերվիսի ոլորտի ձեռնարկությունների տնտեսագիտություն	6	80(48/0/32/0)	7	եզր.գնահատ.
Հյուրընկալության ոլորտի մարքեթինգ	3	48(32/0/16/0)	7	եզր.գնահատ.
Հայկական սփյուռքի աշխարհագրություն	7	64(48/16/0/0)	8	եզր.գնահատ.
Նորարարությունը զբոսաշրջության և սերվիսի ոլորտում	6	64(48/0/16/0)	8	եզր.գնահատ.
Սերվիսի գործունեության կազմակերպման օրենսդրություն	2	32(32/0/0/0)	8	եզր.գնահատ.
ԿԱՄԸՆՏՐԱԿԱՆ				
Անգլերեն -1	4	64(0/64/0/0)	1	առ.եզր.գնահ.
Ֆրանսերեն -1				
Անգլերեն-2	4	64(0/64/0/0)	2	եզր.գնահատ.
Ֆրանսերեն -2				
Անգլերեն-3	4	64(0/64/0/0)	3	առ.եզր.գնահ
Ֆրանսերեն – 3				
Անգլերեն - 4	6	96(0/96/0/0)	4	եզր.գնահատ.
Ֆրանսերեն - 4				
Երկրորդ օտար լեզու-1 /անգլերեն/	6	96(0/96/0/0)	5	առ.եզր.գնահ
Երկրորդ օտար լեզու-1 /ֆրանսերեն/				
Գործարար շփման հոգեբանություն	3	48(32/16/0/0)	5	եզր.գնահատ.
Տուրիստական երկրագրություն				
Երկրորդ օտար լեզու-2 /անգլերեն/	6	96(0/96/0/0)	6	եզր.գնահատ.
Երկրորդ օտար լեզու-2 /ֆրանսերեն/				
Էքսկուրսիոն գործ	3	48(32/16/0/0)	7	եզր.գնահատ.

Հայաստանի բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձաններ				
---	--	--	--	--

Ծրագրի մասնագիտական հատվածում նախատեսված է նաև 2-ական կրեդիտ աշխատաձևավորվող կուրսային 2 աշխատանքների կատարում, որոնց արդյունքների ստուգումը իրականացվում է տարբերակված գնահատման եղանակով (թվանշանով):

2.4. Կրթական այլ մոդուլներ

Կրթական ծրագրի այս բաժինն ընդգրկում է ամրագրված կրեդիտային արժեքով հետևյալ ոչ դասընթացային կրթական մոդուլները.

«Տնտեսագիտության տեսություն» մասնագիտություն

Մոդուլ	Կրեդիտ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Արտադրական պրակտիկա	4	8	ստուգարք
Կուրսային աշխատանք-1	2	4	հանրագում.
Կուրսային աշխատանք-2	2	6	հանրագում.
Ամփոփիչ ավարտական քննություն	4	8	հանրագում.
Ավարտական աշխատանք	12	8	հանրագում.

«Մեքլիս» մասնագիտություն

Մոդուլ	Կրեդիտ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Ուսումնական պրակտիկա -1	4	2	ստուգարք
Ուսումնական պրակտիկա -2	4	4	ստուգարք
Կուրսային աշխատանք-1	2	4	հանրագում.
Արտադրական պրակտիկա	4	6	ստուգարք
Կուրսային աշխատանք-2	2	6	հանրագում.
Ամփոփիչ ավարտական քննություն	4	8	հանրագում.
Ավարտական աշխատանք	12	8	հանրագում.

Մաս II.

ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

1. ՏԵՂԵԿԱԳՐՔԻ ՆՊԱՏԱԿԸ

Պատճառների տեղեկագիրքը նախատեսված է տնտեսագիտության ֆակուլտետում իրականացվող բակալավրի կրթական ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է ամփոփ տեղեկատվություն ինչպես առանձին մասնագիտությունների ուսումնական ծրագրերի, այնպես էլ դրանց բաղադրիչ դասընթացների և ուսումնական մոդուլների վերաբերյալ: Այն ներառում է .

- կրթական ծրագրի ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհվող որակավորումը, ծրագրի նպատակները և նախանշված ելքային կրթական արդյունքները, ծրագրի բովանդակային կազմը և կրեդիտների կառուցվածքը, ավարտական պահանջները և ատեստավորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,

- առանձին դասընթացների և ուսումնական մոդուլների հակիրճ նկարագիրը՝ դասընթացի անվանումը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները (ներառյալ շաբաթական լսարանային ժամաքանակներն ըստ պարապմունքի ձևերի), դասընթացի խնդիրները՝ արտահայտված ելքային կրթական արդյունքներով և սպասվող մասնագիտական և/կամ փոխանցելի կարողություններով, դասընթացի հակիրճ բովանդակությունը, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները:

2. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼ–ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

2.1. Պարտադիր դասընթացներ

0302/B01. «ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»-1 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ժամանակակից հայերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, բերականության և ոճագիտության համակարգերի ուսուցումը նպատակաուղղել խոսքի մշակույթի զարգացմանը, գրավոր և բանավոր խոսք կառուցելու հմտությունների ամրակայմանը: Բոլոր ֆակուլտետների տարբեր բաժիններում դասընթացի թեմաները համապատասխանաբար զուգադրել տվյալ մասնագիտության պահանջներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից հայոց լեզվի հնչյունական համակարգը, բառագիտության ենթաբաժինները /իմաստաբանություն, բառակազմություն, դարձվածաբանություն/, գործառական ոճերի առանձնահատկությունները, 5-րդ դարի պատմագրությունը, հայ հին և միջնադարյան քնարերգությունը:
2. կտիրապետի լեզվական ու ոճական նորմերին՝ ելնելով տվյալ մասնագիտության պահանջներից:
3. կկարողանա գրական մաքուր հայերենով բանավոր ու գրավոր անսխալ, պատկերավոր ու արտահայտիչ շարադրել մտքերը, արժևորել 5-րդ դարի հայ պատմագրությունը, միջնադարյան քնարերգությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Պատմական համառոտ ակնարկ հայերենի զարգացման փուլերի մասին: Հայերենի տեղը աշխարհի լեզուների շարքում: Հայ հին գրականություն: **Թեմա 2՝** Հնչյունաբանություն: **Հայերենի** հնչյունական համակարգը: Ուղղագրություն և ուղղախոսություն: **Թեմա 3** Բառագիտություն: Ստուգաբանություն, իմաստաբանություն, բառակազմություն, դարձվածաբանություն, բառարանագրություն: **Թեմա 4՝** Ոճերի դասակարգումը: Մասնագիտական տեքստերի ոճական առանձնահատկությունների քննություն: Հայ միջնադարյան գրականություն:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է նախօրոք տրվող ստուգարքային թելադրության դրական գնահատականի և եզրափակիչ բանավոր պատասխանի հիման վրա:

0303/B05. «ԷԹԻԿԱ ԵՎ ՎԱՐՎԵՑՈՂՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (0 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 1 -ին, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ հաղորդել էթիկայի տեսության վերաբերյալ, առնչել բարոյագիտական ուսմունքների

հակիրճ պատմությանն ու ներկա խնդիրներին, հաղորդակից դարձնել բարեկրթության նորմերին, հաղորդակցության ու հյուրասիրության կանոններին, խոսքի մշակույթի հիմունքներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա համապատասխան գիտելիքներ հայոց դիմելաձևերի և միջհաղորդակցության նորմերի վերաբերյալ,
2. ունակ կլինի հասու դարձնել հյուրընկալության և հասարակական վայրերում պահվածքի էթիկետին,
3. կկարողանա գործնական խորհուրդներով օգնել վարքի կանոնների հաստատմանը,
4. կկարողանա նպաստել նորաձևության այբուբենի յուրացմանն ու պատշաճ հազնելաձևին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Էթիկայի առարկան եւ խնդիրները: **Թեմա 2՝** Հին Արեւելքի եւ անտիկ աշխարհի բարոյագիտական ուսմունքների համառոտ պատմություն: **Թեմա 3՝** Միջնադարի և նոր ժամանակների բարոյագիտական ուսմունքների համառոտ պատմություն: **Թեմա 4՝** Բարոյագիտության կատեգորիաներն ու հիմնական հասկացությունները: **Թեմա 5՝** Վարվեցողության կուլտուրան և մարդու անհատականությունը: **Թեմա 6՝** Հայոց գաղափարաբանության բարոյական հիմքերը: **Թեմա 7՝** Հաղորդակցման կանոններ: Խոսքի կուլտուրա: **Թեմա 8՝** Դիվանագիտական էթիկետ: **Թեմա 9՝** Վարքի կանոններ: **Թեմա 10՝** Հյուրասիրության եւ հյուրընկալության կանոններ: **Թեմա 11՝** Սոդան որպէս երևույթ. դրա էությունն ու զարգացման միտումները:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:

0302/B06. «ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»-2(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել ժամանակակից հայերենի ձևաբանական և շարահյուսական համակարգերը, ձևաբանական և շարահյուսական ոճագիտության հիմնական հասկացությունները, ծանոթացնել հայ դասական գրականության նմուշներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից հայերենի խոսքի մասերի ձևաբանական և շարահյուսական առանձնահատկությունները,
2. կկարողանա բանավոր և գրավոր խոսքում ճիշտ գործածել քերականական ձևերը, վարել երկխոսություն ու բանավեճ, վերլուծել արդի հայ գրականության լավագույն նմուշները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ձևաբանություն. խոսքի մասերի դասակարգումը: Ժամանակակից հայերենի թեքվող խոսքի մասերը: **Թեմա 2՝** Ժամանակակից հայերենի չթեքվող խոսքի մասերը: Հայ նոր գրականություն: **Թեմա 3՝** Շարահյուսություն. Պարզ նախադասություն: Հայ նորագույն գրականություն: **Թեմա 4՝** Բարդ նախադասություն. փոխակերպում և դերբայական դարձված: Ուղղակի և անուղղակի խոսք: Ժամանակակից հայերենի կետադրությունը:

Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունն անցկացվում է բանավոր՝ նախաքննական թելադրության դրական արդյունքի դեպքում: Քննատոմսը կազմված է չորս հարցից, որոնցից յուրաքանչյուրը գնահատվում է 5 միավոր: Առաջին երկու հարցերը հայոց լեզվին վերաբերող տեսական հարցեր են, երրորդը՝ հայ գրականությանը վերաբերող հարց, չորրորդը՝ գործնական առաջադրանք:

0305/B02. «ՌՌԻՄՍՅ ԼԵՁՈՒ»-1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ապահովել ուսանողի տիրապետումը ռուսաց լեզվի համակարգին, ապահովել բանավոր խոսքի և երկխոսության կառուցման ունակությունները՝ հաղորդակցվելու համար լեզվական տարբեր ոլորտներում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի ռուսաց լեզվի քերականական կառուցվածքին,
2. կկարողանա ճիշտ կազմել իր բանավոր խոսքը,
3. կկարողանա մասնակցել երկխոսությունների,
4. կկարողանա վերլուծել, մեկնաբանել և վերարտադրել գեղարվեստական և ճանաչողական բնույթի տեքստ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Լեզվի դերը հասարակության կյանքում: Ժամանակակից ռուսաց լեզուն աշխարհի լեզուների շարքում: **Թեմա 2՝** Հնչյունաբանություն. ձայնավորների և բաղաձայների դասակարգումը, արտասանության և հնչերանգային հիմնական նորմերը: **Թեմա 3՝** Բառագիտություն. պատկերացում բառիմաստի մասին. միմաստ և բազմիմաստ բառեր, բառի ուղիղ և փոխաբերական իմաստը, հոմանիշներ և

հականիշներ, համանուններ և հարանուններ: **Թեմա 4՝** Ձևաբանություն. ձևաբանության հիմնական միավորները (բառ, ձևույթ), խոսքի մասերի դասակարգումը և նրանց քերականական կարգերը: **Թեմա 5՝** Շարահյուսություն. շարահյուսական միավորները (բառակապակցություն, պարզ նախադասություն), նախադասության գլխավոր անդամները, նախադասության տեսակներն ըստ կառուցվածքի և հաղորդակերցման ուղղվածության:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքը անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:

0305/B07. «ՌՈՒՄՍՅՆԻՏ ԼԵՁՈՒ»-2(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ապահովել ուսանողի բանավոր և գրավոր խոսքի կառուցման ունակությունները և մասնագիտական լեզվի տիրապետումը՝ հաղորդակցվելու համար լեզվական տարբեր ոլորտներում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ռուսաց լեզվի ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները,
2. կտիրապետի տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգին.
3. կտիրապետի մասնագիտական տեքստին հատուկ շարահյուսական կառուցվածքներին,
4. կկարողանա վերարտադրել մասնագիտական տեքստը, նաև ներկայացնել նրա բովանդակությունը սեղմ և ընդարձակ,
5. կկարողանա ինքնուրույն կատարել ռուսերենի և ուսումնասիրված այլ լեզուների համակարգերի ցուցադրական վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բառագիտություն. դարձվածներ և դարձվածների դասակարգումը: **Թեմա 2՝** Ձևաբանություն. խոսքի մասերի քերականական կարգերը: Բառակազմություն. բառի ձևաբանական կազմը: **Թեմա 3՝** Շարահյուսություն. Միակազմ նախադասություն, միակազմ նախադասության դասակարգումը: Բարդ նախադասություն, բարդ նախադասության դասակարգումը: **Թեմա 4՝** Ուրիշի ուղղակի և անուղղակի խոսք: Ուղղագրություն. ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները: **Թեմա 5՝** Մասնագիտական տեքստի կառուցվածքը. տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը, մասնագիտական տեքստին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքները:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքը անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:

0305/B15. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ» -1(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է զարգացնել ուսանողների լեզվական գիտելիքները և հաղորդակցական կարողությունները լեզվախոսքային բոլոր ոլորտներում (ունկնդրել, կարդալ, խոսել, գրել):

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա հարստ ալկտիվ և ներգոր բառապաշար,
2. կհմանա անգլերենի քերականության հատուկ բարդություն ունեցող երևույթները,
3. կունենա անգլերեն բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելու հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Արտասանություն, ուղղախոսություն. անգլերենի հնչյունական համակարգի ընդհանուր բնութագիրը, հնչյունների և հնչույթների արտասանական առանձնահատկությունները, նախադասության հնչերանգը: **Թեմա 2՝** Բառապաշար, բառակազմություն. հիմնական բառակազմական միջոցներ (ածանցում, բառաբարդում, փոխակարգում): **Թեմա 3՝** Քերականություն. խոսքի մասերի քերականական կարգերը, նախադասության շարադասությունը (ուղիղ և շրջուն): **Թեմա 4՝** Առաջարկվող թեմաներ. «Ընտանիք», «Ընտանեկան հարաբերություններ և ավանդույթներ», «Իմ հետաքրքրությունները», «Ճանապարհորդություն», «Երազանքներ», «Իմ ապագա մասնագիտությունը», «Շրջակա միջավայրը և նրա պահպանումը», «Հանրամշակութային երևույթներ» և այլն:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

0305/B15. «ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ» -1(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է թարմացնել դպրոցում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականական և բառապաշարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա: Այս փուլում ստացած գիտելիքները հիմք են հանդիսանում հետագա՝ առավել խորացված ուսումնասիրության համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ճիշտ արտասանել ֆրանսերեն հնչյունները և դրանց տառադարձման նշանները,

2. կկարողանա ճիշտ հնչերանգով ձևակերպել հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախադասությունները՝ դադար, շեշտ, հիմնական հնչերանգ, մեղեդային եզրափակում, տեմպ,
3. կլինանա ձևաբանորեն և շարահյուսորեն ճիշտ վերլուծել բառը և նախադասությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ռիթմիկ խմբեր: Շեշտ: Enchainement. Liaison. **Թեմա 2՝** Հատուկ և հասարակ գոյական: Գոյականի սեռը, թիվը: Սեռի արտահայտությունը հոդերի և ածանցների միջոցով: **Թեմա 3՝** Որոշյալ և անորոշ հոդ: Մասնական հոդը որպես անորոշ քանակ արտահայտելու միջոց: Միաձուլված հոդ: Հոդը չօգտագործելու դեպքերը: **Թեմա 4՝** Ցուցական, ստացական, հարցական և բացականչական, անորոշ ածականներ: Ածականի համաձայնությունը գոյականի հետ: **Թեմա 5՝** Քանակական և դասական թվական: Քանակական թվականի գործածությունը: **Թեմա 6՝** Անձնական անշեշտ դերանուններ, դրանց գործածությունը որպես ենթակա, ուղիղ և անուղղակի խնդիր: Անձնական շեշտված դերանուններ:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:

0305/B16. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ» -2(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է զարգացնել ուսանողների լեզվական գիտելիքները և հաղորդակցական կարողությունները լեզվախոսքային բոլոր ոլորտներում՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում՝ հատուկ ուշադրություն դարձնելով ընդհանուր մասնագիտական բառապաշարին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա համակարգել նախորդ փուլում յուրացրած քերականական նյութը՝ հիմնվելով հաղորդակցական սկզբունքի վրա,
2. կունենա անգլերեն բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելու հմտություններ,
3. կկարողանա ընկալել ունկնդրված /կարդացած նյութի հիմնական բովանդակությունը, տարանջատել հիմնական տեղեկատվությունը երկրորդականից/,
4. կտիրապետի տվյալ մասնագիտության տերմինաբանական համակարգին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ուղղախոսություն, ուղղագրություն. անգլերենի արտասանական առանձնահատկությունները, տարբեր տիպի նախադասությունների հնչերանգն ու խոսքի առոգանությունը, ուղղագրական հիմնական կանոնները: **Թեմա 2՝** Բառապաշար, բառակազմություն. վերարտադրողական և ընկալողական բառապաշարի ընդլայնում: **Թեմա 3՝** Քերականություն. նախորդ փուլում յուրացրած քերականական

նյութի (անվանական և բայական կարգերի) համակարգում հաղորդակցական սկզբունքի հիման վրա: **Թեմա 4՝** Հանրամշակութային գիտելիքներ անգլախոս երկրների մշակույթի և լեզվակիր ժողովուրդների հասարակական կյանքի մասին: **Թեմա 5՝** Մասնագիտական լեզվի տերմինաբանական համակարգ:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

0305/B16. «ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ» -2(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է խորացնել և զարգացնել նախորդ փուլում ձեռք բերված գիտելիքները, ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշարի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ճիշտ արտասանել ֆրանսերենի հնչյունները, ճիշտ արտասանությամբ ձևակերպել նախադասությունը,
2. կկարողանա լսելով հասկանալ և վերաշարադրել տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշարը և քերականական նյութը (թույլատրվում է 2-3% անձանոթ բառ),
3. կկարողանա գրույց վարել անցած թեմաներով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գոյական անուն, միայն հոգնակի թվով գործածվող գոյականներ. Les fu-nerailles, les entrailles. Բաղադրյալ գոյականների հոգնակի թվի կազմությունը (des cour-fleurs, des casse-croute և այլն): **Թեմա 2՝** Ածականի իմաստի փոփոխությունը կախված նրա դիրքից՝ un homme grand-un grand homme. Անորոշ դերանվանական ածականներ: **Թեմա 3՝** Հարաբերական դերանուններ, դրանց ձևերը և գործածությունը նախադասության մեջ՝ qui, que, dont, ou, le quel և այլն (դասակարգում): **Թեմա 4՝** Պայմանական եղանակ, կազմությունը և գործածությունը համադաս և ստորադասական նախադասություններում: Ըղծական եղանակ: Սահմանական եղանակը ուրիշի ուղղակի խոսքում:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:

0305/B17. «ՌՈՒՍՍԻ ԼԵՁՈՒ»-3(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, հանրագումարային քննություն
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ զարգացնելով ուսանողի լեզվային հմտությունները, ապահովել նրա տիրապետումը մասնագիտական լեզվին և ազատ օգտվելը մասնագիտական գրականությունից:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ազատ կտիրապետի մասնագիտական լեզվի տերմինաբանային համակարգին,
2. կկարողանա մեկնաբանել և վերարտադրել մասնագիտական տեքստեր,
3. կկարողանա ինքնուրույն կազմել կապակցված տեքստ մասնագիտական թեմայով,
4. կկարողանա կազմել զեկույցներ և ռեֆերատներ մասնագիտական թեմաներով,
5. կկարողանա թարգմանել տարբեր բարդության մասնագիտական տեքստեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ոճաբանություն. լեզվի գիտական ոճ, գիտական ոճին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքներ, գիտական կապակցված տեքստի կառուցման միջոցներ՝ բառային, ձևաբանական և շարահյուսական: **Թեմա 2՝** Ուղղագրություն. ուղղագրության հիմնական կանոնները: **Թեմա 3՝** Մասնագիտական տեքստի թարգմանություն. գիտական տեքստի թարգմանություն: **Թեմա 4՝** Գիտական զեկույցների, մասնագիտական ռեֆերատների, անոտացիաների, կոնսպեկտների կառուցման հիմնական սկզբունքներ: Դիմումների, գրությունների, արձանագրությունների, ինքնակենսագրությունների, բնութագրերի կառուցման հիմնական սկզբունքները:

Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը բանավոր է՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց. 1-ին և 2-րդ հարցերը՝ 6-ական միավոր, 3-րդ հարցը /մասնագիտական տեքստի թարգմանություն հայերենից ռուսերեն/՝ 8 միավոր:

0305/B17. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ»-3(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, հանրագումարային քննություն
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է նոր, առավել հագեցած բառապաշարի և գիտելիքների ներմուծումը, մասնագիտական բառապաշարի խորացված ուսումնասիրությունը և մասնագիտական գրականությունից օգտվելու հմտությունների զարգացումը՝ զուգահեռաբար խորացնելով ուսանողների լեզվական հմտությունները և հաղորդակցական կարողությունները լեզվախոսքային բոլոր ոլորտներում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա հասկանալ և ամբողջապես ըմբռնել լսված նյութի հիմնական բովանդակությունը,
2. կտիրապետի անգլերեն բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելու հմտություններին,

3. կկարողանա թարգմանել մասնագիտական տեքստը հայերենից անգլերեն և հակառակը,
4. կկարողանա ինքնուրույն կազմել կապակցված տեքստ մասնագիտական թեմայով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բառապաշար (ռեցեպտիվ և պրոդուկտիվ)՝ հոմանիշներ, հականիշներ, նոր բառակապակցություններ: **Թեմա 2՝** Քերականություն. բայի անդեմ ձևեր, մոդալ բայերի երանգավորված իմաստները և դրանց կիրառումը բանավոր և գրավոր խոսքում, բայի կրավորական սեռը: **Թեմա 3՝** Գործարար նամակագրություն՝ համառոտագրություն, ինքնակենսագրություն (CV), դիմում: **Թեմա 4՝** Առաջարկվող թեմաներ՝ «Մերունդների հակասություն», «Հոգևոր և մշակութային արժեքներ», «21-րդ դար՝ նոր մարտահրավերներ», «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և նրանց դերը մեր կյանքում», «Հայրենիք և հայրենասիրություն» և այլն:

Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը անցկացվում է բանավոր: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ համապատասխանաբար 7, 6 և 7 միավոր:

0305/B17. «ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ»-3 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է հանրագումարի բերել նախորդ մակարդակներում ստացված գիտելիքները՝ դրանք ուղղորդելով դեպի համապատասխան մասնագիտական ոլորտները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա իր մասնագիտական հիմնական տերմինների նշանակությունը, ներառյալ երկրորդ կիսամյակում սովորած 300 միավոր տերմինոլոգիան,
2. կկարողանա առանց բառարանի կարդալ միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր,
3. կկարողանա առանց բառարանի կարդալ և վերաշարադրել միջին բարդության հասարակական-քաղաքական տեքստեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գոյականների իգական սեռի կազմության տարբեր միջոցների դասակարգում, քերականորեն (հոդի և այլ մասնիկների օգնությամբ), ձևաբանորեն (բառի ձևի փոփոխություն, ածանցներ), բառային (բառի տարբեր ձևեր): Երկու սեռ ունեցող գոյականներ: **Թեմա 2՝** Եղանակավորման քերականական արտահայտությունը, ֆրանսերեն լեզվի խոնարհման բնութագիրը՝ indicatif (սահմանական եղանակ), conditionnel (պայմանական եղանակ), subjonctif (ըղձական եղանակ), impératif (հրամայական եղանակ): **Թեմա 3՝** Նախդիրների համակարգային դասակարգում, տարբեր հարաբերություններ արտահայտող նախդիրներ:

Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը անցկացվում է բանավոր: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց: Առաջին առաջադրանքն է՝ կարդալ, թարգմանել անծանոթ տեքստը մասնագիտական թեմայով, երկրորդը՝ մեկնաբանել ծանոթ մասնագիտական տեքստը, երրորդը՝ խոսել մասնագիտական ոլորտի վերաբերյալ:

0304/B10. «ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները, կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները, որոնք թույլ են տալիս կերտել ազգային նկարագրով և գիտական աշխարհայացքով զինված մարդ, ձևավորել փիլիսոփայական մտածողության այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր կրթված մարդուն և մասնագետին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա աշխարհի և նրանում մարդու տեղի ու դերի մասին փիլիսոփայական հայեցակարգերի ընդհանուր և տարբերակիչ առանձնահատկությունները,
2. կհասկանա ճշմարտության և մոլորության, գիտելիքի և հավատի, ռացիոնալի և իռացիոնալի սահմանազատման փիլիսոփայական մեթոդաբանության դերն ու նշանակությունը,
3. կկարողանա վերլուծել և ամբողջական պատկերացում կազմել արդի քաղաքակրթական, քաղաքական-մշակութային և մարդաբանական պատկերացումների, տեխնածին քաղաքակրթության գլոբալ հիմնախնդիրների մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Փիլիսոփայության առարկան: **Թեմա 2՝** Կեցություն և մատերիա: **Թեմա 3՝** Դիալեկտիկա: **Թեմա 4՝** Բնություն: **Թեմա 5՝** Մարդ և պրակտիկա: **Թեմա 6՝** Գիտակցություն և ճանաչողություն: **Թեմա 7՝** Գիտություն: **Թեմա 8՝** Հասարակություն: **Թեմա 9՝** Մշակույթ: Անձ: Ապագա:

Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը անցկացվում է բանավոր: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց:

0304/B03. «ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԵՐ»-1 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի առաջին մասի դասավանդումը նպատակ ունի ծանոթացնել ուսանողին հայոց պատմության հին շրջանի և միջնադարի պատմությանը, Հայկական լեռնաշխարհի աշխարհագրությանը և սեր առաջացնել մեր ժողովրդի բազմադարյան պատմության և նրա հերոսական անցյալի նկատմամբ՝ շեշտը դնելով հայոց պետականության պատմության ըստ ամենայնի լուսաբանման վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը,

1. ծանոթ կլինի հայոց հին ու միջնադարյան պատմությանը,
2. կկարողանա քննադատական վերաբերմունք հանդես բերել հայոց պատմության հին ու միջին շրջանի կարևորագույն իրադարձություններին,
3. յուրացրած կլինի հայոց պետականությունների պատմությունը:

Բովանդակությունը.

Ներածություն. Հայկական բնաշխարհը: Վարչական բաժանումները: **Թեմա 1՝** Հայաստանը հնագույն շրջանում: **Թեմա 2՝** Հայաստանի հին շրջանի պատմությունը. Վանի թագավորությունը (Ք.ա. IX-VI դդ.): Համահայկական պետության ստեղծումը (Երվանդունիների թագավորությունը): Մեծ Հայքի պետության վերելքը (Արտաշեսյանների թագավորությունը): Արշակունիների թագավորությունը (I-V դդ.): **Թեմա 3՝** Հայաստանը վաղ միջնադարում: **Թեմա 4՝** Հայաստանը զարգացած միջնադարում: **Թեմա 5՝** Հայաստանը ուշ միջնադարում:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

0304/B08. «ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԵՐ»-2(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի երկրորդ մասի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին մատուցել հայոց պատմության նոր և նորագույն շրջանը: Դասավանդման ընթացքում շեշտը դրվում է ազգային-ազատագրական շարժումների և Հայաստանի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ հանրապետությունների պատմության վերլուծության վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի հայ ժողովրդի նոր և նորագույն պատմությանը,
2. կկարողանա վերլուծել հայ ազգային-ազատագրական շարժման կարևորագույն իրադարձությունները, Հայաստանի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ Հանրապետությունների պատմությանը և դասեր քաղել անցյալի սխալներից,
3. կկարողանա գիտելիքները լայնորեն օգտագործել իր աշխատանքային, հատկապես կրթական գործընթացներում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայ ազատագրական շարժումները 17-18-րդ դդ.: Արևելյան Հայաստանի միացումը Ռուսաստանին: **Թեմա 2՝** Հայկական հարցի ծագումը և բովանդակությունը: Հայ ազգային-ազատագրական զինված պայքարի փուլը (1870-ական թթ. - 20-րդ դ. սկիզբ): **Թեմա 3՝** Ազատագրական խմբակներն ու կազմակերպությունները: Հայ քաղաքական կուսակցությունների ձևավորումը: Ազգային-ազատագրական զինված պայքարի փուլը: **Թեմա 4՝** Արևմտահայության Մեծ եղեռնը և

ինքնապաշտպանական մարտերը: **Թեմա 5**՝ 1917թ. փետրվարյան հեղափոխությունը և Հայաստանը: 1917թ հոկտեմբերյան հեղափոխությունը և Հայաստանը: **Թեմա 6**՝ Հայաստանի առաջին հանրապետությունը (1918 -1920 թթ.): **Թեմա 7**՝ Խորհրդային Հայաստանը (1920-1991 թթ.): **Թեմա 8**՝ Հայաստանի երրորդ հանրապետությունը (1991-2000 թթ.): **Թեմա 9**՝ Լեոնային Ղարաբաղի հանրապետությունը:

Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը անցկացվում է բանավոր: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ 7, 6 միավոր արժեքով:

2.2. Կամընտրական դասընթացներ

0304/B19. «ՔՄՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել քաղաքագիտության ձևավորման տեսական և գաղափարական ակունքներին, հիմնական կատեգորիաների ու քաղաքագիտության ուսումնասիրության առարկայական տիրույթին, ձևավորել ուսանողների մոտ քաղաքական իրականության վերլուծության պրակտիկ հմտություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա համապատասխան գիտելիքներ քաղաքագիտության տեսական և կիրառական նշանակության հիմնահարցերի մասին.
2. պատկերացում կունենա քաղաքագիտության առարկայական տիրույթի ու մեթոդաբանության մասին.
3. կունենա քաղաքագիտական վերլուծություններ կատարելու բավարար ունակություններ,
4. կկարողանա կողմնորոշվել գործնական քաղաքականության հիմնահարցերի մեկնաբանման հարցերում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քաղաքագիտության ինստիտուցիոնալ կայացման գործընթացը: **Թեմա 2**՝ Քաղաքականությունը որպես սոցիալական երևույթ. բնորոշ գծերն ու առանձնահատկությունները: **Թեմա 3**՝ Քաղաքական իշխանության էությունն ու կառուցվածքը: **Թեմա 4**՝ Հասարակության քաղաքական համակարգը: **Թեմա 5**՝ Պետությունը որպես քաղաքական համակարգի գլխավոր ինստիտուտ: **Թեմա 6**՝ Քաղաքական կուսակցություններ և կուսակցական համակարգեր: **Թեմա 7**՝ Ընտրություններ և ընտրական համակարգեր: **Թեմա 8**՝ Քաղաքական գաղափարախոսություններ: **Թեմա 9**՝ Կոռուպցիան և նրա դրսևորման տեսակները, նրա դեմ պայքարի ձևերն ու մեթոդները:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:

0304/B19. «ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Սովորեցնել հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտների օրենսդրական կարգավորման հիմունքները: Նպատակներից է նաև ստացած իրավական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտությունների մշակումը, ինչպես նաև իրավական աշխարհայացքի ու մշակույթի ձևավորումը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա պետության և իրավունքի մասին հիմնական սկզբունքները, հայեցակարգերը,
2. կիմանա օրենսդրության առանձին ճյուղերի իրավական կարգավորման հիմունքները,
3. կիմանա կարևոր իրավական հասկացությունները, եզրույթները,
4. կունենա գիտելիքները գործնականում կիրառելու ունակություններ և հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հասարակություն և պետություն: **Թեմա 2՝** Իրավունք: **Թեմա 3՝** Իրավական կարգավորման կառուցակարգը և իրավունքի կենսագործումը: **Թեմա 4՝** Իրավունքի ձևերը: **Թեմա 5՝** Իրավունքի համակարգը: **Թեմա 6՝** Օրինականություն, իրավաչափ վարքագիծ, իրավախախտում: **Թեմա 7՝** Կոռուպցիայի դեմ պայքարի իրավական հիմնահարցերը: **Թեմա 8՝** Սահմանադրական իրավունք: **Թեմա 9՝** Դատական իշխանություն և դատական համակարգ: **Թեմա 10՝** Քաղաքացիական իրավունք: **Թեմա 11՝** Աշխատանքային իրավունք: **Թեմա 12՝** Ընտանեկան իրավունք: **Թեմա 13՝** Էկոլոգիական իրավունք: **Թեմա 14՝** Քրեական իրավունք: **Թեմա 15՝** Դատավարական իրավունք: **Թեմա 16՝** Միջազգային իրավունք:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց (նախապես տրամադրված հարցաշարից), որոնցից առնվազն 2-ին դրական պատասխանող ուսանողը ստանում է «ստուգված»:

0202/B18. «ՄՇԱԿՈՒԹԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ կայուն գիտելիքներ ձևավորել մշակութաբանության առարկայի և «մշակույթ» հասկացության վերաբերյալ, արմատա-

վորել համակարգված պատկերացում մշակույթի բաղադրիչների, երևույթների, գործընթացների և մեխանիզմների մասին: Հատուկ ուշադրություն դարձնել համաշխարհային և հայ մշակույթների ընդհանուր բնութագրերի և ներկա գործընթացների վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. համապարփակ գիտելիքներ կունենա գիտության մեջ «մշակույթ» հասկացության ամենատարածված սահմանումների և տեսությունների մասին,
2. ծանոթ կլինի մշակույթի կառուցվածքին, բաղադրիչներին, տիպաբանութ-յանը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափություններին,
3. ընդհանուր գիտելիքներ կունենա համաշխարհային և հայ մշակույթների պատմական զարգացումների օրինաչափությունների վերաբերյալ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դասընթացի ուսումնասիրման օբյեկտը, առարկան և խնդիրները: «Մշակույթ» հասկացության սահմանումները, գործառույթները, մշակույթի էության, ծագման և զարգացման վերաբերյալ տեսությունները: **Թեմա 2՝** Մշակույթ և քաղաքակրթություն: **Թեմա 3՝** Բնություն և մշակույթ: **Թեմա 4՝** Հասարակություն, մշակույթ և մարդ: **Թեմա 5՝** Էթնոս, լեզու և մշակույթ: **Թեմա 6՝** Մշակույթի ծագումը, նրա զարգացման հիմնական փուլերը և միտումները: **Թեմա 7՝** Համաշխարհային մշակույթի պատմություն: **Թեմա 8՝** Հայ մշակույթի պատմություն: **Թեմա 9՝** Ժամանակակից ինֆորմացիոն հասարակության մշակույթը և մշակութային ժառանգության պահպանման խնդիրը:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

0304/B18. «ԿՐՈՆՆԵՐԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել ընդհանուր գիտելիքներ ու պատկերացումներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատեսակ ուղ-ղությունների, դրանց դավանաբանական ու պաշտամունքային առանձնահատ-կությունների, Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմության հիմնահարցերի, արդի կրոնական ներփակ հոսանքների ու դենոմինացիաների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա՝ ինչ է կրոնը, ինչպիսի կրոններ կան աշխարհում, ինչ դավանաբա-նական, պաշտամունքային, տոնաձիսական առանձնահատկություններ ունեն

- դրանք, ինչպես նաև Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմությունը, դավանաբանական առանձնահատկությունները և տոնաձիսական համակարգը,
2. կհասկանա ժամանակակից կրոնների և կրոնական հոսանքների ու ուղղությունների զարգացման տրամաբանությունը, առանձնահատկություններն ու միտումները,
 3. կկարողանա կատարել տարբեր կրոնների ու կրոնական ուղղությունների տարբերակում և քննական արժևորում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դասընթացի առարկան, կրոնի պատմական ձևերը: **Թեմա 2՝** Ժամանակակից կրոնները: Ազգային և համաշխարհային կրոններ: **Թեմա 3՝** Բուդդայականություն, իսլամ, դավանանքը, պաշտամունքը, հիմնական ուղղությունները: **Թեմա 4՝** Քրիստոնեություն: Դավանաբանությունը և պաշտամունքը: Աստվածաշունչ: **Թեմա 5՝** Արդի կրոնական միավորումներն ու համայնքները: **Թեմա 6՝** Քրիստոնեությունը Հայաստանում I-IV դարերում: **Թեմա 7՝** Հայ Առաքելական եկեղեցին V-IX դարերում: **Թեմա 8՝** Հայ Առաքելական եկեղեցին X-XIV դարերում: **Թեմա 9՝** Հայ Առաքելական եկեղեցին XV-XVIII դարերում: **Թեմա 10՝** Հայ Առաքելական եկեղեցին XIX-XX դարերում:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 3 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

3. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

3.1. Պարտադիր դասընթացներ

0104/B01. «ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԻՑ ՕԳՏՎԵԼՈՒ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակերը՝ 1-ին (2-րդ), ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ձևավորել և զարգացնել համակարգչից արդյունավետ օգտվելու հմտություններ, որոնք կկիրառվեն ուսմամբնառության ընթացքում, մասնագիտական, գործնական հետազոտություններ ու վերլուծություններ կատարելիս, առօրյայում, և հիմք կհանդիսանան համակարգչով աշխատելու կարողությունների հետագա զարգացման համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա՝ համակարգչային սարքերի, Windows օպերացիոն համակարգի, համացանցի, Microsoft Office կիրառական փաթեթի ծրագրերի հիմնական հնարավորությունները և աշխատանքների սկզբունքները:
2. կկարողանա՝ աշխատել Windows միջավայրում, համացանցում, Microsoft Office կիրառական փաթեթի ծրագրերով (Word, Excel, Power Point), օգտվել էլեկտրոնային փոստից, գրադարաններից, կիրառել ստացած գիտելիքները

ինքնուրույն, կուրսային, ավարտական աշխատանքների, մասնագիտական հետազոտությունների, վերլուծությունների կատարման, պրեզենտացիաների պատրաստման ժամանակ:

3. կտիրապետի՝ համակարգչով արդյունավետ աշխատելու հմտություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Համակարգչային սարքեր: Օպերացիոն համակարգեր: Windows: **Թեմա 2՝** Համացանց: **Թեմա 3՝** Microsoft Office կիրառական ծրագրերի փաթեթը: Mc Word տեքստային խմբագիրը: **Թեմա 4՝** Microsoft Excel էլեկտրոնային աղյուսակային համակարգը: **Թեմա 5՝** Microsoft PowerPoint պրեզենտացիաների համակարգը:

0001/B04. «ՔԱՂԱՔԱՅԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՐՏԱԿԱՐԳ

ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐՈՒՄ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ԲՈՒԺՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակները՝ 4-րդ, 6-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել արտակարգ իրավիճակներում (երկրաշարժ, ջրհեղեղ, հրդեհներ, արտադրական և տրանսպորտային վթարներ, թունավոր նյութեր, ճառագայթային ախտահանում և այլն) և պատերազմական պայմաններում պաշտպանվելու ձևերին և մեթոդներին, նաև փրկարարական աշխատանքների ծավալներին, բովանդակությանը և կատարմանը, ինչպես նաև զարգացնել քսրեմալ պայմաններում մինչբժշկական օգնության ցուցաբերման հմտությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ստեղծված արտակարգ իրավիճակներում և պատերազմական պայմաններում ժամանակին և ճիշտ պաշտպանվելու ձևերն ու մեթոդները:
2. կկարողանա էքստրեմալ պայմաններում երկրաշարժ, թունավոր նյութեր, ճառագայթային ախտահանում, ոսկորների կոտրվածքներ, արյունահոսություն, շոկային իրադրություն, վնասվածքներ ցուցաբերել առաջին և մինչբժշկական օգնություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Արտակարգ իրավիճակների նախարարության կառուցվածքն ու խնդիրները: **Թեմա 2՝** Արտակարգ իրավիճակները, նրանց բնութագրերն ու կանխարգելման միջոցառումները: **Թեմա 3՝** Բնակչության գործողությունները ահաբեկությունների և նրանց սպառնալիքի ժամանակ: **Թեմա 4՝** Հակառակորդի հարձակման ժամանակակից միջոցների բնութագրերը, նրանց վարակման օջախները և գնահատման մեթոդները: **Թեմա 5՝** Բնակչության պաշտպանության պաշտպանության կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ: **Թեմա 6՝** Արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ բնակչության բարոյահոգեբանական պատրաստվածության հիմնական ուղղությունները: **Թեմա 7՝** Փրկարարական աշխատանքների կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ, տեղեկատվության կազմակերպումը: **Թեմա 8՝** Առաջին

բուժօգնությունն ու մինչբժշկական օգնությունն արտակարգ իրավիճակներում: **Թեմա 9՝** Ախտահարվածների ու հիվանդների բժշկական տեսակավորումը արտակարգ իրավիճակների պայմաններում: **Թեմա 10՝** Սուր հիվանդություններ և թունավորումներ: **Թեմա 11՝** Հակահամաճարակային միջոցառումներն արտակարգ իրավիճակներում: **Թեմա 12՝** Վնասվածքներ և սուր վիրաբուժական հիվանդություններ:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքը ընթանում է բանավոր՝ հարցատոմսերով: Հարցատոմսը ներառում է երեք հարց. երկուսը՝ տեսական, մեկը՝ գործնական:

0105/B02. «ԷԿՈԼՈԳԻԱՅԻ ԵՎ ԲՆԱՊԱՀԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»

(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակները՝ 1-ին, 2-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացում էկոլոգիա գիտության տեսական հիմնահարցերի, բնապահպանության առկա խնդիրների և հիմնահարցերի լուծման առաջարկվող եղանակների և կիրառվող մեթոդների ու մոդելների մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա էկոլոգիա գիտության հիմնական տեսական մոտեցումները, օրենքները, հարցերը,
2. կկարողանա օգտագործել այդ գիտելիքները բնապահպանական հարցերի լուծման ոլորտում.
3. կկարողանա կատարել անհրաժեշտ վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ էկոլոգիայի զարգացման պատմական ուղին, տեղն ու դերը մյուս գիտությունների համակարգում: Օրգանիզմներ և էկոհամակարգ: էկոլոգիական հիմնական օրենքները և կանոնները: **Թեմա 2՝** էկոհամակարգի տարրերը և տրոֆիկ մակարդակները: **Թեմա 3՝** Օրգանիզմների և միջավայրի փոխհարաբերությունը, էկոգործոններ: **Թեմա 4՝** Էներգիան էկոհամակարգերում: Սննդային շղթաներ: Կենսաերկրաքիմիական ցիկլեր: **Թեմա 5՝** Մարդու էկոլոգիա: Շրջակա միջավայր: Մարդածին համակարգեր: **Թեմա 6՝** Բնական պաշարների դասակարգումը: Գլոբալ արտադրություն և քայքայում: **Թեմա 7՝** Շրջակա միջավայրի ոլորտների նկարագրություն: **Թեմա 8՝** Պոպուլյացիոն էկոլոգիա: **Թեմա 9՝** Շրջակա միջավայրի աղտոտվածության հիմնահարցերը: Գլոբալ էկոլոգիական պրոբլեմներ:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքին տրվում է առավելագույնը 4 հարց, նախապես տրված հարցաշարից:

3.2. Կամընտրական դասընթացներ

0105/B04 «ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱՅԻ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 1-ին, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ հումանիտար մասնագիտության ուսանողների մոտ ձևավորել մասնագիտական խնդիրների ճիշտ ձևակերպման մտածողության, այդ խնդիրների լուծման արդյունավետ և ռացիոնալ ճանապարհների ընտրության ճիշտ կողմորոշման մաթեմատիկական ունակություն: Հստակ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական աշխատանքի հետ կապված անհրաժեշտ մաթեմատիկական հաշվարկներ կատարելու մաթեմատիկական մշակույթի ձևավորմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի թվերի տեսության հիմունքներին և նրանց մաթեմատիկական հաշվարկներ կատարելու հնարքներին,
2. կհասկանա մաթեմատիկայի լեզուն և կկարողանա արդյունավետ կիրառել մասնագիտական ոլորտներում,
3. կկարողանա թվերով, գծապատկերներով, սանդղակներով ձևավորել վերջնարդյունք:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բնական, ամբողջ, ռացիոնալ, իռացիոնալ, իրական և կոմպլեքս թվեր, անվերջ փոքրեր և անվերջ մեծեր: **Թեմա 2՝** Անալիտիկ երկրաչափությունը հարթության վրա: Էվկլիդեսի եռաչափ տարածությունը: **Թեմա 3՝** Ֆունկցիա: Տարրական ֆունկցիաներ: Ֆունկցիայի անընդհատությունը և սահմանը: Դիֆերենցիալ և ինտեգրալ հաշիվներ: Նրանց կիրառական նշանակությունը: **Թեմա 4՝** Բազմությունների տեսության տարրերը: Պատահույթների հավանականությունը: Վիճակագրության տարրերը: **Թեմա 5՝** Մաթեմատիկական մոդելավորում և հաշվողական էքսպերիմենտներ: Կերպարների մաթեմատիկական ընկալումներ: Համակարգիչը և կյանքը:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 3 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

0105/B03. «ԲՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԿՈՆՑԵՊՏԻԱՆԵՐ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 1-ին, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ձևավորել բնագիտական աշխարհայացք՝ ծանոթացնելով նրանց բնագիտության զարգացման պատմությանը, բնության համակարգերի կազմավորման, կառուցվածքի և զարգացման օրինաչափություններին, բնագիտության զարգացման ներկա միտումներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա բնագիտության զարգացման հիմնական փուլերը, բնագիտության հիմնական սկզբունքները, բնության համակարգերի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները,
2. կհասկանա բնության համակարգերի կառուցվածքի և զարգացման ընդհանուր սկզբունքները և օրինաչափությունները,
3. կկարողանա կատարել համապատասխան եզրակացություններ բնության առավել ընդհանուր համակարգերի վերաբերյալ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բնագիտության առարկան: Օրինաչափությունները և զարգացման հիմնական փուլերը: **Թեմա 2՝** Բնագիտական և հումանիտար մշակույթներ: **Թեմա 3՝** Աշխարհի մեխանիստական պատկերը: **Թեմա 4՝** Դասական թերմոդինամիկայի և վիճակագրական ֆիզիկայի կոնցեպցիաները: **Թեմա 5՝** Նյութի կառուցվածքի կոնցեպցիաները: **Թեմա 6՝** Հարաբերականության հատուկ և ընդհանուր սկզբունքները: **Թեմա 7՝** Միկրոաշխարհի կառուցվածքների և փոխազդեցությունների կոնցեպցիաները: **Թեմա 8՝** Անորոշությունը աշխարհում: Անորոշությունների առնչություն: Լրացման սկզբունք: **Թեմա 9՝** Տարրական մասնիկները: Հիմնարար փոխազդեցությունները: **Թեմա 10՝** Աստղերի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները: **Թեմա 11՝** Մոլորակների կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները: **Թեմա 12՝** Տիեզերքի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները: **Թեմա 13՝** Քվանտային կոսմոլոգիա: Անթրոպային սկզբունք: **Թեմա 14՝** Կենդանի նյութի ձևերը, հատկությունները և կազմավորման մակարդակները: **Թեմա 15՝** Էվոլյուցիոն կենսաբանության կոնցեպցիաները:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքին տրվում է առավելագույնը 4 հարց, նախապես տրված հարցաշարից:

4. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

4.1. «Տնտեսագիտության տեսություն» մասնագիտություն

0105/B02. «ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԱՆԱԼԻԶ»-1 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 48 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել մաթեմատիկական անալիզի ներածական մասը՝ իրական թվեր, հաջորդականություն, ֆունկցիա, սահման, անընդհատություն, ածանցյալ, կիրառություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. իմանա հաջորդականության և ֆունկցիայի սահմանների, անընդհատ ֆունկցիաների, ածանցյալի հիմնական հատկությունները,
2. կհասկանա մաթեմատիկական անալիզի ներածական մասի հիմնական գաղափարներն ու սահմանումները,
3. կկարողանա հաշվել հաջորդականության և ֆունկցիայի սահմանները, պարզել ֆունկցիայի անընդհատությունը, հաշվել ածանցյալներ,
4. կկարողանա յուրացրած մաթեմատիկական գաղափարները կիրառել տնտեսագիտության մեջ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Թվային հաջորդականություններ, հաջորդականության սահմանը: Զուգամետ հաջորդականությունների հատկությունները: **Թեմա 2՝** Մասնակի հաջորդականություններ: Մոնոտոն հաջորդականություններ, e-թիվը **Թեմա 3՝** Թվային շարքեր, շարքի գումարը: Թվային շարքի զուգամիտության հայտանիշները: **Թեմա 4՝** Բացարձակ և պայմանական զուգամետ շարքեր: Լայբնիցի հայտանիշը: **Թեմա 5՝** Ֆունկցիայի սահմանը: Ֆունկցիայի սահմանի Հայնեի և Կոշիի սահմանումների համարժեքությունը: **Թեմա 6՝** Մեկ փոփոխականի ֆունկցիայի անընդհատությունը կետում և բազմության վրա: Խզման կետերի դասակարգումը:

Թեմա 7 Անընդհատ ֆունկցիաների լոկալ և գլոբալ հատկությունները; Վայերշտրասի և Բոլցանո-Կոշիի թեորեմները: **Թեմա 8** Ածանցյալ: Երկրաչափության, ֆիզիկայի և տնտեսագիտության խնդիրներ, որոնք հանգեցնում են ածանցյալի գաղափարին: **Թեմա 9** Տարրական ֆունկցիաների ածանցյալները, ածանցման կանոնները, բարդ և հակադարձ ֆունկցիաների ածանցյալները: Լոգարիթմական ածանցյալ: **Թեմա 10** Անորոշությունների բացումը: Լոպիտալի կանոնը: **Թեմա 11** Մի քանի փոփոխականի ֆունկցիայի սահմանը, հաջորդական սահմաններ: Մի քանի փոփոխականի ֆունկցիայի անընդհատությունը: **Թեմա 12** Մի քանի փոփոխականի ֆունկցիայի մասնակի ածանցյալներ, ածանցյալ ըստ ուղղության, գրադիենտ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0201/B01. «ՏՆՏԵՍՍԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ»-1 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 48 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել շուկայական տնտեսության գործառնության միկրոտնտեսական օրինաչափություններին, նրանց մոտ զարգացնելով անհրաժեշտ ունակություններ տնտեսագիտության տեսության հիմնարար սկզբունքներին տիրապետելու և միկրոտնտեսագիտական ավելի կոնկրետ դասընթացների յուրացման համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա շուկայական տնտեսության միկրոտնտեսական օրինաչափությունները,
2. ծանոթ կլինի տնային տնտեսությունների, ձեռնարկությունների և կառավարության տնտեսական վարքագծի հիմնական սկզբունքներին, շուկաների տիպային մոդելներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տնտեսագիտության տեսության առարկան և մեթոդը; **Թեմա 2**՝ Հիմնարար տնտեսագիտական հասկացությունները: **Թեմա 3**՝ Շուկայական համակարգ. Պահանջարկ և առաջարկ: **Թեմա 4**՝ Սպառողի վարքը շուկայական

համակարգում: **Թեմա 5**՝ Տնտեսական բարիքների արտադրությունը: **Թեմա 6**՝ Արտադրության ծախքերի տեսություն: **Թեմա 7**՝ Մրցակցային ձեռնարկությունները և մրցակցային շուկաները: **Թեմա 8**՝ Մոնոպոլիան շուկայական տնտեսությունում: **Թեմա 9**՝ Մոնոպոլիստական մրցակցությունը և օլիգոպոլիան: **Թեմա 10**՝ Արտադրության գործոնների շուկաները: **Թեմա 11**՝ Ընդհանուր հավասարակշռությունը և տնտեսական արդյունավետությունը: **Թեմա 12**՝ Շուկայական համակարգի ինստիտուցիոնալ լծակները: **Թեմա 13**՝ Հասարակական ընտրության տեսություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0201/B05. «ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ»-2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել շուկայական տրնտեսության գործառնության մակրոտնտեսական օրինաչափություններին, տալ բավարար գիտելիքներ և ունակություններ տնտեսագիտության տեսության հիմնարար սկզբունքներին տիրապետելու համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. յուրացրած կլինի մակրոտնտեսական հիմնական ցուցանիշները և հավասարակշռության մոդելները,
2. կտիրապետի պետության տնտեսական քաղաքականության ուղղություններին ու արդյունավետության չափանիշներին, արտաքին տնտեսական գործունեության հիմնարար սկզբունքներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ազգային արդյունքը և դրա չափումը: **Թեմա 2**՝ Մակրոտնտեսական կայունությունը և տատանումները: **Թեմա 3**՝ Հիմնական մակրոտնտեսական կախվածությունները: **Թեմա 4**՝ Ամբողջական ծախսումները և արտադրության հավասարակշիռ ծավալը: **Թեմա 5**՝ Ամբողջական պահանջարկը և ամբողջական առաջարկը: Հավասարակշռությունը և դրա փոփոխությունները: **Թեմա 6**՝ Ֆիսկալ քաղաքականությունը: **Թեմա 7**՝ Փողը և բանկային գործը: Դրամավարկային քաղաքականությունը: **Թեմա 8**՝ Ընդհանուր հավասարակշռությունը և IS-LM մոդելը: **Թեմա 9**՝ Տնտեսական աճը: **Թեմա 10**՝ Մակրոտնտեսական քաղաքականությունը և տեսությունը: Բանավեճային հարցեր:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0151/B06. «ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԱՆԱԼԻԶ»-2 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 48 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել համապատասխան մաթեմատիկական ապարատ՝ ֆակուլտետում դասավանդվող «Գործույթների հետազոտման մաթեմատիկական մեթոդներ», «Հավանականություն և կիրառական վիճակագրություն», «Միկրոէկոնոմիկա», «Մակրոէկոնոմիկա» և այլ դասընթացների յուրացման համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ածանցյալի միջոցով հետազոտել ֆունկցիաները, հաշվել անորոշ և որոշյալ ինտեգրալները,
2. կիմանա դիֆերենցիալ ֆունկցիաների, ինտեգրելի ֆունկցիաների և ինտեգրալի հատկությունները,
3. կկարողանա ստացած մաթեմատիկական գիտելիքները կիրառելու կյանքի ամենատարբեր բնագավառներում, մասնավորաբար՝ տնտեսագիտության մեջ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ֆունկցիայի էքստրեմումի անհրաժեշտ և բավարար պայմանները:

Թեմա 2՝ Դիֆերենցիալ հաշվի հիմնական թեորեմները՝ Ռոլի, Լագրանժի և Կուշիի թեորեմները: **Թեմա 3՝** Թեյլորի բանաձևը և նրա մնացորդային անդամը: **Թեմա**

4՝ Ֆունկցիայի գրաֆիկի ասիմպտոտները: Ֆունկցիայի գրաֆիկի ուռուցիկությունը,

շրջման կետեր: **Թեմա 5՝** Անընդհատ ֆունկցիայի մեծագույն և փոքրագույն

արժեքները հատվածում: Մեկ փոփոխականի ֆունկցիայի գրաֆիկի կառուցման

փուլերը: **Թեմա 6՝** Նախնական ֆունկցիա և անորոշ ինտեգրալ: Անորոշ

ինտեգրալի հատկությունները: **Թեմա 7՝** Մասերով ինտեգրման և փոփոխականի

փոխարինման բանաձևերը անորոշ ինտեգրալում: **Թեմա 8՝** Որոշյալ ինտեգրալի

սահմանումը, կորագիծ սեղանի մակերեսի հաշվումը, տնտեսագիտական խնդիրներ:

Թեմա 9՝ Դարբուի գումարները և նրանց հատկությունները: Որոշյալ ինտեգրալի

գոյության անհրաժեշտ և բավարար պայմանը: **Թեմա 10՝** Ինտեգրելի

ֆունկցիաների դասերը՝ անընդհատ ֆունկցիայի և մոնոտոն, սահմանափակ

ֆունկցիայի ինտեգրելիությունը: **Թեմա 11՝** Որոշյալ ինտեգրալի հատկությունները:

Միջին արժեքի թեորեմ: **Թեմա 12** Փոփոխական վերին սահմանով ինտեգրալի անընդհատությունը, դիֆերենցելիությունը: **Թեմա 13** Մասերով ինտեգրման և փոփոխականի փոխարինման բանաձևերը որոշյալ ինտեգրալում: **Թեմա 14** Որոշյալ ինտեգրալի կիրառությունները բնագիտությունում և տնտեսագիտությունում: **Թեմա 15** Անիսկական ինտեգրալներ: I և II սեռի անիսկական ինտեգրալների գուգամիտությունը: **Թեմա 16** Սովորական դիֆերենցիալ հավասարումների տեսության տարրերը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0105/B03. «ՎԵՐԼՈՒԾԱԿԱՆ ԵՐԿՐԱԶԱՓՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳԾԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՀԱՇԻՎ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 48 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել վերլուծական երկրաչափության գիտելիքների անհրաժեշտ հենք՝ գծային հանրահաշվի, մաթեմատիկական անալիզի դասընթացներում և որոշ տնտեսական մոդելներում օգտագործելու համար: Ծանոթացնել գծային հանրահաշվի արդիական մեթոդներին և տնտեսության վերլուծության խնդիրներում դրանց կիրառություններին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. յուրացրած կլինի գծային հանրահաշվի և վերլուծական երկրաչափության հիմունքները,
2. կկարողանա ստացած մաթեմատիկական գիտելիքները կիրառել կյանքի ամենատարբեր բնագավառներում, մասնավորաբար՝ տնտեսագիտությունում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Վեկտորները որպես ուղղորդված հատվածներ: Վեկտորի կոորդինատները: Գործողություններ վեկտորների հետ: Վեկտորի պրոյեկցիա: Սկալյար արտադրյալ: Համագիծ, համահարթ, օրթոգոնալ վեկտորներ: **Թեմա 2**՝ Ուղղի ընդհանուր, նորմալ, պարամետրական, կանոնական հավասարումները հարթության մեջ: Ուղիղների փոխդասավորվածությունը: Կետի հեռավորությունն ուղղից: Երկու անհայտով գծային անհավասարումներ: **Թեմա 3**՝ Հարթության ընդհանուր և նորմալ հավասարումները, կետի հեռավորությունը հարթությունից: Ուղիղը որպես հարթությունների հատում: Ուղղի պարամետրական կանոնական հավասարումները տարածությունում: Երեք անհայտով գծային անհավասարումներ: **Թեմա 4**՝ Ճառագայթի, կիսահարթության, կիսատարածության ուռուցիկությունը: Ուռուցիկ

բազմությունների հատումը: Բազմության ուռուցիկ թաղանթ: Ուռուցիկ բազմանիստ: Ֆարկաշի թեորեմը: **Թեմա 5**՝ Տեղափոխություններ և տեղադրություններ, նրանց զույգությունը, քանակը: ո-րդ կարգի որոշիչ, նրա հատկությունները: Մինոր, լրացուցիչ մինոր հանրահաշվական լրացում, Լապլասի թեորեմը: Գծային հավասարումների համակարգի լուծման Գաուսի մեթոդը, Կրամերի կանոնը: **Թեմա 6**՝ Մատրիցներ: Գործողություններ մատրիցների հետ: Չվերասերված քառակուսի մատրիցի հակադարձը, միավոր մատրից: Մատրիցային հավասարումներ: Քառակուսի մատրիցների արտադրյալի որոշիչը: **Թեմա 7**՝ Գծային տարածության սահմանումը, աքսիոմները և դրանց հետևանքները: Գծային տարածության վեկտորների անկախ և կախյալ համակարգեր: Վեկտորների համակարգի բազա (առավելագույն անկախ ենթահամակարգ) և ռանգ: Գծային տարածության բազիս: Մատրիցի ռանգը որպես սյուն վեկտորների համակարգի ռանգ: Մատրիցի ռանգը 0-ից տարբեր միներների միջոցով: **Թեմա 8**՝ Գծային հավասարումների համակարգի համատեղելիության Կրոնեկեր-Կապելիի թեորեմը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0104/B04. «ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԻՆՖՈՐՄԱՏԻԿԱ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (16 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին հաղորդել ծրագրային փաթեթների միջոցով տնտեսական ինֆորմացիայի մշակման գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա տնտեսական ինֆորմացիայի ծրագրային մշակման հմտություններ,
2. կկարողանա կատարել տնտեսագիտական գործոնների արժեքների հաշվարկ VBA (Ms Excel միջավայրում) լեզվով,
3. կտիրապետի տիպային ծրագրավորման փաթեթներին և կկարողանա դրանք կիրառել տնտեսագիտական վերլուծություններում ու նախագծերի ավտոմատացման խնդիրներում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տնտեսական ինֆորմացիայի համակարգչային մշակման ծրագրային ապահովումը: **Թեմա 2**՝ VBA ծրագրավորման լեզուն և նրա հիմնական տարրերը: **Թեմա 3**՝ VBA լեզվի օպերատորները: **Թեմա 4**՝ VBA պրոցեդուրաներ և ֆունկցիաներ:

Թեմա 5՝ VBA ֆինանսական, վիճակագրական, մաթեմատիկական ֆունկցիաների կիրառությունը տնտեսագիտական հետազոտություններում: **Թեմա 6՝** VBA-ում ֆորմաների, մենյունների և երկխոսային պատուհանների կիրառությունը: **Թեմա 7՝** Նախագծերի ավտոմատացումը դեկլարման էլեմենտների միջոցով:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B09. «ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել տարբեր պատմական ժամանակահատվածներում արտադրողական ուժերի և արտադրական հարաբերությունների զարգացման, ինչպես նաև տնտեսության կարևորագույն ոլորտների, տնտեսական կացութաձևերի, տարբեր երկրների տնտեսությունների կազմակերպման ձևերի զարգացման գործընթացներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մարդկային քաղաքակրթությունների տնտեսական զարգացման հիմնական օրինաչափությունները,
2. յուրացրած կլինի տնտեսական բարեփոխումների պատմական փորձը,
3. կիմանա առաջատար երկրների տնտեսական քաղաքականության առանձնահատկությունները, տնտեսական առաջընթացի ապահովման կարևոր ուղղությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տնտեսական պատմության դասընթացի ընդհանուր նկարագիրը:

Թեմա 2՝ Նախնադարյան – համայնական տնտեսակարգը: **Թեմա 3՝** Ստրկատիրական տնտեսակարգը: Արևելյան և Արևմտյան ստրկությունը: **Թեմա 4՝** Ֆեոդալիզմի տնտեսակարգը: Արևմտյան Եվրոպայի, Ռուսաստանի և Ճապոնիայի տնտեսությունը միջնադարում: **Թեմա 5՝** Աշխարհագրական մեծ հայտնագործությունները և կապիտալիստական տնտեսակարգի ձևավորումը Արևմտյան Եվրոպայում: **Թեմա 6՝** Արևմտյան Եվրոպայի, ԱՄՆ –ի, Ճապոնիայի և Ռուսաստանի տնտեսական զարգացումը 18-19 դդ.: **Թեմա 7՝** Մոնոպոլիստական կապիտալիզմի ձևավորումը տնտեսապես զարգացած երկրներում: **Թեմա 8՝** Աշխարհի առաջատար երկրների տնտեսությունը մինչպատերազմյան ժամանակաշրջանում: **Թեմա 9՝** Խորհրդային ամբողջատիրական տնտեսակարգի ձևավորումը: **Թեմա 10՝** Երկրորդ Համաշխարհային պատերազմի ազդեցությունը առաջատար տնտեսական զարգացման գործընթացում: **Թեմա 11՝** Համաշխարհային

տնտեսական զարգացման միտումներն ու առանձնահատկությունները 20 –րդ դարի վերջին 21 –րդ դարի սկզբին:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0104/B07. «ԳՈՐԾՈՒՅԹՆԵՐԻ ՀԵՏԱԶՈՏՄԱՆ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 48 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել տարբեր բնագավառներում առաջացած հիմնական գործնական խնդիրների մաթեմատիկական մոդելների կառուցման, դրանց միջոցով այդ խնդիրների լուծման եղանակների հետազոտման և կիրառման ունակություն:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գործողությունների հետազոտման խնդիրների, մաթեմատիկական մոդելների կառուցման հանրահաշվական և երկրաչափական եղանակները,
2. կկարողանա կատարել գծային ծրագրավորման, հոսքային և խաղային խնդիրների լուծման ալգորիթմական հետազոտումը,
3. կկարողանա կիրառել հիմնական ալգորիթմները գործնական խնդիրները լուծելիս:
4. կկարողանա վերլուծել առկա խնդիրները և առաջարկել դրանց լուծման եղանակները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մաթեմատիկական մոդելների կառուցման սկզբունքները և նպատակային հայտանիշների մշակումը: **Թեմա 2՝** Գծային ծրագրավորման ստանդարտ, երկակի, կանոնական խնդիրները, նրանց կապը, երկակիության թեորեմ: **Թեմա 3՝** Գծային ծրագրման խնդիրների լուծման հիմնական եղանակները: **Թեմա 4՝** Հոսքային խնդիրներ, նրանց կապը կոմբինատոր խնդիրների հետ, Ֆորդ-Ֆալկերսոնի թեորեմը և ալգորիթմը: **Թեմա 5՝** Դինամիկ ծրագրման եղանակը և այդ եղանակով խնդիրների լուծումը: **Թեմա 6՝** Խաղային խնդիրներ, մինիմաքսի թեորեմ, խաղերի տեսության հիմնական թեորեմ և նրա կապը երկակիության հետ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0105/B08. «ՀԱՎԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿԻՐԱՌԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է, ուսանողներին հաղորդել որոշակի գիտելիքներ պատահական մեծությունների և պատահական պրոցեսների, ինչպես նաև բաշխման ֆունկցիաների ու սահմանային թեորեմների, անհայտ պարամետրերի գնահատման ու վարկածների ստուգման տեսությունների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա անհրաժեշտ գիտելիքներ հավանականային տարածությունների, պատահական մեծությունների դասերի, բաշխման ֆունկցիաների, թվային բնութագրիչների, պատահական պրոցեսների, սահմանային թեորեմների վերաբերյալ,
2. կկարողանա կատարել անհայտ պարամետրերի գնահատում, վարկածների ստուգում, դիսպերսիոն, ռեգրեսիոն և կորելյացիոն անալիզ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հավանականությունների տեսության պատմական ակնարկ, հավանականությունների տեսության առարկան: **Թեմա 2՝** Պատահարի գաղափարը: Դեպքերի սխեմա: Օրինակներ: Հավանականության դասական սահմանումը: **Թեմա 3՝** Պատահարի հաճախության գաղափարը: Օրինակներ: Հավանականության վիճակագրական սահմանումը: **Թեմա 4՝** Հավանականության երկրաչափական սահմանումը: Օրինակներ: Հանդիպման խնդիր: Խնդիր քառակուսային հավասարման արմատների մասին: **Թեմա 5՝** Գործողություններ պատահարի հետ: Հավաստի և անհնար պատահարներ: Օրինակներ: Հավանականության արքիոմատիկ սահմանումը: Հավանականային տարածություն և հավանականային չափ: **Թեմա 6՝** Կցման և արտաքսման բանաձևեր: **Թեմա 7՝** Պատահարների անկախություն: Թեորեմներ պատահարների անկախության վերաբերյալ: Պայմանական հավանականության գաղափարը: Օրինակներ: Լրիվ հավանականության բանաձևեր: Բայեսի բանաձևեր: **Թեմա 8՝**

Բեռնուլլի անկախ փորձարկումների սխեմա: Բեռնուլլի բանաձևը: Մուավր – Լապլասի լոկալ սահմանային թեորեմի ձևակերպումը և օգտագործումը: **Թեմա 9՝** Պատահական մեծություն: Պատահական մեծության բաշխման օրենքների օրինակներ: **Թեմա 10՝** Բաշխման ֆունկցիա, հավանականային խտության ֆունկցիա, դրանց օգտագործումը հաշվարկային խնդիրներում: **Թեմա 11՝** Պատահական մեծությունների թվային բնութագրիչներ: Մաթսպասում, դիսպերսիա: Օրինակներ: Մեծ թվերի օրենքը: **Թեմա 12՝** Մաթվիճակագրության առարկան և հիմնական խնդիրները: Պատահական մեծության թվային բնութագրիչների վիճակագրական գնահատում: Օրինակներ: **Թեմա 13՝** Համաձայնության χ^2 - հայտանիշ: **Թեմա 14՝** Կորելյացիայի տեսության տարրեր: Ռեգրասսիայի հավասարում: Գծային ռեգրեսիա:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0201/B10. «ԱԶԳԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 5 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել շուկայական հարաբերություններին անցման ժամանակաշրջանում իրականացվող տնտեսական և սոցիալական վերափոխումներին, ինչպես նաև ՀՀ տնտեսության կառուցվածքին, առանձնահատկություններին և ներկա մարտահրավերներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. պատկերացում կունենա երկրի տնտեսությունում գոյություն ունեցող իրավիճակի մասին,
2. կիմանա ՀՀ տնտեսության առանձնահատկությունները և ներկա մարտահրավերները,
3. պատկերացում կունենա թերի, անբավարար մշակված և բանավեճային հիմնախնդիրների մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ազգային տնտեսության առարկան և մեթոդը: **Թեմա 2՝** Ազգային տնտեսական համակարգեր: **Թեմա 3՝** Խորհրդային Հայաստանի տնտեսության ընդհանուր բնութագիրը: **Թեմա 4՝** Սոցիալ – տնտեսական տեղաշարժերը հետխորհրդային Հայաստանում 1990-ական թթ-երին: **Թեմա 5՝** Մասնավոր սեփականության ինստիտուտի կայացումը Հայաստանի Հանրապետությունում:

Թեմա 6՝ Շուկայական ենթակառուցվածքների ձևավորումը ՀՀ ազգային տնտեսությունում: **Թեմա 7՝** Հասարակության նոր սոցիալական կառուցվածքի ձևավորումը ՀՀ-ում: **Թեմա 8՝** Ազգային տնտեսության զարգացման արդի հիմնախնդիրները: **Թեմա 9՝** Մրցակցությունը և մոնոպոլիան ՀՀ տնտեսական համակարգում: **Թեմա 10՝** Վերարտադրության գործընթացի մակրոտնտեսական առանձնահատկությունները ազգային տնտեսությունում: **Թեմա 11՝** Ազգային տնտեսության մակրոտնտեսական կարգավորումը: **Թեմա 12՝** Հայաստանի տնտեսությունը ինտեգրացման և գլոբալացման պայմաններում: **Թեմա 13՝** Կայուն զարգացման հայեցակարգը և դրա իրականացման մեխանիզմները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B11. «ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐԻ ՄՈՂԵԼԱՎՈՐՈՒՄ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ ձևավորել ընդհանուր պատկերացում տնտեսագիտամաթեմատիկական մոդելավորման գործընթացի, սկզբունքների և մեթոդների վերաբերյալ, տալ գիտելիքներ տնտեսության տարբեր ոլորտներում ու մակար-դակներում մոդելավորման հնարավորությունների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի տնտեսա-մաթեմատիկական մոդելավորման գործընթացի հիմնարար սկզբունքներին և մեթոդներին,
2. կունենա կոնկրետ տնտեսական իրավիճակներում որոշումների ընդունման ու հիմնավորման գիտելիքներ և հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Պատմական ակնարկ: Դասընթացի ուսումնասիրության օբյեկտը և առարկան, տնտեսա-մաթեմատիկական մոդելի հասկացությունը, մոդելների դասակարգումն ու հիմնական տիպերը, մոդելավորման փուլերը: **Թեմա 2՝** Տրնտեսական աճի մոդելները: **Թեմա 3՝** Արտադրության գծային մոդելներ: **Թեմա 4՝** Ցանցային մոդելներ: **Թեմա 5՝** Պաշարների կառավարման խնդիրները: **Թեմա 6՝** Օպտիմալ կառավարման խնդիրը: **Թեմա 7՝** Խաղային մոդելներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0201/B12. «ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ սեմինար պարապմունքներ) Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին տալ վիճակագրական մեթոդների օգտագործման հմտություններ, ծանոթացնել օգտագործվող տնտեսական վիճակագրության ցուցանիշների համակարգին, կատեգորիաներին, հաշվարկման եղանակներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ինքնուրույն հավաքել, ամփոփել և վերլուծել տնտեսության տարբեր ոլորտներին վերաբերող վիճակագրական տվյալները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Վիճակագրության առարկան, մեթոդը, խնդիրները և կազմակերպումը: **Թեմա 2.** Վիճակագրական դիտարկումներ: **Թեմա 3.** Վիճակագրական ամփոփում, աղյուսակներ, խնբավորումներ: Գրաֆիկական մեթոդը վիճակագրության մեջ: **Թեմա 4.** Ընդհանրացնող վիճակագրական ցուցանիշներ: **Թեմա 5.** Միջին մեծություններ: **Թեմա 6.** Վարիացիայի ցուցանիշները: **Թեմա 7.** Ընտրանքային դիտարկում: **Թեմա 8.** Դինամիկայի շարքեր, դրանց վերլուծությունը: **Թեմա 9.** Ինդեքսներ, ինդեքսային մեթոդ: **Թեմա 10.** Փոխկապվածությունների վիճակագրական ուսումնասիրությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0201/B13. «ԱԳՐԱՐԱՅԻՆ ՄԵԿՏՈՐԻ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ) Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ հստակ պատկերացում ձևավորել բնագավառի կառուցվածքի, հիմնախնդիրների, և դրանց լուծումների վերաբերյալ : Միաժամանակ մատուցել նրանց ագրարային շուկայի առանձնահատկությունների և նրա օրինաչափությունների զարգացման վերաբերյալ գիտելիքների համակարգ, որոնք անչափ կարևոր են համապատասխան աշխարհահայացք ձևավորելու , բնագավառը տնտեսապես ըմբռնելու , պետական համապատասխան ագրարային քաղաքականություն հասկանալու համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ագրարային սեկտորի առանձնահատկությունները, ինչպես տեսական, այնպես էլ գործնական առումով,
2. բավարար գիտելիքներ կունենա ագրարային շուկայական համակարգի մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝Ագրարային սեկտորի էկոնոմիկայի ստարկան և ուսումնասիրության մեթոդները: **Թեմա 2**՝ Ագրարային բնագավառը և նրա կառուցվածքը: **Թեմա 3**՝ Գյուղատնտեսության առանձնահատկությունները և նրա ճյուղային կառուցվածքը: **Թեմա 4**՝Ագրարային բնագավառի պետական ու մասնավոր հատվածները և դրանց փոխհարաբերությունները: **Թեմա 5**՝ Ագրարային իրավունք: **Թեմա 6**՝ Ագրարային գործունեության կազմակերպման և կառավարման առանձնահատկությունները: **Թեմա 7**՝ Գյուղատնտեսական կոոպերացիա: **Թեմա 8**՝ Գյուղատնտեսական գործունեության կազմակերպման ազգային և միջազգային չափանիշները: **Թեմա 9**՝ Ագրարային շուկայական համակարգը: **Թեմա 10**՝ Գյուղատնտեսության զարգացման խնդիրները տնտեսական ճգնաժամի պայմաններում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B14. «ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի հիմնական նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել աշխարհի տնտեսությունների համապարփակ նկարագիրը, տալ տեղեկություններ տարբեր երկրների տնտեսությունների մասին, ինչը հիմք կհանդիսանա Հայաստանի արտաքին տնտեսական կապերի ասպարեզում ճիշտ կողմնորոշվելու համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա տեղեկություններ տարբեր երկրների տնտեսությունների մասին,
2. պրակտիկ աշխատանքի ընթացքում կկարողանա ճիշտ կողմնորոշվել տարբեր նպատակներով համագործակցության համար երկրների, ինչպես նաև ոլորտների և բնագավառների ընտրության հարցում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Համաշխարհային տնտեսությունը և դրա զարգացման փուլերը: **Թեմա 2**՝ Աշխատանքի միջազգային բաժանումը և կոռպերացումը: **Թեմա 3**՝ Արդիականության գլոբալ հիմնախնդիրները: **Թեմա 4**՝ Համաշխարհային տնտեսական աճի տեմպերն ու համամասնությունները: **Թեմա 5**՝ Միջազգային առևտուր: **Թեմա 6**՝ Միջազգային ֆինանսավորում: **Թեմա 7**՝ Աշխատուժի միջազգային միգրացիա: **Թեմա 8**՝ Միջազգային գիտատեխնիկական գործակցություն: **Թեմա 9**՝ Միջազգային ֆիրմաներ: **Թեմա 10**՝ Ազատ տնտեսական գոտիներ: **Թեմա 11**՝ Միջազգային տնտեսական ինտեգրացիան: **Թեմա 12**՝ Զարգացած երկրները համաշխարհային տնտեսության մեջ: **Թեմա 13**՝ Զարգացող երկրները համաշխարհային տնտեսության մեջ: **Թեմա 14**՝ Հայաստանի տնտեսության ինտեգրվածությունը համաշխարհային տնտեսության մեջ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0104/B15. «ՀԱՄԱԿԱՐԳԶԱՅԻՆ ՊՐԱԿՏԻԿՈՒՄ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել և զարգացնել տնտեսական տարբեր իրավիճակների համակարգչային մոդելավորման, օպտիմիզացիայի խնդիրների լուծման, տվյալների հենքերի ստեղծման, կառավարման և վերլուծության հմտություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա Microsoft Excel էլ. աղյուսակային համակարգի ընդլայնված հնարավորությունները, տնտեսական տարբեր իրավիճակների համակարգչային մոդելավորման և Microsoft Excel-ում օպտիմիզացիայի խնդիրների լուծման եղանակները, Microsoft Access համակարգում

տվյալների հենքերի ստեղծման և կառավարման, Microsoft Excel-ում տվյալների վերլուծության սկզբունքները:

2. կկարողանա Microsoft Excel-ում կատարել անհրաժեշտ հաշվարկներ, մոդելավորել տնտեսական տարբեր իրավիճակներ, լուծել օպտիմիզացիայի խնդիրներ, Microsoft Access համակարգով ստեղծել տվյալների հենքեր, իրականացնել տարբեր հարցումներ, կազմել հաշվետվություններ, փոխանցել տվյալները Microsoft Excel, կատարել վերլուծություններ:
3. կտիրապետի Microsoft Excel-ի ընդլայնված հնարավորություններին, տնտեսական տարբեր իրավիճակների մոդելավորման, օպտիմիզացիայի խնդիրների լուծման, Microsoft Access համակարգով տվյալների հենքերի ստեղծման, տվյալների մշակման, Microsoft Excel փոխանցման և վերլուծության հմտություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Microsoft Excel կիրառական փաթեթի ընդլայնված հնարավորությունները: **Թեմա 2՝** Տնտեսական իրավիճակների մոդելավորումը Microsoft Excel-ում: **Թեմա 3՝** Տվյալների հենքերի ստեղծումը և կառավարումը Microsoft Access համակարգում: **Թեմա 4՝** Տվյալների հենքերի վերլուծությունը Microsoft Excel-ում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է: /Համակարգչային ստուգում/

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է: /Համակարգչային ստուգում/

0201/B16. «ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ՍՈՑԻՈԼՈԳԻԱ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (16 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել տնտեսությունու տեղի ունեցող սոցիալական գործընթացներին, երևույթներին և հարաբերություններին տնտեսագիտության և սոցիոլոգիայի միջառարկայական հատմամբ ձևավորված հարաբերականորեն նոր ուղղությանը, սոցիումի զարգացման և տնտեսագիտական համակարգի վրա դրանց ազդեցության վերլուծություններին, սոցիոլոգիական հետազոտությունների անցկացման հմտություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա բավարար գիտելիքներ սոցիալ - տնտեսական գործընթացների սոցիոլոգիական վերլուծության, ինչպես նաև սոցիոլոգիական տեղեկատվության տնտեսագիտական կիրառությունների վերաբերյալ,
2. կկարողանա տնտեսագիտական հետազոտություններում կիրառել սոցիոլոգիական մեթոդներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տնտեսագիտական սոցիոլոգիայի առարկան: **Թեմա2՝** Սոցիոլոգիայի մեթոդները և հետազոտությունների կազմակերպումը: **Թեմա 3՝** Սոցիալական պետությունը և արդարության սկզբունքները: **Թեմա 4՝** Սոցիալական անհավասարությունը և հասարակական դասերի ստրատիֆիկացիոն հիմնական տեսությունները: **Թեմա 5՝** Եկամուտների անհավասարությունը և այն պայմանավորող գործոնները: **Թեմա 6՝** Կենսամակարդակի և կյանքի որակի ցուցանիշները: **Թեմա 7՝** Աղքատության պատկերը. դրսևորման ձևերը և չափման եղանակները: **Թեմա 8՝** Գործազրկության և զբաղվածության սոցիալ-տնտեսական ասպեկտները: **Թեմա 9՝** Աշխատանքի սոցիալական կազմակերպման հիմքերը: **Թեմա 10՝** Սոցիալական քաղաքականության էությունը, առանձնահատկությունները ՀՀ-ում:

0201/B17. «ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ բազային տեսական և էվոլյուցիոն գիտելիքներ համաշխարհային տնտեսության զարգացման մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. պատկերացում կունենա միջազգային առևտրի ձևավորման և միջազգային արժույթային համակարգի մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն: **Թեմա 2՝** Առևտրատնտեսական տեսությունների և հայացքների առաջացումը: **Թեմա 3՝** Համաշխարհային տնտեսության վերաբերյալ տեսությունների ձևավորումը: **Թեմա 4՝** Համաշխարհային տնտեսության աճը և ռեսուրսների շուկա: **Թեմա 5՝** Աշխատանքային ռեսուրսների միգրացիա: **Թեմա 6՝** Կապիտալի շարժը համաշխարհային տնտեսությունում: **Թեմա 7՝** Վճարային հաշվեկշռի էությունը և կառուցվածքը: **Թեմա 8՝** Հովանավորչական քաղաքականություն: **Թեմա 9՝** Ոչ մաքսային քաղաքականություն: **Թեմա 10՝** Միջազգային արժույթային համակարգի ձևավորումը: **Թեմա 11՝** Միջազգային դրամավարկային կազմակերպություններ: **Թեմա 12՝** Տնտեսական քաղաքականությունը բաց տնտեսության պայմաններում: **Թեմա 13՝** Գլոբալիզացիան և համաշխարհային տնտեսությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0201/B18. «ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՈԼՈՐՏԻ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (16 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է յուրացնել ծառայությունների ոլորտի ճյուղերում շուկայական տնտեսության անցման տնտեսավարման, ձեռներեցության, տնտեսական միջոցառումների իրականացման նոր պայմանների ներդրման պրակտիկան:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա տեսական և գործնական գիտելիքներ շուկայական տնտեսության անցման պայմաններում ծառայությունների ոլորտում տնտեսական գործունեության վերաբերյալ:
2. ծանոթ կլինի ծառայությունների ոլորտի առանձնահատկություններին:
3. կարողանա ընդհանուր մասնագիտական գիտելիքները տեղայնացնել և կիրառել առանձին ոլորտների հիմնահարցերն ուսումնասիրելիս:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ծառայությունների ոլորտի տնտեսական հիմքերը, ծառայության էությունը, ծառայության ոլորտի էվոլյուցիան: **Թեմա 2՝** Սոցիալական նշանակության ծառայությունների զարգացման հիմնական խնդիրները ու միտումները: **Թեմա 3՝** Գործարար ծառայություններ, դրանց էությունը, առանձնահատկությունները և դասակարգումը: **Թեմա 4՝** Ժամանցային ծառայությունների շուկա: **Թեմա 5՝** Գնագոյացումը ծառայությունների ոլորտի կազմակերպություններում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B19. «ՄԻԿՐՈՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 48 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացն իրենից ներկայացնում է տնտեսագիտության տեսության միկրո-տնտեսագիտություն բաժնի երկրորդ (խորացված) մակարդակը: Դասընթացի նըպատակն է ուսանողներին սովորեցնել մաթեմատիկական մոդելների և մեթոդների կիրառմամբ վերլուծել տնտեսական սուբյեկտների վարքը, միկրոտնտեսական օրինաչափությունները, միկրոտնտեսական ցուցանիշների կապերը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա մաթեմատիկական մեթոդներ կիրառել միկրոտնտեսական վերլուծություններում,
2. կունենա գիտելիքներ շուկայական տնտեսության միկրոտնտեսական հիմնահարցերի ուսումնասիրման համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Օգտակարության մաքսիմալացման և ծախսերի մինիմալացման խնդիրները, դրանց կապը: **Թեմա 2՝** Անուղղակի օգտակարության ֆունկցիան և ծախսերի ֆունկցիան: **Թեմա 3՝** Վալրասի հավասարակշռությունը, բարեկեցության թեորեմները: **Թեմա 4՝** Փոխարինման և եկամտի էֆեկտները, Սլուցկու հավասարումը: **Թեմա 5՝** Փոխհատուցված և համարժեք վարիացիա, սպառողի ավելցուկը: **Թեմա 6՝** Ծախսերի մինիմալացման խնդիրը, ռեսուրսների պայմանական

պահանջարկի ֆունկցիաները, ծախսերի երկրաչափությունը: **Թեմա 7** Շահույթի մաքսիմալացման խնդիրը, թողարկման առաջարկը և ռեսուրսների պահանջարկը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0201/B20. «ՁԵՌՆԱԼԿՈՒԹՅԱՆ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 5 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է շուկայական տնտեսության պայմաններում ձեռնարկության հիմնական ֆունկցիաների, կառուցվածքային տարրերի ու հատկությունների, ձեռնարկության գործունեության կազմակերպման առանձնահատկությունների, ռեսուրսների, ծախսերի ու արդյունքների ուսումնասիրումը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ձեռնարկության տնտեսական վարքի բնույթը շուկայի ընդհանուր սկզբունքների և օրինաչափությունների համատեքստում,
2. կունենա ձեռնարկության նպատակադրումների ձևակերպման, ձեռնարկատիրությունների կազմակերպման, մոդելավորման և ինքնուրույն կերպով կառավարչական որոշումների կայացման գործնական հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Առարկայի նպատակը և խնդիրները: **Ձեռնարկությունը** շուկայական տնտեսության պայմաններում: **Թեմա 2՝** Ձեռնարկության գործունեության իրավական դաշտը Հայաստանի Հանրապետությունում: **Թեմա 3՝** Ձեռնարկության արտադրական ծրագիրը և արտադրական հզորությունը: **Թեմա 4՝** Արտադրական ռեսուրսները: Հիմնական կապիտալը և հիմնական արտադրական ֆոնդերը: **Թեմա 5՝** Ձեռնարկության շրջանառու ֆոնդերը և շրջանառու միջոցները: **Թեմա 6՝** Աշխատանքային ռեսուրսները: Աշխատանքի շուկան: Զբաղվածությունը: **Թեմա 7՝** Արտադրական պրոցեսի կազմակերպումը ձեռնարկությունում: **Թեմա 8՝** Արտադրական տնտեսական և սոցիալական արդյունավետությունը: **Թեմա 9՝** Գիտատեխնիկական առաջադիմությունը՝ որպես տնտեսական աճի և մրցունակության կարևորագույն գործոն: **Թեմա 10՝** Արտադրական ծախքերը: **Թեմա 11՝** Ձեռնարկության ներդրումային գործունեությունը: Կապիտալ ներդրումների արդյունավետությունը: **Թեմա 12՝** Ձեռնարկության ֆինանսական արդյունքների կազմավորումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0201/B21. «ԷԿՈՆՈՄԵՏՐԻԿԱ -1» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ տնտեսագիտական հետազոտություններում քանակական և որակական էկոնոմետրիկ մեթոդների կիրառման համար անհրաժեշտ գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի տնտեսագիտական հետազոտություններ կատարելու էկոնոմետրիկ մեթոդներին,

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Էկոնոմետրիկայի առարկան: **Թեմա 2՝** Զույգային ռեգրեսիա և կոռելյացիա: Պարամետրերի գնահատումը: **Թեմա 3՝** Ոչ գծային ռեգրեսիա: **Թեմա 4՝** Բազմակի ռեգրեսիա: Նշանակալիության և պարամետրերի գնահատում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B22. «ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄՏՔԻ ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 5 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է օժանդակել ուսանողներին առավել համակողմանի ըմբռնել և յուրացնել ժամանակակից տնտեսագիտության ձևակերպումները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի տնտեսագիտական մտքի ծագման, զարգացման և տնտեսագիտական տեսությունների ձևավորման ողջ պատմությանը՝ Հին աշխարհից մինչև 19-րդ դարի վերջը,
2. ծանոթ կլինի տնտեսագիտական մտքի ծագման, զարգացման և տնտեսագիտական տեսությունների ձևավորման ողջ պատմությանը՝ Հին աշխարհից մինչև մեր օրերը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տնտեսագիտական մտքի պատմության ներածություն: **Թեմա 2՝** Տնտեսագիտական միտքը Հին Աշխարհում: **Թեմա 3՝** Տնտեսագիտական պատկերացումները Միջին Դարերում: **Թեմա 4՝** Կապիտալիզմի սկզբնավորման փուլի տնտեսագիտական պատկերացումները: **Թեմա 5՝** Դասական քաղաքատնտեսության սկիզբն Անգլիայում և Ֆրանսիայում: **Թեմա 6՝** Ադամ Սմիթը և նրա <Ազգերի հարստության բնույթի և պատճառների ուսումնասիրություն> աշխատությունը: **Թեմա 7՝** Շուկայական տնտեսության ինքնակարգավորման վարկածը, Ժ. Բ. Սեյ, Թ. Ռ. Մալթուս: **Թեմա 8՝** Դավիթ Ռիկարդոյի քաղաքատնտեսական համակարգը: **Թեմա 9՝** Ջոն Ստյուարտ Միլը և նրա <Քաղաքատնտեսության սկզբունքները>: **Թեմա 10՝** Կարլ Մարքսի տնտեսագիտական տեսությունը: **Թեմա 11՝** Պատմական ուղղությունը տնտեսագիտության մեջ: **Թեմա 12՝ Մարժինալիզմը. սահմանային օգտակարության տեսությունը: Թեմա 13՝** Ալֆրեդ Մարշալի տնտեսագիտական տեսությունը: **Թեմա 14՝** Ինստիտուցիոնալիզմ: **Թեմա 15՝** Քեյնսյան տեսությունը: **Թեմա 16՝** Նոր Պահպանողական տեսությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0201/ B 23 ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄ-1 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 25 ժամ (16 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ գիտելիքներ հաշվապահական հաշվառման հիմունքների, մեթոդի տարրերի և իրականացման սկզբունքների մասին: Պարզաբանել ֆինանսական, կառավարչական և հարկային հաշվապահությունների առանձնահատկությունները, կազմակերպման ձևերը: Ինչպես նաև ուսանողների մոտ ձևավորել, զարգացնել արդյունավետ հաղորդակցության , հիմնախնդիրները տրամաբանորեն լուծելու, դատելու, առաջարկություններ անելու ունակություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա սահմանել և բացատրել հաշվապահական հաշվառման առարկան, մեթոդը, ֆինանսական հաշվառման հիմնական տարրերը,
2. ունակ կլինի ներկայացնել, կառավարչական և հարկային հաշվառումների առանձնահատկությունները, ֆինանսական հաշվառման գործառույթները, խնդիրները, սկզբունքները, հաշիվների դասակարգումը, հաշվային պլանը
3. լրացնել հաշվապահական փաստաթղթեր, լուծել հաշվապահական խնդիրներ, գործառնությունների համար գրել հաշվապահական ձևակերպումներ,
4. աշխատել թիմում,

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հաշվապահական հաշվառման առարկան և մեթոդը: **Թեմա 2՝** Հաշվապահական հաշվեկշիռ և հաշիվներ: Կրկնակի գրանցում: **Թեմա 3՝** Փաստաթղթավորում, գույքագրում: Գնահատում և կալկուլյացիա: **Թեմա 4՝** Հաշվապահական հաշվառման հաշիվների դասակարգումը, հաշվային պլան:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ ստուգում

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումները գրավոր են /թեստեր, առաջադրանքներ, խնդիրներ/, յուրաքանչյուրը 9 միավոր առավելագույն արժեքով:

0201/B24. «ՄԱԿՐՈՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 48 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացն իրենից ներկայացնում է տնտեսագիտության տեսության միկրոտնտեսագիտություն բաժնի երկրորդ (խորացված) մակարդակը: Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել մաթեմատիկական մոդելների և մեթոդների կիրառմամբ վերլուծել մակրոտնտեսական ցուցանիշների միջև առկա կապերը, մակրոտնտեսական զարգացման օրինաչափությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա մաթեմատիկական մեթոդները կիրառել մակրոտնտեսական վերլուծություններում,

2. կունենա անհրաժեշտ գիտելիքներ շուկայական տնտեսության մակրոտնտեսական հիմնահարցերի ուսումնասիրման համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մակրոտնտեսագիտության ներածություն: **Թեմա 2՝** Մակրոտնտեսագիտության հիմնական հասկացությունները: **Թեմա 3՝** Ամբողջական առաջարկի և ամբողջական պահանջարկի ներածություն: **Թեմա 4՝** Սպառում. խնայողություններ և ներդրումներ: **Թեմա 5՝** Ընթացիկ հաշիվը և միջազգային առևտուրը: **Թեմա 6՝** Փողի պահանջարկը և առաջարկը: **Թեմա 7՝** Իրական փոխանակային կուրսեր: **Թեմա 8՝** Ինֆլյացիա: **Թեմա 9՝** Մակրոտնտեսական քաղաքականությունը ու թողարկումը փակ տնտեսությունում: **Թեմա 10՝** Մակրոտնտեսական քաղաքականությունը բաց տնտեսությունում՝ ֆիքսված և լողացող փոխանակային կուրսի պայմաններում: **Թեմա 11՝** Ինֆլյացիա, գործազրկություն, գործարար ցիկլեր: **Թեմա 12՝** Երկարաժամկետ տնտեսական աճ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0201/B25. «ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ»-1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել ֆինանսների տնօրինման հիմնարար տեսական մոտեցումները, ինչպես նաև գործնականում ցույց տալ տարբեր իրավիճակներում ֆինանսական որոշումների կայացման և կիրառման ձևերը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ֆինանսների կառավարման ժամանակակից տեսությունները և ֆինանսական վերլուծության մեթոդները,
2. կտիրապետի ինչպես կապիտալ բյուջետավորման և ֆինանսական որոշումների կայացման տեխնիկային, այնպես էլ պորտֆելի կառավարման հիմունքներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ֆինանսների էությունը և ֆինանսական համակարգ: **Թեմա 2՝** Ֆինանսների կառավարման հիմունքներ: **Թեմա 3՝** Ֆինանսական գործակիցների վերլուծություն: **Թեմա 4՝** Ֆինանսական որոշումների կայացում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B26. «ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական` 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը` 6–րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է դիտարկել հանրային (պետական) հատվածի տնտեսագիտությունը և տնտեսության պետական կարգավորման հիմնական ուղղություններն ու մեխանիզմները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի խառը տնտեսությունում պետության` որպես կարգավորող և տնտեսավորող սուբյեկտի գործունեության մեթոդաբանական և տեսական հիմունքներին,
2. կունենա ամբողջական պատկերացում պետության տնտեսական գործառնությունների մասին,
3. կիմանա մակրոմակարդակում տնտեսական լուծումների վերաբերյալ որոշումների կայացման սկզբունքները և մեխանիզմները, ինչպես նաև կարգավորման մեթոդներն ու ներազդման լծակները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1`*** Տնտեսության պետական կարգավորման դերը, դրսևորման ձևերը, սկզբունքները և մեթոդները: ***Թեմա 2` Տնտեսության հանրային հատվածը: Հանրային բարիքներ: Հանրային հատվածի եկամուտները և ծախսերը: ***Թեմա 3`*** Վերաբաշխում, արդյունավետություն և հասարակության բարեկեցություն: ***Թեմա 4`*** Բյուջետային ֆեդերալիզմ: ***Թեմա 5`*** Տնտեսության պետական կարգավորման մարմինները ՀՀ-ում և դրանց ֆունկցիաները: ***Թեմա 6`*** Հարկաբյուջետային քաղաքականությունը մակրոտնտեսական կարգավորման համակարգում: ***Թեմա 7`*** Ֆինանսական համակարգի և բանկային համակարգի կարգավորումը: ***Թեմա 8`*** Դրամավարկային քաղաքականությունը մակրոտնտեսական կարգավորման համակարգում: ***Թեմա 9`*** Պետության արտաքին տնտեսական քաղաքականությունը: ***Թեմա 10`*** Հակամենաշնորհային քաղաքականությունը: ***Թեմա 11`*** Պետության ճյուղային տնտեսական քաղաքականությունը: ***Թեմա 12`*** Պետության սոցիալական քաղաքականության ուղղությունները: ***Թեմա 13`*** Աշխատանքի շուկայի և զբաղվածության պետական կարգավորումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0201/B27. «ԷԿՈՆՈՄԵՏՐԻԿԱ -2» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ տնտեսագիտական հետազոտություններում քանակական և որակական էկոնոմետրիկ մեթոդների կիրառման համար անհրաժեշտ գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա համակարգչային փաթեթների կիրառությամբ գնահատել իր կողմից ստեղծված մոդելների պարամետրերը,
1. կկարողանա վիճակագրական մեթոդների օգնությամբ ստուգել մոդելների համապատասխանության վերաբերյալ տարբեր վարկածներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Էկոնոմետրիկական հավասարումների համակարգեր: **Թեմա 2՝** Ժամանակային շարքեր: Կանխատեսում և ժամանակային շարքերի մոդելավորում: **Թեմա 3՝** Դինամիկ էկոնոմետրիկական մոդելներ: Դինամիկ մոդելների հետ աշխատանքի մեթոդաբանությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0201/B28. «ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄ-2» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 5 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ գիտելիքներ կազմակերպության մրցունակության ապահովման գործընթացում հաշվառման կարևորության, մեթոդի տարրերի և իրականացման սկզբունքների մասին: Պարզաբանել տնտեսական, հաշվապահական հաշվառման հիմունքները, ֆինանսական, կառավարչական և հարկային հաշվապահությունների առանձնահատկությունները, կազմակերպման ձևերը: Մեկնաբանել ուսանողներին կազմակերպության ակտիվների, պարտավորությունների, սեփական կապիտալի ձևավորման և հաշվառման մեխանիզմները: Ինչպես նաև ուսանողների մոտ ձևավորել, զարգացնել արդյունավետ հաղորդակցության, հիմնախնդիրները տրամաբանորեն լուծելու, դատելու, առաջարկություններ անելու ունակություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. աշխատել հաշվային պլանով,
2. բացատրել կազմակերպության ակտիվների, պարտավորությունների, սեփական կապիտալի դասակարգումը և հաշվառումը ըստ հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների,
3. լրացնել և ստուգել հաշվապահական փաստաթղթեր, լուծել հաշվապահական խնդիրներ, գործառնությունների համար գրել հաշվապահական ձևակերպումներ ,
4. օգտագործել հաշվապահական փաստաթղթերը և հասկացությունները տնտեսական որոշումներ կայացնելիս,
5. կունենա բանավիճելու և քննարկելու հմտություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կազմակերպության ակտիվների հաշվառումը: **Թեմա 2՝** Պարտավորությունների հաշվառումը: **Թեմա 3՝** Դրամական հոսքերի հաշվառումը: **Թեմա 4՝** Եկամուտների, ծախսերի և տնտեսավարման ֆինանսական հետևանքների հաշվառումը: **Թեմա 5՝** Սեփական կապիտալի հաշվառումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական միավոր ընդամենը 8 միավոր, իսկ 2 միավորը տրվում է ինքնուրույն աշխատանքից: Միավորների քայլը 0,25 է:

0201/B29. «ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 5 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ սեմինար պարապմունքներ)
Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել բանկային համակարգը, Կենտրոնական բանկի և առևտրային բանկերի ֆունկցիաները, խնդիրները, ինչպես նաև դրանց կողմից իրականացվող գործառնությունները, մատուցվող ծառայությունների տեսակները, ձևերը և եղանակները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի դրամավարկային համակարգի գործիքներին և մեթոդաբանությանը,
2. կկարողանա ինքնուրույն իրականացնել առևտրային բանկի տնտեսական գործունեության ֆինանսական արդյունքների գնահատում և վերլուծություն,
3. կտիրապետի իրավիճակային խնդիրների լուծման և որոշումներ կայացնելու մեխանիզմներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բանկային համակարգ: **Թեմա 2՝** Առևտրային բանկերի ակտիվային և պասիվային գործառնություններ: **Թեմա 3՝** Առևտրային բանկերը որպես արժույթային և արժեթղթերի շուկայի մասնակիցներ: **Թեմա 4՝** Առևտրային բանկերի գործունեության ֆինանսական արդյունքների ամփոփ գնահատման համակարգեր:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0201/B30. «ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 5 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի հիմնական նպատակը ուսանողներին արդյունաբերական և ոչ արդյունաբերական կազմակերպությունների և նրանց արդյունավետ կառավարման վերաբերյալ գիտական տեղեկատվության մատուցումն է, որը թույլ կտա ձեռք բերել կազմակերպության առջև դրված նպատակներն իրականացնելու ունակություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի շուկայական մրցակցային միջավայրում գործող կազմակերպության կառավարման հարցերին,
2. կունենա ստրատեգիական պլանավորման բավարար գիտելիքներ,
3. տեղեկացված կլինի կազմակերպչական գործընթացների, կազմակերպության նախագծման, մարդկանց գործունեության շարժառիթների, լիդերության, իշխանության և այլնի մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Մենեջմենթի տեսության ներածություն: **Թեմա 2.** Մենեջմենթի զարգացումը և կայացումը: **Թեմա 3.** Ժամանակակից մենեջմենթի հիմնական մոտեցումները. կառուցվածքային տարրերը, նպատակները, առանձնահատուկ գծերը: **Թեմա 4.** Կազմակերպության միջավայրը և ենթակառուցվածքը: **Թեմա 5.** Մենեջերի գործունեության ուղղությունները կազմակերպությունում: **Թեմա 6.** Մենեջմենթի գործառնությունները և կապակցող գործընթացները կազմակերպությունում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմարը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0201/B31. «ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ ԵՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱ»

(5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին գիտելիքներ տալ մարդկային ռեսուրսների շարժի, դրանց կառավարման, աշխատանքի շուկայի, աշխատանքի վարձատրման, կազմակերպման, գործազրկության և կադրերի վերապատրաստման, սոցիալական ապահովության ծրագրերի, ինչպես նաև այդ խնդիրների պետական կարգավորման վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա բավարար գիտելիքներ աշխատանքի ժամանակակից տնտեսագիտության վերաբերյալ,
2. կտիրապետի ձեռնարկության և աշխատանքի շուկայի մակարդակով աշխատանքային հարաբերությունների վերլուծության և կառավարման մեթոդներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Աշխատանքի էկոնոմիկայի առարկան և մեթոդը: **Թեմա 2՝** Բնակչության աշխատանքային կառուցվածքը և զբաղվածությունը: **Թեմա 3՝** Աշխատանքի շուկա: **Թեմա 4՝** Աշխատանքի առաջարկը: **Թեմա 5՝** Աշխատանքի պահանջարկը: **Թեմա 6՝** Աշխատուժի որակը: **Թեմա 7՝** Տեղաշարժը աշխատանքի շուկայում: **Թեմա 8՝** Գործազրկություն: **Թեմա 9՝** Աշխատանքի ներքին շուկաները և ձեռնարկությունում աշխատանքի կառավարումը: **Թեմա 10՝** Աշխատանքի

պայմանները և կազմակերպումը: **Թեմա 11՝** Աշխատանքի արտադրողականությունը: **Թեմա 12՝** Աշխատավարձ և աշխատանքի խթանում: **Թեմա 13՝** Արհմիությունները և սոցիալական համագործակցությունը: **Թեմա 14՝** Աշխատանքային հարաբերությունների և աշխատանքի շուկայի պետական կարգավորումը: **Թեմա 15՝** Աշխատանքի միջազգային կազմակերպությունը (ԱՄԿ) և աշխատանքային հարաբերությունների կարգավորման միջազգային փորձը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0201/B32. «ՖԻՆԱՆՄՆԵՐ»-2 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել ֆինանսների տնօրինման հիմնարար տեսական մոտեցումները, ինչպես նաև գործնականում ցույց տալ տարբեր իրավիճակներում ֆինանսական որոշումների կայացման և կիրառման ձևերը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ֆինանսների կառավարման ժամանակակից տեսությունները և ֆինանսական վերլուծության մեթոդները,
2. կտիրապետի ինչպես կապիտալ բյուջետավորման և ֆինանսական որոշումների կայացման տեխնիկային, այնպես էլ պորտֆելի կառավարման հիմունքներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կապիտալ բյուջետավորման տեխնիկա և գործընթաց: **Թեմա 2՝** Կապիտալի արժեք և կառուցվածք: **Թեմա 3՝** Ռիսկը կապիտալ բյուջետավորման մեջ: **Թեմա 4՝** Պորտֆելի կառավարման հիմունքներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0201/B25. «ՄԱՐՔԵԹԻՆԳ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակը ուսանողներին ծանոթացնել շուկայագիտության ընդհանուր հարցերի տեսությանը և պրակտիկային, շուկայավարման գործունեության կոնկրետ ուղղություններին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ինքնուրույն իրականացնել շուկայագիտական հետազոտություններ,
2. կունենա բավարար գիտելիքներ առաքման և գնային քաղաքականության, ինչպես նաև գովազդի կազմակերպման վերաբերյալ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մարքեթինգի ներածություն: **Թեմա 2՝** Մարքեթինգային հետազոտությունների համակարգը: **Թեմա 3՝** Ապրանքը և ապրանքային քաղաքականությունը: **Թեմա 4՝** Մարքեթինգային կոմունիկացիաների համակարգը: **Թեմա 5՝** Մարքեթինգի կազմակերպումը ձեռնարկությունում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B34. «ԲԻԶՆԵՍԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ ԵՎ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 14 ժամ (40 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել բիզնեսի կառավարման տեսական և գործնական հիմունքները, հիմնական հասկացությունները, զարգացման դիալեկտիկան և այլն:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա վերլուծել հիմնախնդիրները և դրանք պայմանավորող գործոնները՝ համապատասխան քաղաքական, սոցիալական և տնտեսական պայմաններում,
2. կկարողանա մշակել բիզնես պլաններ և գնահատել դրանց գործնական կիրառման հնարավորությունները տարբեր սոցիալ-տնտեսական իրավիճակներում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բիզնեսի կառավարման հիմունքները: **Թեմա 2՝** Կառավարչական նոր մտածելակերպ: **Թեմա 3՝** Ձեռնարկությունների գործունեությունը շուկայական տնտեսությունում: **Թեմա 4՝** Ձեռնարկությունների ստեղծումը և գրանցումը: **Թեմա 5՝** Բիզնես-պլանի մշակման մեթոդաբանությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0201/B35. «ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (24 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել գործող հարկային համակարգին՝ առանձնապես կարևորելով հարկային հաշվառման հարցերը և դրանց ուսումնասիրության արդյունքերի կիրառմամբ սովորեցնել պլանավորել հարկային վճարումները և գնահատել հարկային համակարգի արդյունավետությունը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հարկային համակարգի գործունեությունը բնութագրող հիմնական տնտեսական ցուցանիշները,
2. ծանոթ կլինի հարկային մեխանիզմի գործունեության առանձնահատկություններին,
3. կկարողանա գնահատել հարկային համակարգի արդյունավետությունը կոնկրետ տնտեսության պայմաններում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հարկերի տնտեսագիտական բովանդակությունը: **Թեմա 2՝** Պետության հարկային քաղաքականությունը: **Թեմա 3՝** Հարկային համակարգը և հարկատեսակները: **Թեմա 4՝** Շահութահարկի պլանավորման առանձնատկությունները: Ֆինանսական և հարկային հաշվառում: **Թեմա 5՝** Անհատ ձեռնարկատերերի եկամտահարկի պլանավորման

առանձնահատկությունները: **Թեմա 6՝** Անուղղակի հարկերի պլանավորման առանձնահատկությունները: **Թեմա 7՝** Հարկային օրենսդրությամբ նախատեսված պատասխանատվության միջոցները: **Թեմա 8՝** Հարկային մարմնի կողմից իրականացվող ստուգումները և ուսումնասիրությունները: **Թեմա 9՝** Հարկային քաղաքականությունը ՀՀ –ում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

4.1.1. Դամբնտրական դասընթացներ

0201/B36. «ԳՈՐԾԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՕՏԱՐ ԼԵԶՎՈՎՊՈՒՍԵՐԵՆ/» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է մասնագիտական բառապաշարի խորացված ուսումնասիրությունը և մասնագիտական գրականությունից օգտվելու հմտությունների առավել զարգացումը: Դասընթացի շրջանակում հիմնական շեշտը դրվում է մասնագիտական գործավարության հմտությունների զարգացմանը, ինչը ենթադրում է թիրախ լեզվով տարբեր փաստաթղթերի ձևերի, դրանց հատուկ բառապաշարի և քերականական կառույցների ուսումնասիրություն: Միաժամանակ ուշադրություն է դարձվում ուսանողների լեզվական հաղորդակցական կարողությունների զարգացմանը մասնագիտական թեմատիկ առավել լայն ընդգրկմամբ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի օտար լեզվով բանավոր և գրավոր մասնագիտական խոսք կառուցելու հմտություններին,
2. կկարողանա թարգմանել մասնագիտական տեքստը հայերենից ռուսերեն /անգլերեն/ և հակառակը,
3. կկարողանա կազմել գործավարական փաստաթղթեր մասնագիտության բնագավառում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քերականություն, մասնագիտական բառապաշար և դրանց կիրառումը բանավոր և գրավոր խոսքում: Գործնական էթիկա: **Թեմա 2՝** Փաստաթղթերի ձևակերպման կանոնների և գործավարության կազմակերպումը: **Թեմա 3՝** Կառավարման փաստաթղթային ապահովումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0201/B01. «ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ԱՌԵՎՏՈՒՐ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել Ինտերնետի միջոցով իրականացվող էլեկտրոնային առևտրի /կոմերցիայի/ ժամանակակից տեխնոլոգիաներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա աշխատել ժամանակակից իրական էլեկտրոնային կոմերցիայի բնագավառում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դասընթացի ներածություն: **Թեմա 2**՝ Էլեկտրոնային կոմերցիայի ինֆրաստրուկտուրա՝ էլեկտրոնային ցանցեր. Ինտերնետ, Ինտերնետ և Լոկալ ցանցեր: **Թեմա 3**՝ B2C - էլեկտրոնային բիզնես սպառողների համար: B2B - էլեկտրոնային բիզնես ընկերությունների համար: C2C - Սպառողական էլեկտրոնային բիզնես սպառողների համար: **Թեմա 4**՝ Ապահովվածության /պաշտպանվածության/ խնդիրներ էլեկտրոնային առևտրում: **Թեմա 5**՝ Էլեկտրոնային վճարման համակարգեր: **Թեմա 6**՝ Մարքետինգի և վաճառքի ստրատեգիաներ էլեկտրոնային կոմերցիայում: **Թեմա 7**՝ Ինտենսետային գնումների ստրատեգիաներ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B01. «ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի հիմնական նպատակն է խորացնել ուսանողների գիտելիքները տնտեսագիտության ոլորտում, շեշտադրումը կատարելով սոցիալական գործոնի վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա բավարար գիտելիքներ անցումային տնտեսությունում սոցիալ – աշխատանքային պոտենցիալի օգտագործման հիմնախնդիրների մասին,
2. կունենա ամբողջական պատկերացում պետության սոցիալական քաղաքականության մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Սոցիալական տնտեսագիտության առարկան և մեթոդաբանությունը:

Թեմա 2՝ Սոցիալ -տնտեսագիտական մոքի զարգացումը:***Թեմա 3***՝ Մարդկային կայուն զարգացումը և դրա հիմնախնդիրները ***Թեմա 4***՝ Սոցիալ -աշխատանքային պոտենցիալի օգտագործման հիմնախնդիրները անցումային տնտեսությունում:***Թեմա 5***՝ Տնտեսական աճ: ***Թեմա 6***՝ Սոցիալական անհավասարություն: ***Թեմա 7***՝ Դասերի սոցիոլոգիական տեսություններ: ***Թեմա 8***՝ Սոցիալ – տնտեսական զարգացման կանխատեսումը: ***Թեմա 9***՝ Պետության սոցիալական քաղաքականությունը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B01. «ՄՊԱՌՈՂԱԿԱՆ ՎԱՐՔԻ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5–րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել սպառողական վարքի տեսության ծագման և զարգացման հիմնական տեսական ու մեթոդաբանական հասկացություններին, ինչպես նաև ժամանակակից մեկնաբանումներին;

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա գոյություն ունեցող տեսությունների նկատմամբ սեփական պատկերացում, ստացած գիտելիքները տնտեսագիտական վերլուծություններում կիրառելու հմտություններ,
2. տեսությունների շուրջ քննարկումների արդյունքում կունենա զարգացած ստեղծագործական մտածելակերպ և տարբեր

տեսությունների նկատմամբ վերլուծական - քննադատական վերաբերմունք:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Սպառողական վարքի տեսության ընդհանուր բնագավառը: Սպառողի անկախությունը և ընտրության ազատությունը: **Թեմա 2՝** Բարիքի օգտակարությունը: Օգտակարության քանակական և կարգային տեսությունները: **Թեմա 3՝** Պահանջարկի ֆունկցիան և դրա հետազոտությունը: **Թեմա 4՝** Սպառողի հավասարակշռությունը: **Թեմա 5՝** Ստատիկ և դինամիկ հավասարակշռություններ: **Թեմա 6՝** Սպառողական վարքի դասական տեսության կիրառությունը: **Թեմա 7՝** Սպառողական ընտրության հատուկ հարցեր:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B01. «ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴԱԲԱՆԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՀԱՐՅԵՐ» (3

կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել տնտեսագիտության մեթոդաբանական գինանոցին, նրանց փոխանցել տնտեսագիտական հետազոտությունների կատարման համար պահանջվող կարողություններ և հմտություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. համակարգված գիտելիքներ կունենա տնտեսագիտության առանձին մեթոդների վերաբերյալ,

2. յուրացված նյութը կկարողոնա օգտագործել տնտեսագիտական հետազոտությունների իրականացման ժամանակ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Տնտեսագիտության առարկան, դրա մեթոդաբանության առանձնահատկությունները: **Թեմա 2.** Տնտեսական կատեգորիաներ և տնտեսական օրենքներ : **Թեմա 3.** Գիտական աբստրակցիայի մեթոդը և դրա կիրառությունները տնտեսագիտության մեջ: **Թեմա 4.** Միկրո և մակրոտնտեսագիտության

մեթոդաբանական ընդհանրություններն ու տարբերությունները: **Թեմա 5.** Պատմականի և տրամաբանականի զուգորդումը տնտեսագիտական հետազոտություններում: **Թեմա 7.** Վերլուծության դիալեկտիկական մեթոդներ: **Թեմա 8.** Սեփականության տնտեսագիտական բովանդակությունը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B01. «ՕՊՏԻՄԱԼ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական` 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը` 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել տարբեր բնագավառներում /մասնավորապես տնտեսությունում/ ծագող այնպիսի խնդիրների մոդելավորման հետ, որոնց հետազոտման համար կիրառվում են օպտիմալ կառավարման տեսության հիմնական դրույթները` մասնավորապես Պոնտրյագինի մաքսիմումի սկզբունքը.

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա լուծել սպեկտրալ սինթեզի պարզագույն խնդիրներ,
2. կունկրետ պրակտիկ խնդիրների համար կառուցել մաթեմատիկական մոդելներ և դրանք հետազոտել մաքսիմումի սկզբունքի միջոցով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1`** Դասընթացի ներածություն: **Թեմա 2` Օժանդակ գաղափարները դիֆերենցիալ հավասարումների տեսությունից: **Թեմա 3`** Ֆազային տրայեկտորիաների կառուցումը: **Թեմա 4`** Արագագործողության խնդիրը, թույլատրելի կառավարումները: **Թեմա 5`** Պոնտրյագինի մաքսիմումի սկզբունքը արագագործողության խնդրի համար: **Թեմա 6`** Շաբժական ծայրակետերով կառավարման խնդիրը. տրանսվերսալության պայմանը: **Թեմա 7`** Օպտիմալ կառավարման ընդհանուր խնդիրը: Նորդիաուզի խնդիրը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B01. «ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱՆԵՐ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել ժամանակակից ֆինանսական շուկաների էությունը, տեսակները, գործառույթները և կառուցվածքը, ինչպես նաև ֆինանսական ինստիտուտների՝ դեպոզիտարիաների, ինվեստիցիոն ընկերությունների և հաշվարկային կազմակերպությունների գործառույթները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա կապիտալի շուկայի, փողի շուկայի, արժույթային շուկայի և արժեթղթերի շուկայի տեղն ու դերը տնտեսական համակարգում,
2. կտիրապետի արժեթղթերի շուկայում գործարքների իրականացման հիմունքներին,
3. կկարողանա գնահատել ֆինանսական շուկայում տարբեր իրավիճակները և օրինաչափությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ֆինանսական շուկաները տնտեսական համակարգում: **Թեմա 2՝** Ռիսկը և եկամուտը ֆինանսական շուկաներում: **Թեմա 3՝** Փողի շուկա: **Թեմա 4՝** Արժեթղթերի շուկա: **Թեմա 5՝** Կապիտալի շուկա: **Թեմա 6՝** Ժամկետային ֆինանսական գործարքների շուկա և տոկոսադրույք:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B02. «ԱՂՔՍՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿԻ ԿՐՃԱՏՄԱՆ ՀԻՄՆԱՀԱՐՅԵՐ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել աղքատության մակարդակի գնահատման մեթոդաբանությանը և Հայաստանում աղքատության գնահատման եղանակներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա անհրաժեշտ գիտելիքներ աղքատության մակարդակի հաշվարկման եղանակների՝ մասնավորապես, Հայաստանում աղքատության հաշվարկման ներկայումս կիրառվող մեթոդաբանության վերաբերյալ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Աղքատության սահմանումները և չափման նպատակները: **Թեմա2՝** Աղքատության գնահատման եղանակները, այլընտրանքային աղքատության գծեր: **Թեմա 3՝** Բացարձակ, հարաբերական աղքատության գծեր, դրանց կիրառման առավելություններն ու թերությունները: **Թեմա 4՝** Կենսամակարդակի, աղքատության և անհավասարության չափման մեթոդաբանությունը Հայաստանում: **Թեմա 5՝** ՀՀ ԱՎԾ տնային տնտեսությունների կենսամակարդակի ամբողջացված հետազոտությունը որպես աղքատության հաշվարկման հիմնական գործիք ՀՀ-ում: **Թեմա 6՝** Աղքատության մակարդակի ցուցանիշները որպես աղքատամետ քաղաքականության հիմք Հայաստանում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B02. «ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել գնահատման տարբեր մեթոդներին և ժամանակակից համակարգային ծրագրերի միջոցով նրանց հնարավորություն ընձեռել՝ կատարելու տարբեր գույքային միավորների և, ընդհանուր առմամբ, բիզնեսի գնահատում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա կատարել տարբեր նշանակության անշարժ գույքի միավորների գնահատում,
2. կտիրապետի անշարժ գույքի ոլորտում ներդրումային վերլուծության հմտություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գնահատման հիմնական հասկացությունները: Գնահատման ստանդարտներ: **Թեմա 2՝** Գնահատման եկամտային մեթոդը: **Թեմա 3՝** Գնահատման ծախսային մեթոդը: **Թեմա 4՝** Գնահատման համեմատական (շուկայական) մեթոդը: **Թեմա 5՝** Տարբեր մեթոդներով ստացված արդյունքների համադրումը և գույքի արժեքի որոշումը: **Թեմա 6՝** Գնահատման հաշվետվություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B02. «ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ինստիտուցիոնալ տնտեսագիտության էվոլյուցիոն առանձնահատկություններին, էությանը, մեթոդաբանությանը, հիմնարար սկզբունքներին, ինչպես նաև օգնել նրանց առավել համակողմանի ըմբռնել և յուրացնել տնտեսության ինստիտուցիոնալ փոփոխության հնարավորությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի ինստիտուցիոնալ տնտեսագիտության էությանը, էվոլյուցիային, հիմնական մոտեցումներին
2. ունակ կլինի տնտեսական հիմնախնդիրները մեկնաբանել ինստիտուցիոնալ տնտեսագիտության տեսանկյունից
3. կկարողանա դիտարկել տարբեր երկրների տնտեսություններում ոչ տնտեսական գործոնների դերը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ինստիտուցիոնալ տնտեսագիտության առարկան և մեթոդը: **Թեմա 2**՝ Ինստիտուցիոնալ տնտեսագիտության զարգացման հիմնական ուղղությունները: **Թեմա 3**՝ Ինստիտուտների հասկացությունը և դասակարգումը: **Թեմա 4**՝ Տնտեսվարող սուբյեկտի ռացիոնալության կանխավարկածի քննադատությունը ինստիտուցիոնալ տնտեսագիտությունում: **Թեմա 5**՝ Մարդու տնտեսական վարքագծի մոդելները ինստիտուցիոնալ տնտեսագիտությունում: **Թեմա 6**՝ Պահանջմունքների էության, դասակարգման և դերի ինստիտուցիոնալ մեկնաբանությունը: **Թեմա 7**՝ Տնտեսական զրգացման ինստիտուցիոնալ հայեցակարգը: **Թեմա 8**՝ Պետության դերը ինստիտուցիոնալ տնտեսությունում: **Թեմա 9**՝ Տրանսակցիոն ծախսերի գաղափարը և Ռ. Քոուզի թեորեմը: **Թեմա 10**՝ Տնտեսագիտության բնագավառում ինստիտուցիոնալիզմի ներկայացուցիչ նորելլ

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B02. «ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»(3 կրեդիտ)

Շաբաթական` 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը` 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մարդկային կապիտալի տեսության ձևավորման և զարգացման գործընթացներին, տեսական,մեթոդական և գործնական վերլուծությունների առանձնահատկություններին,ժամանակակից տնտեսության պայմաններում զարգացման ուղղություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. պատկերացում կունենա տնտեսական զարգացման գործընթացներում մարդկային կապիտալի դերի մասին,
2. կկարողանա տարբերակել մարդկային կապիտալի շուկաները և դրանց գործունեության արդյունքները,
3. կտիրապետի մարդկային կապիտալում կատարվող ներդրումների և դրանց արդյունավետության գնահատման մեթոդաբանությանը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1`*** Մարդկային կապիտալի տեսությունը: Մարդկային կապիտալը որպես տնտեսագիտական կատեգորիա: ***Թեմա 2` Մարդկային կապիտալիշուկայի ձևավորման առանձնահատկությունները և օրինաչափությունները:***Թեմա 3`*** Կրթությունը և մասնագիտական վերապատրաստումը որպես ներդրումներ մարդկային կապիտալում: ***Թեմա 4`*** Միգրացիան որպեսմարդկային կապիտալի զարգացման գործոն: ***Թեմա 5`*** Մարդկային կապիտալի զարգացման և վերարտադրության առանձնահատկությունները տրանսֆորմացիոն տնտեսությունում: ***Թեմա 6`*** Մարդկային կապիտալի գնահատումը: ***Թեմա 7`*** Մարդկային կապիտալի վերարտադրության հիմնախնդիրը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B02. «ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել սոցիալական պաշտպանության էությանը՝ որպես մարդու սոցիալ – տնտեսական իրավունքների և երաշխիքների ապահովման պետական գործառույթ և հասարակական վերարտադրության մեջ սոցիալական ապահովագրության դերը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա պետության սոցիալական քաղաքականության հիմնական խնդիրները,
2. կյուրացնի սոցիալական ապահովագրության իրականացման մեխանիզմները և դրանց կիրառումը պրակտիկայում

Բովանդակությունը.

Թեմա 1Պետության սոցիալական պաշտպանության ֆունկցիան և դրա իրականացումը: ***Թեմա 2***Սոցիալական ապահովագրության համակարգի էությունը և պատմական զարգացումը: ***Թեմա 3***Սոցիալական ապահովագրության մեխանիզմները և ինստիտուտները: ***Թեմա 4***Պարտադիր բժշկական ապահովագրություն: ***Թեմա 5***Կենսաթոշակային ապահովման հիմնական սկզբունքները, չափանիշները և բնութագրիչները: Կենսաթոշակային համակարգի դերը անաշխատունակ բնակչության նյութական ապահովության հարցում: ***Թեմա 6***Ժամանակակից կենսաթոշակային համակարգերը: ***Թեմա 7***Սոցիալական պաշտպանության համակարգը ՀՀ –ում և դրա ֆինանսական հիմքը: ***Թեմա 8***ՀՀ կենսաթոշակային համակարգը, դրանում առկա հիմնախնդիրները և իրականացվող բարեփոխումները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B02. «ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ»(3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է տնտեսագետ ուսանողներին տալ համապարփակ գիտելիքներ <Տնտեսական աշխարհագրության> ուսումնասիրության օբյեկտի և առարկայի, հիմնարար հասկացությունների, բնական պայմանների և ռեսուրսների, արտադրողական ուժերի տեղաբաշխման սկզբունքների և օրինաչափությունների, տնտեսության ճյուղային տարածքային

կառուցվածքի, տնտեսական աշխարհագրության հիմնական բաղադրիչների, համամոլորակային հիմնախնդիրների աշխարհագրական ասպեկտների և Հայաստանի Հանրապետության տնտեսաաշխարհագրական բնութագրի մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա բավարար գիտելիքներ տնտեսաաշխարհագրական հիմնարար հասկացությունների մասին,
2. կունենա կայուն գիտելիքներ արտադրության տեղաբաշխման և զարգացման մեջ աշխարհագրական մասնավորապես՝ տնտեսաաշխարհագրական գործոնների մասին,
3. կտիրապետի տնտեսաաշխարհագրական հետազոտության մեթոդներին և դրանց կիրառությանը տնտեսագիտական բնույթի ուսումնասիրություններում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տնտեսական աշխարհագրության տեսությունը և մեթոդաբանությունը, հետազոտման մեթոդները: **Թեմա 2՝** Տնտեսական աշխարհագրության կայացումը և զարգացումը: **Թեմա 3՝** Տնտեսական աշխարհագրության հիմնարար հասկացությունները: **Թեմա 4՝** Բնական պայմանների և ռեսուրսների տնտեսաաշխարհագրական ուսումնասիրությունը: **Թեմա 5՝** Տարածքային օրինաչափությունների ուսումնասիրությունը տնտեսական աշխարհագրության մեջ: **Թեմա 6՝** Ժամանակակից հասարակության նյութատեխնիկական բազայի տնտեսաաշխարհագրական վերլուծությունը: **Թեմա 7՝** Սոցիալ -տնտեսական աշխարհագրության հիմնական բաղադրիչները: **Թեմա 8՝** Մարդկության համամոլորակային հիմնախնդիրների աշխարհագրական ասպեկտները: **Թեմա 9՝** ՀՀ սոցիալ - տնտեսաաշխարհագրական բնութագիրը:

Ստուգումների անցկացման ձևեր և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B03. «ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՆՈՐ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն,)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել բանկային նոր տեխնոլոգիաները, իրականացնել բանկային նորագույն ծառայությունների համեմատական վերլուծություն և բացահայտել նորագույն տեխնոլոգիաների կապը ավանդական բանկային ծառայությունների հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. տեղեկացված կլինի բանկային նոր տեխնոլոգիաների մասին,
2. ծանոթ կլինի ժամանակակից վճարահաշվարկային համակարգերին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Պլաստիկ քարտեր: **Թեմա 2՝** Ինտերնետի միջոցով իրականացվող բանկային ծառայություններ (E-Banking): **Թեմա 3՝** Դիվինգային գործառույթներ: **Թեմա 4՝** Ժամանակակից վճարահաշվարկային համակարգեր (Monitoring, Western, SWIFT):

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B03. «ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն,)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի հիմնական նպատակն է բակալավրիատի ուսանողներին ներկայացնել միջազգային գործարարության կազմակերպման ու կառավարման ժամանակակից փորձը, ռազմավարական կառավարման սկզբունքներն ու մեթոդները, որոշումների կայացման ընթացակարգերը միջազգային կորպորացիաներում, ինչպես նաև նրանց մոտ զարգացնել համապատասխան կարողություններ միջազգային բիզնեսի ոլորտում աշխատելու համար: :

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա միջազգային բիզնեսի կառավարման ժամանակակից մոդելները և որոշումների կայացման մեխանիզմները,
2. կտիրապետի միջազգային մենեջմենթի համակարգում ձևավորվող փոխհարաբերությունների բնույթին ու բովանդակությանը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Միջազգային բիզնեսի էությունը և բնորոշ գծերը: **Թեմա 2՝** Միջազգային մենեջմենթի միջավայրը: **Թեմա 3՝** Ռազմավարական պլանավորումը միջազգային կորպորացիաներում: **Թեմա 4՝** Որոշումների ընդունումը միջազգային կորպորացիաներում: **Թեմա 5՝** Միջազգային կորպորացիաների տեխնոլոգիական քաղաքականությունը: **Թեմա 6՝** Միջազգային կորպորացիաների աշխարհատնտեսական քաղաքականությունը: **Թեմա 7՝** Միջազգային մենեջմենթի կատարելագործման ուղղությունները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B03. «ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն,

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի հիմնական նպատակն է բակալավրիատի ուսանողներին ներկայացնել արտաքին տնտեսական հարաբերությունների հիմնահարցերը, տալ միջազգային և ազգային տնտեսական անվտանգությունների համապարփակ նկարագիրը, ինչպես նաև ներկայացնել տարբեր երկրների փորձը միջազգային տնտեսական անվտանգությունում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա անհրաժեշտ գիտելիքներ միջազգային տնտեսական հարաբերությունների համատեքստում անվտանգության հիմնահարցեր՝ հասկացության, էության, առանձնահատկությունների, անվտանգության ընդգրկման ոլորտների, ինչպես նաև ՀՀ-ում և արտասահմանյան երկրներում ազգային տնտեսական անվտանգության վերաբերյալ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Միջազգային տնտեսական հարաբերությունները և միջազգային տնտեսական անվտանգությունը: **Թեմա 2՝** Միջազգային տնտեսական անվտանգության ընդգրկման ոլորտները: **Թեմա 3՝** Ազգային տնտեսական անվտանգությունը և ՀՀ արտաքին տնտեսական կապերը: **Թեմա 4՝** Տնտեսական ինտեգրման և գլոբալացման գործընթացները միջազգային տնտեսական անվտանգությունում: **Թեմա 5՝** Արտասահմանյան երկրների փորձը միջազգային տնտեսական անվտանգության ոլորտում: **Թեմա 6՝** Միջազգային տնտեսական անվտանգության ապահովման ռազմավարությունը և մարտավարությունը: **Թեմա 7՝** Միջազգային առևտրի դերը միջազգային տնտեսական անվտանգության ոլորտում: **Թեմա 8՝** Կոռուպցիան որպես միջազգային տնտեսական հարաբերությունների և միջազգային տնտեսական անվտանգության սպառնալիք:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B03. «ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն,)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել դինամիկ շրջապատի պայմաններում կազմակերպության ռազմավարական կառավարման կոնցեպցիայի հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա հստակ ձևավորված տեսակետ կազմակերպության կառավարման որպես շրջապատի դինամիկ փոփոխման պայմաններում կազմակերպության ճկուն վարք ապահովող գործունեության վերաբերյալ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ռազմավարական կառավարման էությունը և հիմնական բաղադրիչները:

Թեմա 2՝ Ռազմավարական կառավարման մոդելը: **Թեմա 3՝** Մակրոմիջավայրի և անմիջական շրջապատի վերլուծությունը: Կազմակերպության ներքին վերլուծությունը և նրա անցկացման մեթոդները: **Թեմա 4՝** Կազմակերպության ռազմավարության էությունը: **Թեմա 5՝** Մ. Պորտերի մրցակցության տեսությունը:

Թեմա 6՝ Ապրանքի կոնցեպցիան ռազմավարական կառավարման մեջ: **Թեմա 7՝** Ռազմավարական վերլուծություն: **Թեմա 8՝** Ռազմավարության կատարումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B03. «ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն,)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել վարկավորման գործընթացը, վարկերի տեսակները, վարկային հարաբերությունների իրավական կարգավորումը, ինչպես նաև վարկային տոկոսի գնագոյացման մեխանիզմները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա բանկերում և վարկային կազմակերպություններում իրականացվող վարկավորման գործընթացի, վարկի սպասարկման, հաճախորդի վարկունակության գնահատման, ինչպես նաև վարկային տոկոսների որոշման հիմունքներին,

2. ծանոթ կլինի ՀՀ բանկային համակարգում տրամադրվող վարկերի տեսակներին և վարկավորման պայմաններին, ինչպես նաև վարկավորման գործընթացը կարգավորող օրենսդրության և այլ իրավական ակտերին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Վարկի էությունը և գործառույթները: **Թեմա 2՝** Վարկերի հիմնական տեսակները: **Թեմա 3՝** Վարկավորման գործընթացը: **Թեմա 4՝** Վարկային հարաբերությունների իրավական կարգավորումը: **Թեմա 5՝** Հաճախորդների վարկունակության գնահատման մեխանիզմները: **Թեմա 6՝** Վարկային պայմանագրի տեսքը և հիմնական դրույթները: **Թեմա 7՝** Վարկային տոկոսի ձևավորման հիմունքները: **Թեմա 8՝** Գրավի իրավական բովանդակությունը և տեսակները:

0201/B03. «ԿԱՊԻՏԱԼ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՄԻԳՐԱՑԻԱ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն),

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել կապիտալի, որպես արտադրության գործոնի, միջազգային միգրացիայի էությունը, շարժառիթներն ու դրսևորման ձևերը, դրա աշխարհագրական ուղղվածության դինամիկան և տալ երկրների առանձին խմբերի՝ այդ գործընթացին մասնակցության գնահատականը, դիտարկել կապիտալի միջազգային շարժի կարգավորման ուղղությամբ համաշխարհային տնտեսության մեջ առկա գործընթացները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. համակարգված գիտելիքներ ձեռք կրերի համաշխարհային տնտեսության մեջ տեղի ունեցող կապիտալի արտահանման գործընթացների, դրանցում ընդգրկված երկրներում այդ գործընթացների դրական ու բացասական ազդեցությունների, արտահանման ձևերի, մեխանիզմների և ընթացակարգերի վերաբերյալ, ինչպես նաև՝ ամբողջական պատկերացում կկազմի Հայաստանում իրականացվող օտարերկրյա կապիտալ ներդրումների ուղղությունների, երկրի ՀՆԱ-ի վրա դրանց ունեցած ազդեցության մասին,
2. կկարողանա կատարել ինքնուրույն հետազոտություններ կապիտալի միջազգային շարժի ու դրա հետևանքների վերաբերյալ զարգացած ու զարգացող երկրների կտրվածքով, մասնավորապես ՀՀ-ին վերաբերող վիճակագրական տվյալների հավաքագրման, խմբավորման, վերլուծության ու ամփոփման միջոցով կկարողանա մեկնաբանել ՀՀ տնտեսության վրա օտարերկրյա ներդրումների ազդեցությունը,
3. որոշակի հմտություններ կունենա գնահատելու տարբեր աղբյուրներից ու տարբեր ձևերով ստացված կապիտալային միջոցների համեմատական արդյունավետությունը, ստացված բնույթի աշխատանքներ կապիտալի արտահանումից ստացվող օգուտները դուրս բերելու և ավելացնելու ուղղությամբ:

Բովանդակությունը.

Ներածություն: **Թեմա 1**՝ Կապիտալի արտահանման էությունը և շարժառիթները: **Թեմա 2**՝ Կապիտալի արտահանման ձևերը: Միջազգային ներդրումներ : **Թեմա 3**՝ Միջազգային ֆինանսավորում: **Թեմա 4**՝ Կապիտալի միգրացիայի տեսություններ : **Թեմա 5**՝ Կապիտալի միջազգային միգրացիայի հետևանքները: **Թեմա 6**՝ Կապիտալի միջազգային միգրացիայի կարգավորումը : **Թեմա 7**՝ Կապիտալի միջազգային միգրացիայի աշխարհագրական ուղղությունները: **Թեմա 8**՝ Օտարերկրյա կապիտալի ներգրավման գործընթացները Հայաստանի Հանրապետությունում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B04. «ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ԲԻԶՆԵՍԻ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (16 ժամ դասախոսություն,)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ է հետապնդում ուսանողներին ծանոթացնել միջազգային բիզնեսի հիմնական սկզբունքներին ու մեթոդներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա բացահայտել այն առանձնահատկությունները, որոնց հետ բախվում են ընկերությունները օտար երկրներում գործունեություն ծավալելիս,
2. կկարողանա վերլուծել գործունեության հաջող ծավալման համար անհրաժեշտ բոլոր պայմանները, ինչպես նաև գործունեության ծավալման հետ առնչվող ռիսկերի նվազեցման եղանակները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Միջազգային բիզնես-համառոտ տեսական ակնարկ: **Թեմա 2**՝ Բիզնեսի վարման իրավական, քաղաքական, տնտեսական, մարդկային և մշակութային միջավայրերը: **Թեմա 3**՝ Միջազգային բիզնեսի տեսամեթոդական հիմունքները: **Թեմա 4**՝ Պետության ներգործությունը արտաքին առևտրի վրա և օտարերկրյա ուղղակի ներդրումներ: **Թեմա 5**՝ Ֆինանսների կառավարումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B04. «ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԵՎՏՐԱ – ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿԱՊԵՐ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (16 ժամ դասախոսություն,)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի հիմնական նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել ամբողջական պատկերացումներ միջազգային առևտրատնտեսական կապերի և երկրների տնտեսական զարգացման վրա դրանց ազդեցության վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի արտաքին առևտրա - տնտեսական կապերի հիմնական բնութագրիչներին:
2. կկարողանա գնահատել արտաքին առևտրա - տնտեսական կապերի զարգացման հիմնական օրինաչափությունները:
3. տեղեկացված կլինի արտաքին առևտրի կազմակերպման ձևերին, պետական կարգավորմանը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Միջազգային առևտրա - տնտեսական կապերի առարկան և վերլուծության գործիքները: **Թեմա 2՝** Միջազգային առևտրի դասական մոդելը: **Թեմա 3՝** Հեկշեր-Օհլինի տեսությունը և Լեոնտևի պարադոքսը: **Թեմա 4՝** Միջազգային առևտրա - տնտեսական կապերի ժամանակակից միտումները: **Թեմա 5՝** Արտաքին առևտրի կազմակերպման ձևերը: **Թեմա 6՝** Արտաքին տնտեսական կապերի պետական կարգավորումը: **Թեմա 7՝** Ազատ առևտուր և պետական հովանավորչություն: **Թեմա 8՝** Առևտրի նախապատվության համաձայնագրեր: **Թեմա 9՝** Միջազգային առևտուրը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B04. «ՊԵՏԱԿԱՆ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (16 ժամ դասախոսություն,)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել Հայաստանի Հանրապետության պետական ֆինանսական համակարգի առանձնահատկություններին և դրա օրենսդրական ապահովմանն առնչվող հարցերին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից տնտեսության պայմաններում պետության հիմնական տնտեսական ֆունկցիաները,
2. կտիրապետի պետական բյուջեի էությանը և գործառույթներին,
3. ծանոթ կլինի ՀՀ բյուջեի կառուցվածքին, բյուջետային համակարգի եկամուտներին և ծախսերին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Պետության դերը ժամանակակից տնտեսությունում: ***Թեմա 2՝*** Բյուջեն և նրա հասարակական ֆունկցիաները: ***Թեմա 3՝*** ՀՀ բյուջետային համակարգի իրավական կազմակերպական հիմքերը: ***Թեմա 4՝*** ՀՀ բյուջետային կառուցվածքը և բյուջետային համակարգը: ***Թեմա 5՝*** Բյուջետային համակարգի եկամուտները: ***Թեմա 6՝*** Հարկերը և հարկային համակարգը: ***Թեմա 7՝*** Բյուջետային համակարգի ծախսերը: ***Թեմա 8՝*** Բյուջետային դեֆիցիտը և պետական պարտքը: ***Թեմա 9՝*** Միջբյուջետային հարաբերություններ: ***Թեմա 10՝*** Բյուջեի նախագծի կազմումը, քննարկումը, հաստատումը և կատարումը: ***Թեմա 11՝*** Ֆինանսական վերահսկողություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B04. «ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ»

(3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ ***(16 ժամ դասախոսություն)***

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ գիտելիքներ կազմակերպություններում իրականացվող տնտեսական գործունեության վերլուծության կարևորության, տնտեսական գործունեության վերլուծության եղանակների, ինչպես նաև վերլուծության համար անհրաժեշտ տեղեկատվության հավաքագրման ու մշակման մասին: Անհրաժեշտ է ուսանողներին ծանոթացնել կազմակերպության ֆինանսական դրության, սնանկացման և ռիսկի գնահատման մեթոդիկային:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա թվարկել, սահմանել և բացատրել տնտեսական գործունեության վերլուծության եղանակները, իրականացման փուլերը, ինչպես նաև կազմակերպության տնտեսական գործունեությունը բնութագրող տնտեսական ցուցանիշները,
2. հիմնախնդիրը լուծելու համար ընտրել անհրաժեշտ տնտեսական ինֆորմացիան, կազմել վերլուծական աղյուսակներ և կատարել գործոնային վերլուծություն,
3. տեղեկատվության հիման վրա կատարել ֆինանսական դրության, ֆինանսական արդյունքների գնահատում, ինչպես նաև ոչ ընթացիկ և ընթացիկ ակտիվների օգտագործման արդյունավետ վերլուծություն,
4. օգտագործել վերլուծության արդյունքները կառավարչական որոշումներ կայացնելիս:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տնտեսական գործունեության վերլուծության դերը արտադրության կառավարման համակարգում: Վերլուծության եղանակները: **Թեմա 2՝** Ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծություն: **Թեմա 3՝** Ֆինանսական արդյունքների վերլուծություն: **Թեմա 4՝** Կանոնադրական կապիտալի վերլուծություն: **Թեմա 5՝** Ֆինանսական դրության վերլուծություն:

0201/B04. «ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (16 ժամ դասախոսություն,)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ նախագծերի կառավարման ոլորտի վերաբերյալ հիմնարար գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա նախագծերի կառավարման վերաբերյալ ստացած գիտելիքները կիրառել գործունեության ցանկացած ոլորտում (քաղաքականություն, պետական կառավարում, գործարարություն, մշակույթ, անձնական կյանք): կիմանա գործառնական և նախագծային կառավարման տարբերությունները,
3. կունենա առանձնահատուկ խնդիրների լուծմամբ զբաղվող կոլեկտիվ ղեկավարելու հմտություններ և կարողություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նախագծերի կառավարման հիմնական հասկացությունները և սահմանումը:

Թեմա 2՝ Նախագծերի կառավարման գործընթացները: **Թեմա**

3՝Նախագծիկառավարման գործընթացները: Նախագծի ինտեգրացիայի կառավարումը: **Թեմա 4՝** Նախագծերի կառավարման գործընթացները: Նախագծի բովանդակության կառավարումը: **Թեմա 5՝** Նախագծերի կառավարման գործընթացները: Նախագծի ժամկետի կառավարումը: **Թեմա 6՝** Նախագծերի կառավարման գործընթացները: Նախագծի արժեքի կառավարումը: **Թեմա 7՝** Նախագծի կառավարման գործընթացները: Որակի կառավարում: **Թեմա 8՝** Նախագծի կառավարման գործընթացները: Նախագծի աշխատանքային ռեսուրսների (անձնա-կազմի) կառավարման գործընթաց: **Թեմա 9՝** Նախագծի կառավարման գործընթացները: Կոմունիկացիաների կառավարում: **Թեմա 10՝** Նախագծի կառավարման գործընթացները: Նախագծի ռիսկերի կառավարում: **Թեմա 11՝** Նախագծերի կառավարման գործընթացները: Նախագծի մատակարարման կառավարում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B04. «ԳԻՏԵԼԻՔԻ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (16 ժամ դասախոսություն,)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել գիտելիքահենք էկոնոմիկայի հիմնական հասկացություններին և առանձնահատկություններին, ինտելեկտուալ սեփականության և ինովացիոն բիզնեսի զարգացման հիմնախնդիրներին, պետական կարգավորման օբյեկտների և մեթոդների փոփոխությանը գիտելիքի էկոնոմիկայի պայմաններում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գիտելիքահենք տնտեսության հիմնական հասկացություններն ու առանձնահատկությունները, դրա կայացման և զարգացման նախադրյալներն ու պայմանները,
2. կկարողանա հստակ ձևակերպել և հիմնավորել իր դիրքորոշումը գիտելիքահենք էկոնոմիկայի հիմնախնդիրների և կիրառական ասպեկտների վերաբերյալ,
3. կկարողանա կիրառել գիտելիքահենք էկոնոմիկայի ոլորտում իր գիտելիքներն ու հմտությունները, կատարել վերլուծություններ:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Գիտելիքահենք էկոնոմիկայի հիմնական պարամետրերը: **Թեմա 2՝** Ինֆորմացիայի շուկաներ: **Թեմա 3՝** Ինտելեկտուալ սեփականություն և ինտելեկտուալ ակտիվներ: **Թեմա 4՝** Գիտելիքահենք տնտեսության պետական կարգավորումը: **Թեմա 5՝** Սոցիալական կապիտալ և մարդկային կապիտալ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

4.2..«Մերվիս» մասնագիտություն

0202/B01. «ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՐԿՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ»(3 կրեդիտ)

Շաբաթական` 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական պարապմունքներ),

Կիսամյակը` 1-ին, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել կայուն գիտելիքներ Երկիր մոլորակի և նրա աշխարհագրական թաղանթի ու նրա ոլորտների ձևավորման, զարգացման , նրանցում տեղի ունեցող բազմաթիվ բնական երևույթների փոխադարձ կապի, մարդու և աշխարհագրական թաղանթի, ինչպես նաև բնական երևույթներն ու օբյեկտները սպասարկման և ռեկրեացիոն նպատակներով օգտագործելու համար:

Կրթական արդյունքները:

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա Երկիր մոլորակում տեղի ունեցող բնական բազմաթիվ երևույթների առաջացման պատճառները, դրանց աշխարհագրական հետևանքները,
2. կհասկանա աշխարհագրական թաղանթի բոլոր բաղադրիչների փոխադարձ կապի և փոխալայմանավորվածության, փոխներթափանցման մասին,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել բնական տարբեր երևույթների միջև եղած կապերը հասկանալու, բնապահպանական բազմաթիվ խնդիրները լուծելու և սպասարկման ու ռեկրացիոն գործում կիրառելու համար:

Բովանդակությունը:

Թեմա 1`** Ընդհանուր երկրագիտություն առարկան, խնդիրները, ուսումնասիրության մեթոդները և կարևոր հասկացությունները: **Թեմա 2` Հիմնական տվյալներ Երկիր մոլորակի մասին: **Թեմա 3`** Կողմնորոշում, եղանակները, ազիմուտ: Մասշտաբ, աշխարհագրական քարտեզ, տիպերը: **Թեմա 4`** Երկրի ձևը, մեծությունը: Երկրի օրական և տարեկան պտույտները, դրանց աշխարհագրական հետևանքները: **Թեմա 5`** Աշխարհագրական թաղանթ, սահմանները, հիմնական հատկանիշները և լորտային կառուցվածքը: **Թեմա 6`** Քարոլորտ: Երկրի ռելիեֆը, հիմնական ձևերը: Լեռներ, հարթավայրեր: **Թեմա 7`** Մթնոլորտ, կազմը, կառուցվածքը: Եղանակ, կլիմա, դրանց ուսումնասիրությունների դերը սերվիսի և տուրիզմի զարգացման գործում: **Թեմա 8`** Ջրոլորտ, կազմը: Համաշխարհային օվկիանոս, մայրցամաքային ջրեր, դրանց դերը սպասարկման և տուրիզմի գործում: **Թեմա 9`** Կենսոլորտ, կառուցվածքը: Երկրագնդի բուսական և կենդանական աշխարհը: Բնական զոնաներ: Բուսական և կենդանական աշխարհի դերը սպասարկման և տուրիզմի զարգացման ու

կազմակերպման գործում: **Թեմա 10՝** Մարդը և աշխարհագրական թաղանթը, փոխհարաբերությունները: Բնության և պահպանության հիմնախնդիրը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0202/B02. «ՄԵՐՎԻՍԻ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ),

Կիսամյակը՝ 1-ին, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել համակարգված գիտելիքներ սերվիսային գործունեության, ծառայությունների, սպասարկման ձևերի, ինչպես նաև տեխնիկայի, տեխնոլոգիայի և սոցիալ-տնտեսական բնագավառումնորամոծությունների հաշվով նոր տեսակի ծառայությունների ձևավորման սկզբունքների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա սերվիսի զարգացման պատմությունը, սերվիսային գործունեության ձևերը, սպասարկման կազմակերպման տեսական և գործնական հիմքերը, ծառայությունների բնութագրումներն ու դասակարգումը, անհատի պահանջմունքների տեսական օրենքները և սերվիսի տեղը մարդու կենսագործունեության մեջ
2. կկարողանա առանձնացնել շփման սոցիալական նշանակությունը սերվիսային գործունեության մեջ, սպառողի հետ շփման փոխադարձ կապը, սերվիսային գործունեության ընթացքում փոխհարաբերվել և իրականացնել մասնագիտական գործառույթներ
3. Կտիրապետի սերվիսային գործունեության ընթացքում սպառողի հետ առանց կոնֆլիկտի փոխհարաբերվելու մեթոդներին, սերվիսային գործունեության ենթամշակութային դիվերսիֆիկացիային, սերվիսային գործունեության մեթոդների պրակտիկ կիրառման եղանակներին

Բովանդակությունը,

1-ին բաժին՝ Ծառայությունների տեսության հիմունքները **Թեմա 1՝** Սերվիսային գործունեությունը որպես մարդու պահանջմունքների բավարարման ձև: **Թեմա 2՝** Սերվիսային գործունեության զարգացման նախադրյալները: **Թեմա 3՝** Ծառայությունները որպես սերվիսային գործունեության պրոդուկտ /արդյունք/:

2-րդ բաժին՝ Սերվիսային գործունեության տեղն ու դերը մարդու կենսագործունեության մեջ: **Թեմա 4՝** Սերվիսն ու նրա առանձնահատկությունները: **Թեմա 5՝** Շփման տեղն ու դերը սերվիսային գործունեության մեջ

3-րդ բաժին՝ Սպասարկման տեսության հիմունքները:

Թեմա 6՝ Սպառողների սպասարկման կազմակերպումը **Թեմա 7՝** Հարաբերությունների իրավական կարգավորումը սերվիսային գործունեությունում: **Թեմա 8՝** Սպառողների կատեգորիաները, սպասարկման առանձնահատկությունները: **Թեմա 9՝** Նորամուծական տեխնոլոգիաները սերվիսում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B03. «ՀԱՅ ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ),

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Ներկայացնել հայոց ազգաբանության ուսումնասիրության հիմնախնդիրները, դասավանդման մեթոդները, ճանաչողական նշանակությունը, դասավանդման սկզբունքներն ու ժամանակագրական շրջանակները, պատմական և արդիական առումները, գիտության տեղը հայագիտության համակարգում: Բացահայտել հայ ժողովրդի կենցաղամշակութային յուրահատկությունները, հարևան ժողովուրդների հետ ունեցած կենցաղամշակութային փոխառնչությունները, ժողովրդագրական և էթնոմշակութային պատկերը:

Կրթական արդյունքները:

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա հայերի և Հայաստանում ապրող մյուս ժողովուրդների էթնոկենցաղամշակույթը,
2. կծանոթանա էթնոգենեզին և էթնիկ պատմությանը,
3. կկարողանա արտադրական, կենսաապոհովման, սոցիոնորմատիվ և հումանիտար մշակույթներին:

Բովանդակությունը:

Թեմա 1՝ Հայերն աշխարհի էթնիկ հանրությունների համակարգում. հայերի էթնոլեզվական, մարդաբանական, խառնվածքային, դավանաբանական, ժողովրդագրական բնութագիրը: **Թեմա 2՝** Ավանդական և ժամանակակից արտադրական մշակույթը. երկրագործական մշակույթ, անասնապահական մշակույթ, տնայ-

նագործական և արհեստագործական մշակույթ, համքարական կազմակերպություններ. օժանդակ տնտեսաձևեր. ժողովրդական փոխադրամիջոցներ, կապի միջոցներ: **Թեմա 3՝** Կենսաապահովման մշակույթ (բնակավայր, բնակարան, տարագ և զարդարանք, ուտեստ, ռեգիոնալ առանձնահատկություններ): **Թեմա 4՝** Սոցիոնորմատիվ մշակույթ (ընտանեկան, վարվելակարգ, ամուսնության ավանդության ձևեր, հարսանիք, որդեծնություն և մանկան դաստիարակություն, հուղարկավորում, մեռելոց, գյուղական համայնք, ազգակցական համակարգ):

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0201/B04. «ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար),

Կիսամյակը՝ 1-ին, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել համակարգված տրամաբանական մտածողություն և տալ տնտեսագիտական ընդհանուր գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կտիրապետի տնտեսագիտության հիմնարար սկզբունքներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տնտեսագիտության տեսության առարկան և մեթոդը: **Թեմա 2՝** Տնտեսական զարգացման ընդհանուր խնդիրները: **Թեմա 3՝** Տնտեսության շուկայական համակարգը և եկամտի շրջապտույտը: **Թեմա 4՝** Անհատական շուկաների վերլուծությունը, պահանջարկ և առաջարկ: **Թեմա 5՝** Սպառողի վարքի տեսություն: **Թեմա 6՝** Արտադրության ծախքերի տնտեսություն: **Թեմա 7՝** Շուկայի կառուցվածքը և գնի ու արտադրության ծավալի որոշումը: **Թեմա 8՝** Ձեռնարկությունների ու կազմակերպությունների տիպերը և տեսակները: **Թեմա 9՝** Ռեսուրսների գների ձևավորումը: **Թեմա 10՝** Մակրոտնտեսական ցուցանիշներ: Ազգային հաշիվների համակարգը: **Թեմա 11՝** Մակրոտնտեսական կայունություն և տատանումներ: **Թեմա 12՝** Փողը և բանկային համակարգը, դրամավարկային քաղաքականություն: **Թեմա 13՝** Պետական բյուջեն և ֆիսկալ քաղաքականությունը: **Թեմա 14՝** Միջազգային առևտրի տեսություն: **Թեմա 15՝** Վճարային հաշվեկշիռ և արժույթային կուրսեր:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0202/B05. «ՄԵՐՎԻՄԻ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ),

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ամբողջական և համակարգված գիտելիքներ տալ սպասարկման ոլորտի աշխարհագրության հիմունքների վերաբերյալ, ծանոթացնել սպասարկման ոլորտի առանձին տեսակների տարածքային կազմակերպման սկզբունքներին և ձևերին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա սպասարկման ոլորտի, նրա առանձին տեսակների տարածքային կազմակերպման սկզբունքներն ու օրինաչափությունները,
2. կհասկանա սպասարկման ոլորտի տարածքային կազմակերպման վրա ազդող տարբեր գործոնների (տնտեսության, բնակչության և այլն) բնույթն ու հիմնական ուղղությունները,
3. կարողանա կատարել սպասարկման ոլորտի, նրա առանձին տեսակների զարգացման և տարածքային կազմակերպման տարբեր ցուցանիշների վերլուծություն և գնահատում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն: Դասընթացի նպատակը, բովանդակությունը: **Թեմա 2՝** Սպասարկման ոլորտը՝ որպես սոցիալ-տնտեսաաշխարհագրական ուսումնասիրությունների օբյեկտ: **Թեմա 3՝** Սպասարկման ոլորտի տարածքային կազմակերպման գործոնները, մակարդակները: **Թեմա 4՝** Սերվիսի աշխարհագրության ուսումնասիրության օբյեկտը, առարկան: Կապն այլ գիտությունների հետ: **Թեմա 5՝** Սերվիսի աշխարհագրության հետազոտության մեթոդները: **Թեմա 6՝** Սերվիսի աշխարհագրության կառուցվածքը: **Թեմա 7՝** Ծառայությունների համաաշխարհային շուկայի աշխարհագրությունը: **Թեմա 8՝** Զբոսաշրջային ծառայությունների աշխարհագրություն: **Թեմա 9՝** Սանատոր և առողջարարական ռեկրեացիոն ծառայությունների աշխարհագրություն: **Թեմա 10՝** Հյուրանոցային ծառայությունների և ինդուստրիայի աշխարհագրություն: **Թեմա 11՝** Ուղևորատրանսպորտային համակարգի և ծառայությունների աշխարհագրություն: **Թեմա 12՝** Գիտակրթական ծառայությունների աշխարհագրություն: **Թեմա 13՝** Հոգևոր-մշակութային ծառայությունների աշխարհագրություն: **Թեմա 14՝** Ֆինանսաբանկային ծառայությունների աշխարհագրություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0202/ B06. «ՏՈՒՐԻԶՄԻ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (4 կրեդիտ)

*Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ),
Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատման*

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել կայուն գիտելիքներ տուրիզմի էության, նպատակների, ռեսուրսների, ենթակառուցվածքների, տարածքային կազմակերպման, զբոսաշրջության միջազգային շուկայի, տուրիզմի ինդուստրիայի, տուրօպերատորական և տուրգործակալական գործունեության, տուրիստական արտադրանքի, զբոսաշրջության կարգավորման և կառավարման վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա տուրիզմի, որպես տնտեսության ոլորտի, բոլոր բաղադրիչների փոխադարձ կապի և փոխազդեցության մասին:
2. կհասկանա զբոսաշրջության ռեսուրսների, տարածքային կազմակերպման և զբոսաշրջության ինդուստրիայի դերը զբոսաշրջության շուկայում:
3. ստացած գիտելիքների հիման վրա կկարողանա գնահատել առանձին տարածքների կամ երկրների զբոսաշրջային ներուժը, տուրիզմի տարածքային կազմակերպումը և տուրիստական զարգացման վիճակը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տուրիզմի/ զբոսաշրջության/ էությունը, նպատակը և գործառույթները, տեսակները, ձևերը և նշանակությունը: **Թեմա 2՝** Զբոսաշրջության ռեսուրսները և ենթակառուցվածքը: **Թեմա 3՝** Զբոսաշրջության տարածքային կազմակերպումը: **Թեմա 4՝** Միջազգային զբոսաշրջային շուկան: **Թեմա 5՝** Զբոսաշրջության ինդուստրիա: **Թեմա 6՝** Տուրօպերատորական և տուրգործակալական գործունեություն: **Թեմա 7՝** Տուրիստական արտադրանք: **Թեմա 8՝** Զբոսաշրջության կարգավորումը և կազմակերպումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0202/B07. «ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ),

Կիսամյակը՝ 2-րդ, առ. եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ համապարփակ գիտելիքներ հասարակական (սոցիալ-տնտեսական) աշխարհագրության հիմնարար հասկացությունների, բաղադրիչների, աշխարհի քաղաքական քարտեզի, բնական պայմանների, ռեսուրսների ԳՏՀ և համաշխարհային տնտեսության, մարդկության համամոլորակային հիմնախնդիրների և աշխարհի ինքնատիպ տարածաշրջանների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կունենա պատկերացում աշխարհագրության միասնական գիտության համակարգում “հասարակական աշխարհագրության” տեղի և դերի մասին,
2. կունենա կայուն գիտելիքներ հասարակական աշխարհագրության հիմնարար հասկացությունների և բաղադրիչների մասին
3. կտիրապետի հասարակական աշխարհագրական հետազոտության մեթոդներին և սոցիալ-տնտեսաաշխարհագրական կանխատեսման էությանը:

Թեմա 1՝ Դասընթացի ուսումնասիրության նպատակը և խնդիրները, բովանդակությունը և կառուցվածքը, գրական աղբյուրների տեսություն: ***Թեմա 2՝*** Հասարակական աշխարհագրության հիմնարար հասկացությունները: ***Թեմա 3՝*** Երկրագնդի բնական պայմանները և ռեսուրսները: ***Թեմա 4՝*** Աշխարհի քաղաքական բաժանումը և քարտեզը: ***Թեմա 5՝*** ԳՏՀ և Համաշխարհային տնտեսությունը: Համաշխարհային տնտեսության ճյուղային և տարածքային կառուցվածքը: Հիմնական ճյուղերի բնութագիրը: ***Թեմա 6՝*** Համաշխարհային տնտեսության ոլորտների ու ճյուղերի բնութագիրը: ***Թեմա 7՝*** Միջազգային տնտեսական կապերը: ***Թեմա 8՝*** Մարդկության համամոլորակային հիմնախնդիրները: ***Թեմա 9՝*** Աշխարհի ինքնատիպ տարածաշրջանները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0202/B08. «ՄԵՐՎԻՄԻ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական պարապմունքներ),

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել սերվիսի ոլորտում գիտահետազոտական աշխատանքներ կատարելու մեթոդաբանությանն ու մեթոդներին և սովորեցնել ինքնուրույն ուսումնասիրություններ կատարելու հնարները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը՝

1. կիմանա գիտահետազոտական աշխատանքներ կատարելու մեթոդաբանությունն ընդհանրապես,
2. կիմանա սերվիսի ոլորտում հետազոտական աշխատանքներ կատարելու համար կիրառավոր մեթոդները,
3. կկարողանա օգտագործել համագիտական և նեղ գիտական մեթոդներ մասնագիտական կիրառական վերլուծություններ և ինքնուրույն գիտահետազոտական աշխատանքներ կատարելու համար:

Դասընթացի բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Մեթոդ և մեթոդաբանություն գիտական կատեգորիաները: **Թեմա 2՝**

Գիտահետազոտական աշխատանքների էությունը, տեսակները և կատարման

մեթոդաբանությունը, հետազոտության համագիտական մեթոդներ: **Թեմա 3՝**

Հետազոտության սոցիոլոգիական և մաթվիճակագրական մեթոդներ: **Թեմա 4՝**

Հետազոտության սոցիալ-հոգեբանական և աշխարհագրական մեթոդներ : **Թեմա 5՝**

Հետազոտության մարքեթինգային մեթոդներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0202/B09. «ՌԵԳԻՈՆԱԼ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ),

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ համակարգված գիտելիքներ աշխարհի հին ու նոր քաղաքակրթությունների, նրանց փոխհարաբերությունների,

ինչպես նաև տարածքի բնառեսուրսային կարողությունների ու հասարակական կյանքի ռեգիոնալ առանձնահատկությունների մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. գաղափար կկազմի հին ու նոր քաղաքակրթությունների փոխհարաբերությունների վերաբերյալ,
2. կհասկանա հասարակական արտադրության տարածքային կառուցվածքը և նրա դրսևորման ձևերը,
3. կկարողանա տեսնել բնական և հասարակական երևույթների պատճառահետևանքային կապերը, հասարակական կյանքի ռեգիոնալ առանձնահատկությունները և անել հիմնավորված եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ուսումնասիրության առարկան խնդիրները, և մեթոդաբանությունը: Աշխարհի ռեգիոնալ բաժանման էությունը: **Թեմա 2՝** Եվրոպական քաղաքակրթությունը և նրա ազդեցությունը մյուս քաղաքակրթությունների և ռեգիոնների վրա: **Թեմա 3՝** Եվրոպայի բնառեսուրսային կարողությունները, բնակչության և տնտեսության ընդհանուր բնութագիրը: **Թեմա 4՝** Եվրոպայի տարածաշրջանների բնութագիրը: **Թեմա 5՝** Ասիական քաղաքակրթությունը և նրա փոխազդեցությունը մյուս քաղաքակրթությունների հետ: **Թեմա 6՝** Ասիայի բնառեսուրսային պոտենցիալը, բնակչությունը և տնտեսությունը: Ասիայի տարածաշրջանների բնութագիրը: **Թեմա 7՝** Աֆրիկյան և ամերիկյան քաղաքակրթությունները, նրանց փոխկապակցվածությունը և փոխազդեցությունը: **Թեմա 8՝** Աֆրիկայի բնական ռեսուրսները, բնակչությունը և տնտեսությունը: **Թեմա 9՝** Հյուսիսային Ամերիկայի տնտեսա-աշխարհագրական բնութագիրը: ԱՄՆ-ը և Կանադան որպես սերվիսի ոլորտում կարևոր նշանակություն ունեցող տերություններ: **Թեմա 10՝** Լատինական Ամերիկայի տնտեսաշխարհագրական բնութագիրը: Սերվիսի զարգացման նախադրյալները, ներկայիս մակարդակը, հեռանկարները: **Թեմա 11՝** Ավստրալիայի և Օվկիանիայի բնառեսուրսային պոտենցիալը, բնակչությունը, տնտեսությունը, զբոսաշրջային ենթակառուցվածքների բնութագիրը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Շաբաթական՝ 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական պարապմունքներ),

Կիսամյակը՝ 3-րդ, առ. եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

«Մերվիս» մասնագիտության բակալավրիատի ուսանողներին ամբողջական գիտելիքներ հաղորդել առողջարանային գործունեության էության և կազմակերպման, բնական բուժիչ գործոնների և դրանց օգտագործման տեսական ու գործնական հարցերի վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը .

1. ծանոթ կլինի առողջարանային՝ սանատոր-կուրորտային գործունեության էությանը, հիմնական հարցերին, նպատակներին, գործառույթներին և հասկացություններին,
2. կհասկանա բնականբուժիչ ռեսուրսների էությունը, դասակարգման և տարբերակված օգտագործման առանձնահատկությունները, կիմանա կուրորտների և դրանց առանձին տեսակների մասին,
3. ունակ կլինի կատարել բնական բուժիչ ռեսուրսների տարբերակված օգտագործման ուղիների և ծրագրերի մշակում,

Դասընթացի բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Առողջարանային գործունեության հիմունքներ: **Թեմա 2՝** Բնական միջավայրի բուժական ռեսուրսները: **Թեմա 3՝** Կուրորտներ և բնաբուժական տեխնոլոգիաներ: Կուրորտոլոգիա :

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներն անց են կացվում գրավոր, յուրաքանչյուրն առավելագույնը 9-ական միավոր արժեքով: Հարցատոմսում յուրաքանչյուր հարց նվազագույնը 1 միավոր է: Գնահատման քայլը 0.5 միավոր է:

1-ին ստուգում: Գրավոր աշխատանք: Գնահատման քայլը 0.5 միավոր է:

2-րդ ստուգում: Գրավոր աշխատանք: Գնահատման քայլը 0.5 միավոր է:

0202/B11. «ԳԵՈՒԷԿՈԼՈԳԻԱ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ),

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել երկրագնդի գեոէկոլոգիական իրավիճակը վերլուծելու տեսական գիտելիքներ (աշխարհագրական թաղանթի ոլորտների), գեոէկոլոգիական մոնիթորինգի և փորձաքննության անցկացման կարողություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա Երկրագնդի գեոէկոլոգիական իրավիճակը ձևավորող բնական և հասարակական գործոնների մասին,
2. կհասկանա գեոէկոլոգիական հիմնական հասկացությունները, օրենքները,

3. կկարողանա առանձնացնել աշխարհագրական թաղանթի ոլորտների գեոէկոլոգիական հիմնախնդիրները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գեոէկոլոգիայի ուսումնասիրության առարկան և խնդիրները: **Թեմա 2՝** Գեոէկոլոգիայի ձևավորման պատմությունը: **Թեմա 3՝** Գեոէկոլոգիան գիտությունների համակարգում: **Թեմա 4՝** Էկոհամակարգ և երկրահամակարգ: **Թեմա 5՝** Գեոէկոլոգիայի հիմնական կոնցեպցիաները: **Թեմա 6՝** Երկրագնդի ձևի և չափի գեոէկոլոգիական առանձնահատկությունները: **Թեմա 7՝** Նյութերի համամոլորակային շրջապտույտը: **Թեմա 8՝** Առանձին նյութերի շրջապտույտների մարդածին խախտումները: **Թեմա 9՝** Բնակչությունը որպես գեոէկոլոգիական գործոն: **Թեմա 10՝** Սպառումը որպես գեոէկոլոգիական գործոն: **Թեմա 11՝** Տեխնիկական առաջընթացը որպես գեոէկոլոգիական գործոն: **Թեմա 12՝** Գեոէկոլոգիական ինդիկատորներ: **Թեմա 13՝** Տնտեսության էկոլոգիզացիա: **Թեմա 14՝** Անցման փոփոխ առանձնահատկությունները: **Թեմա 15՝** Օգոնային շերտի պահպանությունը: **Թեմա 16՝** Կենսաբանական բազմազանություն: **Թեմա 17՝** Կլիմայի գլոբալ տաքացման սցենարները: **Թեմա 18՝** Գեոէկոլոգիա և էկոլոգիա:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0202/B12. «Սոցիալ-մշակութային ծառայության և զբոսաշրջության տնտեսագիտություն» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ),

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորելկայուն գիտելիքներ և հմտություններ շուկայական մեխանիզմների գործածության պայմաններում սոցիալ-մշակութային սերվիսի և զբոսաշրջության տնտեսական խնդիրների վերաբերյալ՝ ներկայացնելով ճյուղի էկոնոմիկայի ընդհանուր մեթոդական հարցերը և մրցակցային միջավայրի պայմաններում տնտեսական գործընթացների կառավարումը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1.կիմանա սոցիալ-մշակութային սերվիսի և զբոսաշրջության էկոնոմիկայի ժամանակակից հայեցակարգերը, կառավարման համակարգերն ու կառուցվածքը,

2.կկարողանա լուծել մրցակցային միջավայրով պայմանավորված տիպային խնդիրներ

3. կկարողանա կայացնել որոշումներ համապատասխան ոլորտի զարգացման հայեցակարգի մշակման ժամանակ՝ լավ պատկերացում ունենալով պետկարգավորման ձևերի և նորմատիվային իրավական հիմքերի վերաբերյալ:

Բովանդակությունը.

1-ին բաժին՝ Սոցիալ-մշակութային սերվիսը հասարակական արտադրության համակարգում

Թեմա 1՝ Սոցիալ-մշակութային սերվիսի տնտեսական նշանակությունը և ճյուղային կառուցվածքը: **Թեմա 2՝** Սոցիալ-մշակութային ոլորտի առանձնահատկությունները

2-րդ բաժին՝ Սոցիալ-մշակութային ոլորտի առանձին բնագավառների /ճյուղերի/ էկոնոմիկան

Թեմա 3՝ Կրթության էկոնոմիկա: **Թեմա 4՝** Առողջապահության էկոնոմիկա: **Թեմա 5՝** Կենցաղային ծառայությունների բնագավառի էկոնոմիկա: **Թեմա 6՝** Բնակ-կոմունալ տնտեսությունը: **Թեմա 7՝** Զվարճանքի ինդուստրիա : **Թեմա 8՝** Սոցիալական աշխատանքի էկոնոմիկա :

3-րդ բաժին՝ Տուրիստական ինդուստրիա:

Թեմա 9՝ Բնագավառի գործառույթներն ու կառուցվածքը: **Թեմա 10՝** Տուրիզմի զարգացման տնտեսական ցուցանիշները: **Թեմա 11՝** Սեփականությունը տուրիզմի բնագավառում: **Թեմա 12՝** Տուրիստական գործունեության տնտեսական արդյունավետությունը: **Թեմա 13՝** Գնագոյացումը տուրիզմում: **Թեմա 14՝** Տուրիստական ռեսուրս: **Թեմա 15՝** Տուրիզմի պետական կարգավորումը:

4-րդ բաժին՝ Ձեռնարկատիրությունը սոցիալ-մշակութային սերվիսում

Թեմա 16՝ Ձեռներեցը որպես տնտեսական ակտիվության ինքնակազմավորվող սուբյեկտ: **Թեմա 17՝** Ձեռնարկատիրության տիպոլոգիան:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայքայը 0,5 է:

0202/B13. «ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆՈՒՆՔՆԵՐՈՎ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ),

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ բնակչության թվի, շարժի, կազմի, տեղաբաշխման, ավանդույթների ու սովորույթների, բնակավայրերի և դրանց տարածական խմբերի վերաբերյալ, ուսանողներին ծանոթացնել բնակչության աշխարհագրության վերլուծության տարբեր մեթոդներին և հիմնական հասկացություններին: Ծանոթացնել բնակչության աշխարհագրություն գիտության հիմունքներին, հիմնական հասկացություններին: Ուսանողների մոտ

ձևավորել որոշակի հմտություններ և կարողություններ բնակչության աշխարհագրության վերլուծության տարատեսակ մեթոդների և եղանակների կիրառման համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա բնակչության աշխարհագրության հիմնական հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդաբանական հարցերը,
2. կհասկանա բնակչության աշխարհագրության տարբեր երևույթների ու գործոնների էությունն ու հատկանիշները
3. կկարողանա կատարել բնակչության աշխարհագրության տարբեր երևույթների ու գործընթացների, դրանց ցուցանիշների վերլուծություն և գնահատում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բնակչության աշխարհագրության առարկան, մեթոդները, խնդիրները:

Թեմա 2՝ Աշխարհի բնակչությունը, նրա հաշվառումը և շարժընթացը: **Թեմա 3՝** Բնակչության վերարտադրությունը: **Թեմա 4՝** Բնակչության սեռատարիքային և ընտանեկան կառուցվածքը: **Թեմա 5՝** Բնակչության ռասսայական կազմը: **Թեմա 6՝** Բնակչության ազգային կազմը: **Թեմա 7՝** Բնակչության սոցիալական կառուցվածքը և աշխատանքային ռեսուրսները: **Թեմա 8՝** Բնակչության միգրացիան: **Թեմա 9՝** Բնակչության տեղաբաշխումը: **Թեմա 10՝** Տարաբնակեցումը և նրա ձևերը: **Թեմա 11՝** Ուրբանիզացում: **Թեմա 12՝** Քաղաքների դասակարգումը: Քաղաքների համակարգեր: **Թեմա 12՝** Գյուղական բնակավայրերի աշխարհագրություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, որից 2 հարցը՝ 3-ական միավոր, 1 հարցը՝ 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0202/B14. «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (64 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական պարապմունքներ),

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ Հայաստանի Հանրապետության բնական պայնամների, ռեսուրսների, բնակչության, տնտեսության (արտադրական և

սերվիսի) ոլորտների տարածքային կազմակերպման և կառավարման տեսական ու գործնական գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողները.

1. կիմանա ՀՀ բնական պայմանների և ռեկրեացիոն՝ սերվիսի ռեսուրսների գնահատականը,
2. կհասկանա համաշխարհային տնտեսության հարաբերությունները,
3. կկարողանա վերլուծել և գնահատել սպասարկման սերվիսի տարածքային կազմակերպման ու կառավարման գործընթացները:

Բովանդակությունը

Թեմա 1. ՀՀ տարածքը, սահմանները, աշխարհագրական դիրքը, վարչատարածքային կառուցվածքը: ՀՀ բնական պայմանները և ռեսուրսները: **Թեմա 2.** Հայաստանի արտադրողական ուժերի զարգացման պատմաաշխարհագրական առանձնահատկությունները: **Թեմա 3.** Հանրապետության բնական, տնտեսական և սերվիսի ներուժի գնահատականը, բնօգտագործման և բնապահպանության խնդիրները: **Թեմա 4.** Բնակչությունը: Հայերը աշխարհում: **Թեմա 5.** Տնտեսությունը: Արդյունաբերության, գյուղատնտեսությունը և սերվիսի տարածքային կառուցվածքը: **Թեմա 6.** ՀՀ սպասարկման ոլորտը, զարգացման միտումները: **Թեմա 7.** Հանրապետության սպասարկման ոլորտում տարածքային կառուցվածքի փոփոխությունները վերակառուցման և շուկայական հարաբերությունների պայմաններում: **Թեմա 8.** ՀՀ-ն միջազգային տուրիզմի հարաբերություններում: Հայաստանի տնտեսությունը համաշխարհային տնտեսության գլոբալացման պայմաններում: **Թեմա 9.** ՀՀ մարզերի համառոտ բնութագիրը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0202/B15. «ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՈՑԻՈԼՈԳԻԱ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական պարապմունքներ),

Կիսամյակը՝ 4 -րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին տալ ընդհանրական գիտելիքներ սոցիոլոգիայի վերաբերյալ: Մասնավորապես պարզաբանել սոցիոլոգիայի ուսումնասիրության օբյեկտը, առարկան, խնդիրները, մեթոդաբանական մոտեցումները, կատեգորիալ ապարատը, տալ ուսումնասիրության հիմնական օբյեկտի՝

հասարակության առանձնահատկությունների, կառուցվածքային տարրերի, գործընթացների վերաբերյալ ընդհանրական տեղեկություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա սոցիոլոգիայի տեսական, մեթոդաբանական հիմքերը, գիտության առանձնահատուկ մոտեցումները, գործիքները, կոնկրետ սոցիոլոգիական հետազոտությունների մեթոդիկան և տեխնիկան
2. կհասկանա հասարակության կառուցվածքային, գործառնական առանձնահատկությունները, սոցիալական գործընթացները, ժամանակային, տարածական հատկությունները և այլն,
3. կկարողանա հիմնվելով տեսական նյութի, ուսումնասիրված մեթոդաբանական մոտեցումների վրա , իրականացնել արդի սոցիալական հրատապ հարցերի վերաբերյալ կոնկրետ սոցիոլոգիական հետազոտություններ

Բովանդակությունը

Թեմա1՝ Սոցիոլոգիայի ուսումնասիրման օբյեկտը և առարկան:***Թեմա 2՝*** Սոցիոլոգիական հիմնական տեսությունները: ***Թեմա 3՝*** Հասարակությունը և անձը: ***Թեմա 4՝*** Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը: ***Թեմա 5՝*** Էթնոսոցիոլոգիա: ***Թեմա 6՝*** Սոցիալական հաղորդակցություն: ***Թեմա 7՝*** Սոցիոլոգիական հետազոտությունների կազմակերպումը, մեթոդիկան և տեխնիկան:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0202/B16. «ՍԵՆՎԻՍԻ ՄՇԱԿՈՒՅԹ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմուններ),

Կիսամյակը՝ 4 –րդ , առ. եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել զբոսաշրջության մասնագիտական էթիկային և սովորեցնել գործնական շփման հմտություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողները.

1. կիմանա զբոսաշրջության ոլորտում էթիկայի դրսևորման ձևերը, գործնական պահվածքի կանոններն ու մոդելները:

2. կտվորի սերվիսային գործունեության մշակույթի առանձնահատկությունները, իրեն մասնագիտորեն դրսևորել զբոսաշրջային բիզնես միջավայրում,
3. գործնականում կիրառել զբոսաշրջիկների հետ փոխհարաբերությունների կանոնները, ռացիոնալ դեկլավարել զբոսաշրջային ձեռնարկություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 <<Զբոսաշրջության մշակույթ>> դասընթացի ներածություն: **Թեմա 2**՝ Էթիկան որպես գիտություն և հոգևոր կյանքի երևույթ: **Թեմա 3**՝ Սերվիսային գործունեության մասնագիտական-էթիկական բաղադրիչը: **Թեմա 4**՝ Մասնագիտական գործունեության վարքի էթիկետային մոդելները: **Թեմա 5**՝ Զբոսաշրջա-հյուրանոցային համալիրների մասնագիտական էթիկան: **Թեմա 6**՝ Գործնական շփման հոգեբանություն: **Թեմա 7**՝ Միջմշակութային հաղորդակցության առանձնահատկությունները

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումները անց են կացվում գրավոր, յուրաքանչյուրն առավելագույնը 9 միավոր արժեքով: Հարցատոմսում յուրաքանչյուր հարց նվազագույնը 1 միավոր է: Գնահատման քայլը 0.5 միավոր է:

1-ին ստուգում: Գրավոր աշխատանք: Գնահատման քայլը 0.5 միավոր է:

2-րդ ստուգում: Գրավոր աշխատանք: Գնահատման քայլը 0.5 միավոր է:

0202/B17. «ՄԵՐՎԻՍԻ ՄԵՆԵԶՄԵՆԹ» (7 կրեդիտ)

Շաբաթական 7 ժամ (80 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ սեմինար պարապմունքներ),

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մեջ ձևավորել տեսական գիտելիքներ մենեջմենթի համակարգի վերաբերյալ, ինչպես նաև հմտություններ և կարողություններ սերվիսի ոլորտի հիմնախնդիրների արդյունավետ կառավարման համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մենեջմենթի արդյունավետ կազմակերպման ժամանակակից մոտեցումները
2. կկարողանա կիրառել աշխատանքի կազմակերպման վերաբերյալ գիտելիքները սոցիալ-մշակութային ծառայության և զբոսաշրջության ոլորտներում:
3. կտիրապետի կառավարման մեթոդներին, սկզբունքներին տեխնալոգիաներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Շուկայական տնտեսությունը և մենեջմենթը: **Թեմա 2**՝ Սերվիսի և տուրիզմի ձեռնարկությունների գործունեության ռազմավարական և ընթացիկ պլանավորումը: **Թեմա 3**՝ Սերվիսի և տուրիզմի ոլորտում բիզնեսի ներքին և արտաքին միջավայրը: **Թեմա 4**՝ Սերվիսի և տուրիզմի ձեռնարկությունների կառավարման նպատակները և խնդիրները: **Թեմա 5**՝ Սերվիսի և տուրիզմի ձեռնարկությունների կառավարման աշխատանքի կազմակերպումը: **Թեմա 6**՝

Հաղորդակցությունների համակարգը սոցիալ-մշակութային ծառայության և տուրիզմի ձեռնարկություններում: **Թեմա 7՝** Արտաքին կապերը և մենջմենթի հնարավորությունները սերվիսի և տուրիզմի ոլորտում: **Թեմա 8՝** Որակը և մենեջերի աշխատանքը: **Թեմա 9՝** Սոցիալ-մշակութային ծառայության և տուրիզմի ձեռնարկություններում աշխատանքի մոտիվացիան: **Թեմա 10՝** Վերահսկողության կազմակերպումը: **Թեմա 11՝** Սերվիսի և տուրիզմի ոլորտում որոշումների ընդունման մեթոդները: **Թեմա 12՝** Կոնֆլիկտների կառավարումը սերվիսի և տուրիզմի ոլորտում: **Թեմա 13՝** Մենեջերի ինովացիոն ծրագիրը: **Թեմա 14՝** Կառավարման ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաները սերվիսի և տուրիզմի ոլորտում: **Թեմա 15՝** Ռիսկ-մենեջմենթ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0202/B18. «ՄԵՐՎԻՍԻ ՄԱՐՔԵԹԻՆԳ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական պարապմունքներ),

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատման մր

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացում մարքեթինգի էության և հիմնական ծառայությունների վերաբերյալ, ինչպես նաև հմտություններ և կարողություններ սերվիսի ոլորտում մարքեթինգային ծառայությունների արդյունավետ գործունեության իրականացման համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մարքեթինգի էությունը հիմնական հասկացությունները
2. կկարողանա կիրառել մարքեթինգային աշխատանքի կազմակերպման գիտելիքները սերվիսի ոլորտում
3. կտիրապետի սերվիսի ոլորտի մարքեթինգային հետազոտության սկզբունքներին և մեթոդներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մարքեթինգի հիմնական հասկացությունները: **Թեմա 2՝** Մարքեթինգի հայեցակարգը ծառայությունների շուկայում: **Թեմա 3՝** Մարքեթինգային հետազոտություններ: **Թեմա 4՝** Շուկայի հատվածավորում: **Թեմա 5՝** Մարքեթինգային ռազմավարությունների ձևավորում: **Թեմա 6՝** Գովազդ: **Թեմա 7՝** Ծառայությունների ոլորտի ձեռնարկությունների ֆիրմային աճ: **Թեմա 8՝** Տեղեկատվության ձեռք բերում սերվիսի շուկայից: **Թեմա 9՝** Մարքեթինգի կազմակերպում և վերահսկողություն: **Թեմա 10՝** Միջազգային մարքեթինգ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0202/B 19. «ՄԵՐՎԻՄԻ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ ընդհանրական գիտելիքներ հոգեբանության վերաբերյալ, ինչպես նաև գաղափար միջանձնային շփման, մարդկային հաղորդակցման առանձնահատկությունների և շփման գործընթացում մարդկանց կողմից միմյանց ճանաչման վերաբերյալ և խմբի սոցիալական հոգեբանության վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողները .

1. գիտելիքներ ձեռք կրերեն հոգեկանի կառուցվածքի հոգեբանական, կենսաբանական գործընթացների, դրանց մեխանիզմների գործունեության վերաբերյալ:
2. կկարողանան ճանաչել հոգեկան երևույթների տարբերակման, ծագման, զարգացման, դրսևորման օրինաչափությունները:
3. կիմանան միջանձնային շփման տեսակները և գործառույթները, հաղորդակցման հոգեբանական առանձնահատկությունները և կկարողանան կիրառել այն սերվիսի բնագավառում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Հոգեբանության առարկան, կառուցվածքը, նպատակը և խնդիրները: ***Թեմա***

2. Հոգեբանության կապը այլ գիտությունների հետ, ճյուղերը և հետազոտման մեթոդները: ***Թեմա 3.*** Հոգեկանի զարգացումը: Գիտակցություն, գիտակցության

գործառույթները: ***Թեմա 4.*** Միջանձնային շփում, դրա տեսակները և գործառույթները:

Թեմա 5. Մարդկային հաղորդակցման առանձնահատկությունները: ***Թեմա 6.*** Շփման գործընթացում մարդկանց կողմից միմյանց ճանաչումը և փոխներգործությունը:

Թեմա 7. Խմբի սոցիալական հոգեբանությունը, նրա դինամիկ բնութագիրը և օգտագործումը սերվիսի բնագավառում: ***Թեմա 8.*** Մարդու վարքի սոցիալ-հոգեբանական կարգավորիչները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0202/B20. «ՌԵԿՐԵԱՑԻՈՆ ԱՇԽԱՆԶԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ հանգստի սերվիսի տարածքային կազմակերպման և կառավարման տեսական գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա տնտեսության երրորդային սեկտորի զարգացման առաջնահերթ անհրաժեշտությունը,
2. կհասկանա տնտեսության կառուցվածքում ռեկրեացիոն աշխարհագրության դերն ու նշանակությունը,
3. կկարողանա հիմնավորել հանգստի սերվիսի տարածքային կազմակերպման հնարավորությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ռեկրեացիան որպես սոցիալ-տնտեսական երևույթ: **Թեմա 2՝** Ռեկրեացիոն աշխարհագրության առարկան, խնդիրները, ուսումնասիրման օբյեկտը, մեթոդները: **Թեմա 3՝** Ռեկրեացիոն ռեսուրսներ: **Թեմա 4՝** Ռեկրեացիոն պահանջարկ: **Թեմա 5՝** Ռեկրեացիոն գործունեության կառուցվածքը, դասակարգումը, տեսակները: **Թեմա 6՝** Ռեկրեացիոն ոլորտի տարածքային կազմակերպումը: **Թեմա 7՝** Ռեկրեացիոն շրջանացում, աշխարհի խոշոր շրջանները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0202/B21. «ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական

պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին տալ վիճակագրական մեթոդների օգտագործման հմտություններ, ծանոթացնել օգտագործվող տնտեսական վիճակագրության ցուցանիշների համակարգին, կատեգորիաներին, հաշվարկման եղանակներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

2. կկարողանա ինքնուրույն հավաքել, ամփոփել և վերլուծել տնտեսության տարբեր ոլորտներին վերաբերող վիճակագրական տվյալները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Վիճակագրության առարկան, մեթոդը, խնդիրները և կազմակերպումը:

Թեմա 2. Վիճակագրական դիտարկումներ: **Թեմա 3.** Վիճակագրական ամփոփում,

աղյուսակներ, խնբավորումներ: Գրաֆիկական մեթոդը վիճակագրության մեջ: **Թեմա**

4. Ընդհանրացնող վիճակագրական ցուցանիշներ: **Թեմա 5.** Միջին մեծություններ:

Թեմա 6. Վարիացիայի ցուցանիշները: **Թեմա 7.** Ընտրանքային դիտարկում: **Թեմա 8.**

Դինամիկայի շարքեր, դրանց վերլուծությունը: **Թեմա 9.** Ինդեքսներ, ինդեքսային

մեթոդ: **Թեմա 10.** Փոխկապվածությունների վիճակագրական ուսումնասիրությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0202/B 22. «ԿԵՆՍԱԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 5 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առ. եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը

Ուսանողներին ծանոթացնել հասարակական և բնական միջավայրում մարդու կեսագործունեության անվտանգությանը, առկա ֆիզիկական, բնական, հոգեբանական վտանգներին, կանխարգելիչ միջոցառումների, անվտանգության կանոններին, որոնք առնչվում են սերվիսի ոլորտին :

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը՝

1. ծանոթ կլինի բնական միջավայրին և նրանում առկա վտանգներին, պատրաստ կլինի կանխատեսել և դիմակայել շրջակա միջավայրի վտանգներին, հնարավորինս արագ կողմնորոշվել անհրաժեշտության պարագայում
2. տեղեկացված կլինի հասարակական միջավայրում հանդիպող վտանգներին, մասնավորապես տնտեսական և ունակ կլինի դրանցից հնարավորինս զերծ մնալ
3. ի վիճակի կլինի գործնականում ստացված գիտելիքները կիրառել սերվիսի ոլորտում կամ տուրիզմում:

Դասընթացի բովանդակությունը

Թեմա 1. Կենսագործունեության անվտանգություն, հիմնական հասկացությունները և ձևակերպումները: **Թեմա 2.** Բնական միջավայրը և նրանում առկա վտանգները: **Թեմա 3.** Տեխնածին վտանգներ, նրանց առաջացման պատճառներն ու կարխարգելումը: **Թեմա 4.** Մարդու կենսագործունեության հարմարավետության պայմանները: **Թեմա 5.** Արտակարգ իրավիճակներ: **Թեմա 6.** Անհատի նկատմամբ հակաօրինական գործունեությունը և կախարգելումը: **Թեմա 7.** Մարդու վատ սովորությունները և նրանցից կախված վտանգները: **Թեմա 8.** Տնտեսական և սոցիալական ոլորտում առկա վտանգները, դրանց կանխարգելումը, միջազգային փորցը: **Թեմա 9.** Նորարարությունը և անվտանգությունը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0202/B23. «ԲԻԶՆԵՍԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ ԵՎ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել բիզնեսի կառավարման տեսական և գործնական հիմունքները, հիմնական հասկացությունները, զարգացման դիալեկտիկան և այլն:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

3. կկարողանա վերլուծել հիմնախնդիրները և դրանք պայմանավորող գործոնները՝ համապատասխան քաղաքական, սոցիալական և տնտեսական պայմաններում,
4. կկարողանա մշակել բիզնես պլաններ և գնահատել դրանց գործնական կիրառման հնարավորությունները տարբեր սոցիալ-տնտեսական իրավիճակներում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բիզնեսի հիմունքներ և զարգացման գործոններ: **Թեմա 2՝** Բիզնեսի կազմակերպման ձևերը: **Թեմա 3՝** Փոքր բիզնես, նոր ստեղծվող ընկերություններ: Ֆրանչայզինգ: **Թեմա 4՝** Բիզնեսի կառավարումը: **Թեմա 5՝** Ապահովագրության և ռիսկի կառավարում: **Թեմա 6՝** Բիզնես-պլանի մշակման մեթոդաբանությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0202/B24. Նորմավորումը և արտոնագրումը սերվիսի ոլորտում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և 16 ժամ գործնական պարապմունք),

6-րդ կիսամյակ, առանց եզրափակիչ գնահատմամբ դասընթաց

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է հաղորդել ուսանողներին մասնագիտական գիտելիքներ սոցիալ մշակութային սերվիսի ոլորտում նորմավորման և արտոնագրման մասին հետազայում այդ գիտելիքները պրակտիկ գործունեության մեջ օգտագործելու համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- 1.կատանա մասնագիտական գիտելիքներ սերվիսի ոլորտում պարտադիր և կամավոր արտոնագրման և նորմավորման առանձնահատկությունների մասին,
- 2.կծանոթանա սերվիսի ոլորտում արտոնագրման և նորմավորման գործընթացը համակարգող փաստաթղթերի հետ,
- 3.ունակ կլինի ստացած գիտելիքների շնորհիվ գործնականում համապատասխանեցնել ծառայությունների որակը ընդունված ստանդարտներին:

Դասընթացի բովանդակությունը

Թեմա 1. Նորմավորման էությունը և բովանդակությունը: **Թեմա 2՝** Նորմավորման գործընթացի կազմակերպումը Հայաստանի Հանրապետությունում: **Թեմա 3՝** Ծառայությունների նորմավորում: **Թեմա 4՝** Նորմավորումը և արտոնագրումը արտասահմանյան երկրներում: **Թեմա 5՝** Արտոնագրման էությունը ու բովանդակությունը: **Թեմա 6՝** Ծառայությունների արտոնագրում:

Ստուգաքննների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

0202/B25. «ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ սեմինար պարապմունքներ),
Կիսամյակը՝ 7-րդ, առեգրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին միջազգային զբոսաշրջության զարգացման գործոնների և խնդիրների հետ, աշխարհի երկրների զբոսաշրջության և ռեկրեացիոն ռեսուրսներին, զբոսաշրջության հիմնական մակրոռեզիդենտներին, դրանց ձևավորման և զարգացման աշխարհագրական գործոնների, ինչպես նաև տուրիստական գործունեության էկոնոմիկայի և կազմակերպման սկզբունքներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի յուրացման միջոցով ուսանողները.

1. ուսանողները ձեռք կբերեն տեսական և փաստական կոնկրետ գիտելիքներ միջազգային զբոսաշրջության հիմնական հասկացությունների, ուսումնասիրման մեթոդների և դասակարգման վերաբերյալ:
2. լիարժեք պատկերացում կունենա աշխարհի զբոսաշրջության հիմնական մակրոռեզիդենտներին մասին:
3. ձեռք բերած գիտելիքները կարող են կիրառել Հայաստանի Հանրապետության օրինակով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Միջազգային զբոսաշրջության տեսական, մեթոդաբանական հիմունքները:

Թեմա 2՝ Աշխարհի զբոսաշրջային ռեսուրսները: **Թեմա 3՝** Միջազգային զբոսաշրջության զարգացման տարածաշրջանային միտումները: **Թեմա 4՝** Միջազգային զբոսաշրջությունը և համաշխարհային տնտեսությունը: **Թեմա 5՝** Միջազգային զբոսաշրջության զարգացման ինովացիոն ռազմավարությունը: **Թեմա 5՝** Գլոբալացման և վերազգայնացման գործընթացները միջազգային զբոսաշրջության մեջ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0202/B26. «ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԸ ՄԵՐՎԻՍՈՒՄ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (16 ժամ դասախոսություն, 48 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել տեղեկատվական տեղո-

լոգիաների կիրառման հնարավորություններին սերվիսի և զբոսաշրջության ոլորտներում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը՝

1. կիմանա տեղեկատվական տեխնոլոգիաների էությունն ու հիմնական առանձնահատկությունները,
2. կիմանա տեղեկատվական տեխնոլոգիաների տեսակները, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օգտագործման տեսակները և ձևերը սերվիսի ոլորտում,
3. կկարողանա օգտագործել մասնագիտական համակարգչային ծրագրեր:

Դասընթացի բովանդակությունը

Թեմա 1՝՝Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները սերվիսում՝ դասընթացի ներածություն: **Թեմա 2՝**՝Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և տեղեկատվական սերվիս: **Թեմա 3՝**՝Տեղեկատվական համակարգեր: **Թեմա 4՝**՝Գլոբալ ամրագրման համակարգեր: **Թեմա 5՝**՝Սուլտիմենտիային տեխնոլոգիաները զբոսաշրջության ոլորտում: **Թեմա 6՝**՝Կառավարման տեղեկատվական համակարգեր: **Թեմա 7՝**՝Զբոսաշրջային վիրտուալ համակեցություն: **Թեմա 8՝**՝Էլեկտրոնային կոմերցիան զբոսաշրջությունում: **Թեմա 9՝**՝Աշխարհատեղեկատվական համակարգերը զբոսաշրջությունում: **Թեմա 10՝**՝Տեղեկատվական համակարգերի կիրառումը հյուրանոցային համալիրի կառավարման պրոցեսում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումները անց են կացվում գրավոր, յուրաքանչյուրն առավելագույնը 9 միավոր արժեքով: Հարցատոմսում յուրաքանչյուր հարց նվազագույնը 1 միավոր է: Գնահատման քայլը 0.5 միավոր է:

1-ին ստուգում: Գրավոր աշխատանք: Գնահատման քայլը 0.5 միավոր է:

2-րդ ստուգում: Գրավոր աշխատանք: Գնահատման քայլը 0.5 միավոր է:

0202/B27. «PR-Ը ԵՎ ԳՈՎԱԶԴԸ ՍԵՐՎԻՍՈՒՄ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել գովադի էությանը, սերվիսի ոլորտում գովադի և PR-ի դերին և նշանակությանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացը ավարտելիս ուսանողը կիմանա

1. գովադի ծագման, էության, հոգեբանական հիմքերի մասին
2. գովադի մանիջոցների և դրանց դասակարգման մասին
3. Սերվիսում գովադի և PR-ի նշանակության մասին

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Գովադի ծագումն ու զարգացումը, գովադի էությունը: **Թեմա 2.** Գովադի սոցիալ-հոգեբանական հիմքերը: **Թեմա 3.** Գովադի մանիջոցների բնութագիրն ու դասակարգումը: **Թեմա 4.** Ապրանքային նշաններ: **Թեմա 5.** Տպագիր և արտաքին

գովազդ: **Թեմա 6.** Ռադիո և հեռուստագովազդ: **Թեմա 7.** PR-ը սերվիսում: **Թեմա 8.** Միջազգային գովազդի առանձնահատկությունները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումները անց են կացվում գրավոր, յուրաքանչյուրն առավելագույնը 9 միավոր արժեքով: Հարցատոմսում յուրաքանչյուր հարց նվազագույնը 1 միավոր է: Գնահատման քայլը 0.5 միավոր է:

1-ին ստուգում: Գրավոր աշխատանք: Գնահատման քայլը 0.5 միավոր է:

2-րդ ստուգում: Գրավոր աշխատանք: Գնահատման քայլը 0.5 միավոր է:

**0202/B28. «ՄԵՐՎԻՍԻ ՈԼՈՐՏԻ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ»
(6 կրեդիտ)**

*Շաբաթական՝ 5 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ սեմինար պարապմունքներ)
Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.*

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ ժամանակակից տնտեսական պայմաններում ձեռնարկությունների և կազմակերպությունների, որպես շուկայական հարաբերությունների սուբյեկտների, տնտեսավարման խնդիրների ուսումնասիրման հարցում հիմնական ուշադրություն դարձնելով տնտեսական հարաբերությունների վերլուծությանը, արտաքին տնտեսական պայմաններում ֆիրմային գործունեության տեսանկյունից: Գործունեության հետ, հիմնական տնտեսական ցուցանիշների հետ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը՝

1. կտիրապետի հիմնական կատեգորիաների գործիքակազմին և ազատ վերարտադրությանը
2. Յիմանա տեսական հիմնական դրույթները, առանցքային հայեցակարգերը, առավել կարևոր գործակիցների և ցուցանիշների հաշվարկման մեթոդիկան
2. կկարողանա վերլուծել շուկայական կոնկրետ իրավիճակները, ստացած գիտելիքները կիրառել խնդիրների լուծման ժամանակ, գնահատել շուկայական տնտեսության սուբյեկտների պրակտիկան

Դասընթացի բովանդակությունը

Ներածություն: **Թեմա 1՝** Սերվիսի ոլորտը շուկայական տնտեսության պայմաններում: **Թեմա 2՝** Ձեռնարկությունը որպես տնտեսության հիմնական օղակ: **Թեմա 3՝** Ձեռնարկությունը և ձեռնարկությունների իրավակազմակերպական ձևերը: **Թեմա 4՝** Ձեռնարկության արտադրական և կազմակերպական կառուցվածքը: **Թեմա 5՝** Կանոդրական կապիտալը և ձեռնարկության գույքը: **Թեմա 6՝** Հիմնական կապիտալը և դրա դերը արտադրությունում: **Թեմա 7՝** Ձեռնարկության շրջանառու կապիտալը: **Թեմա 8՝** Ձեռնարկության կադրերը: Աշխատանքի կազմակերպումը և արտադրողականությունը: Անձնակազմի աշխատանքի վարձատրությունը: **Թեմա 9՝** Ձեռնարկության գործունեության պլանավորումը: **Թեմա 10՝** Արտադրանքի և ծառայությունների որակը: Ձեռնարկության մրցունակությունը: **Թեմա 11՝**

Ձեռնարկության նորամուծական գործունեությունը և նրա արտադրական նախապատրաստումը: **Թեմա 12՝** Ներդրումները և կապիտալ շինարարությունը: **Թեմա 13՝** Ձեռնարկությունների ծախքերը և արտադրանքի ու ծառայությունների ինքնարժեքը: **Թեմա 14՝** Գնագոյացումը: **Թեմա 15՝** Շահույթն ու շահութաբերությունը: **Թեմա 16՝** Ձեռնարկության ֆինանսավորումը: **Թեմա 17՝** Ձեռնարկության գործունեության արդյունավետության գնահատումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0202/B29. «ՀՅՈՒՐԸՆԿԱԼՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏԻ ՄԱՐՔԵԹԻՆԳ» (3 կրեդիտ)

*Շաբաթական՝ 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)
Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ*

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին գիտելիքներ հաղորդել հյուրընկալության ոլորտի, նրա կազմակերպման մարքեթինգային առանձնահատկությունների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացը ավարտելիս ուսանողը կիմանա

1. հյուրընկալության ոլորտի, դրա կառուցվածքի, գործառույթների և առանձնահատկությունների մասին
2. հյուրանոցային և ռեստորանային ծառայությունների առանձնահատկությունների և դրանց կազմակերպման մարքեթինգային հարցերի մասին

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Մարքեթինգը հյուրընկալության ոլորտում և տուրիզմում: **Թեմա 2.** Մարքեթինգի սոցիալական հիմքերը: **Թեմա 3.** Հյուրընկալության և տուրիզմի ոլորտի ծառայությունների առանձնահատկությունները: **Թեմա 4.** Մարքեթինգային միջավայր: **Թեմա 5.** Հատվածավորումը և նպատակային շուկայի ընտրություն հյուրընկալության ոլորտում: **Թեմա 6.** Ծառայությունների տարածման ուղիները: **Թեմա 7.** Գնային քաղաքականությունը հյուրընկալության ոլորտում: **Թեմա 8.** Ապրանքների առաջխաղացում:

0202/B30. «ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՓՅՈՒՌՔԻ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (7 նկրեդիտ)

Շաբաթական՝ 8 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին պատկերացում տալ Հայ սփյուռքի (հայկական գաղթաշխարհի) պատմության մասին: Ուսումնասիրել արտագաղթերը, որպես հայ ժողովրդի պատմության անբաժանելի մասնիկ: Դրանց դրդապատճառները, ժամանակաշրջանները: Գաղթաշխարհի որակապես նոր տեսակի անվանման՝ «սփյուռք» (diaspora) հասկացության առաջացումը, նրա բովանդակային նշանակությունը: Հայրենիք-սփյուռք կապերի ամրապնդման, սփյուռքի ակտիվ մասնակցության գործընթացը ՀՀ տնտեսության զարգացման գործում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. պատկերացում կունենա հայկական սփյուռքի աշխարհագրության մասին,
2. կիմանա սփյուռքի առաջացման պատճառների մասին,
3. կկարողանա ճիշտ գնահատել սփյուռքի տնտեսական, սոցիալական վիճակը, աշխարհաքաղաքական տեղը, սփյուռք-հայրենիք կապի կարևորությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն: Դասընթացի նպատակը, բովանդակությունը: **Թեմա 2՝** Սփյուռքահայ համայնքների աշխարհագրական տարածումը: **Թեմա 3՝** Սփյուռքում գործող ազգային հաստատությունները: **Թեմա 4՝** Արևմտյան համայնք (Եվրոպական համայնք: Գաղթօջախները՝ Ֆրանսիա, Իտալիա, Հունաստան, Ռումինիա, Լեհաստան, Բուլղարիա, Բելգիա) **Թեմա 5՝** Ամերիկյան համայնքներ (Գաղթօջախները՝ ԱՄՆ, Կանադա, Բրազիլիա, Արգենտինա): **Թեմա 6՝** Արևելյան համայնք: (Գաղթօջախները՝ Լիբանան, Սիրիա, Իրան, Թուրքիա, Եգիպտոս, Սուդան, Եթովպիա, Սինգապուր): **Թեմա 7՝** Հետխորհրդային տարածքների հայ համայնք: (Գաղթօջախները՝ Ռուսաստան, Ուկրաինա, Վրաստան, Ադրբեջան, Ղազախստան):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0202/B31. «ՆՈՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԶԲՈՍԱՇՏՐՋՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԵՐՎԻՄԻ ՄԵՋ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 8 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Շաբաթական 8 ժամ (48 ժամ դասախոսություն և 16 ժամ սեմինար պարապմունք)

8-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է սովորեցնել գտնել և առաջ քաշել նորարարական գաղափարներ սերվիսային գործունեության մասնավորապես զբոսաշրջության ոլորտում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը՝

1. կիմանա "ինովացիա" հասկացության բովանդակությունը ընդհանրապես և ծառայությունների ոլորտում մասնավորապես,
2. կձանոթանա ոլորտի հիմնական հասկացություններին և տերմիններին, զբոսաշրջության ոլորտում առկա նորարարություններին,
3. կկարողանա գանազանել նորարարությունների տարբեր տեսակները և դրանց կատարած ֆունկցիաները, վերլուծել սերվիսի և զբոսաշրջության ոլորտում ռազմավարական նորարարական նախագծերի կազմման սկզբունքները, կկարողանա իրականացնել SWOT և STEP վերլուծություն սերվիսի և զբոսաշրջության ոլորտում:

Դասընթացի բովանդակությունը

Թեմա 1՝ "Նորարարությունը զբոսաշրջության և սերվիսի մեջ" դասընթացի ներածություն: **Թեմա 2՝** Նորարարությունների մասին դասական պատկերացումները: **Թեմա 3՝** Նորարարական պրոցեսների կառավարումը: **Թեմա 4՝** Նորարարությունների յուրահատկությունը սոցիալ-մշակութային ծառայություններում և զբոսաշրջությունում: **Թեմա 5՝** "Ինովացիա" հասկացության բացատրությունը լայն իմաստով: **Թեմա 6՝** Հասարակության մոդերնիզացումը նորարարական զարգացման համատեքստում: **Թեմա 7՝** Զբոսաշրջության նորարարական տեսակները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0202/B32. «ՄԵՐՎԻՄԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍՊԵՐԱԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել սերվիսի ոլորտում գործող

օրենսդրությանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը՝

1. Կիմանա սերվիսի ոլորտում գոյություն ունեցող իրավունքների օգտագործման ձևերը և մեթոդները
2. Կհասկանա ոլորտի աշխատանքների իրականացման գործում գոյություն ունեցող իրավունքների կարևորությունը
3. Կկարողանա ստացած գիտելիքները օգտագործել կոնկրետ բնագավառում

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Սերվիսի ոլորտում իրավունքների նշանակությունը: **Թեմա 2՝** Զբոսաշրջության ոլորտում իրավունքների նշանակությունը: **Թեմա 3՝** Վարչական և զբոսաշրջության ոլորտում իրավունքներ և պարտավորություններ: **Թեմա 4՝** ՀՀ-ում զբոսաշրջության և շառայության ոլորտի իրավունքները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է

4.2.1. Կամընտրական դասընթացներ

0305/B33. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ»-1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել մասնագիտական անգլերեն (professional English) ինչպես հումանիտար և սոց. գիտությունների ֆակուլտետներում, այնպես էլ տեխնիկական և բնագիտական ֆակուլտետներում: Ուսուցումը բաժանվում է երկու փուլի՝ առաջին կիսամյակում ընդհանուր անգլերենի ուսուցում (general English), երկրորդում՝ մասնագիտական լեզվի ուսուցում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի անգլերենի քերականության հիմունքներին և կծանոթանա հիմնական բառային ֆոնդին,
2. ձեռք կբերի ընդհանուր անգլերենի գրավոր և բանավոր խոսքի հիմնական հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ընդհանուր անգլերենի հիմնական լեզվական հմտությունների զարգացում: **Թեմա 2՝** Մասնագիտական ընթերցանության տիրույթում գլխավոր և աջակցող մտքերի տարբերակում և ուսուցում: **Թեմա 3՝** Հիմնական բառապաշարի, այնուհետև մասնագիտական տերմինների ուսուցում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0305/B33. «ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ»-1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ համակարգել իրենց նախնական գիտելիքները ֆրանսերեն լեզվի հնչյունաբանության, քերականության և բառագիտության բնագավառներում և այդպիսով ստեղծել անհրաժեշտ հիմք՝ լեզվի ուսումնասիրության հաջորդ փուլերի համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կյուրացնի ֆրանսերենի հնչյունական կողմի հիմնական առանձնահատկությունները,
2. կտիրապետի ծրագրով նախատեսված առաջին փուլի համար անհրաժեշտ նվազագույն բառապաշարին,
3. կյուրացնի նշված փուլի համար անհրաժեշտ քերականական նյութը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ֆրանսերենի արտասանական նորմերը: Արտասանություն և գրություն: Հնչյունաբանական տառադարձություն: Ֆրանսերենի ձայնավորական և բաղաձայնական համակարգերը: **Թեմա 2՝** Քերականական կարգեր, դրանց արտահայտման միջոցները ֆրանսերենում: Գոյականի, ածականի և բայի ձևաբանական և քերականական նշանակությունները: Համեմատության աստիճանների կարգ: Լիիմաստ և սպասարկու բայեր: Նախդիրների գործառույթը նախադասության մեջ: **Թեմա 3՝** Պարզ նախադասություն, դրա շարադասությունը: Ուղիղ և շրջուն շարադասություն: **Թեմա 4՝** Թեմատիկ բառապաշարը ընդգրկում է հետևյալ թեմաները՝ «Ընտանիք», «Իմ մասնագիտությունը», «Համալսարան», «Իմ հանգստյան օրը», «Ճանապարհորդություն»:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0305/B34. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ»-2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել մասնագիտական անգլերեն (professional English)՝ ըստ անցումային ժամանակաշրջանի առանձնահատկությունների ինչպես հումանիտար և սոց. գիտությունների, այնպես էլ տեխնիկական և բնագիտական ֆակուլտետներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի իր մասնագիտության հետ առնչվող հիմնական մասնագիտական բառապաշարին,
2. ձեռք կբերի գիտելիքներ՝ ուսումնասիրելու անգլերեն լեզվով մասնագիտական աղբյուրներ՝ (գրքեր և գիտական հոդվածներ)՝ տպագրված ինչպես մեր երկրում այնպես էլ արտասահմանում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հիմնական մասնագիտական տերմինների ուսուցում: **Թեմա 2՝** Մասնագիտական գրավոր խոսքի հմտության ձևավորում: **Թեմա 3՝** Բանավոր մասնագիտական խոսքի ձևավորում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0305/B34.. «ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ»-2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ զարգացնել ուսման առաջին փուլում ձեռք բերած գիտելիքները ֆրանսերենի ձևաբանության և քերականության բնագավառներում, ինչպես նաև ընդլայնել թեմատիկ բառապաշարը, ակտիվացնել այդ բառապաշարը՝ համապատասխան երկխոսությունների և տեքստերի վերարտադրման նպատակով:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. գործնականում կկիրառի ֆրանսերենի ձևաբանական և քերականական այն կառույցները, որոնք ուսումնասիրվում են այս փուլում,
2. կտիրապետի համապատասխան թեմատիկ բառապաշարին, որը վերաբերում է մասնագիտական ոլորտին,
3. կվարի երկխոսություններ, կկատարի համապատասխան տեքստերի վերարտադրություն և կգրի փոխադրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գոյականի նշանակությունը և շարահյուսական գործառույթները: Հոգնակի թվի կազմության վրա հիմնված տիպերը: Անհոգնական և անեզական գոյականները: **Թեմա 2՝** Բայերի ձևաբանական և իմաստաքերականական դասակարգումը: Անցողական և անանցողական, երկսեռ բայեր: Բայի քերականական կարգերը: **Թեմա 3՝** Նախադասությունների դասակարգումը ըստ հնչերանգի և ըստ կազմության: Միավորյալ նախադասություններ: Ստորոգյալի համաձայնեցումը ենթակայի հետ: **Թեմա 4՝** Թեմատիկ բառապաշարը ընդգրկում է «Ֆրանսիայի մեծ քաղաքները», «Իմ զբաղմունքը», «Իմ ուսումը», «Հայաստանի պատմությունից», «Համագործակցություն» և այլն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0305/B35. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ»-3 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 3-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է խորացված ուսուցանել մասնագիտական անգլերենի բանավոր և գրավոր խոսքի հմտությունները առարկայական բովանդակության տիրույթում տեխնիկական և բնագիտական ֆակուլտետներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ազատ հաղորդակցվել մասնագիտական ոլորտում,

- կկարողանա ազատ ներկայացնել իր մասնագիտական գիտելիքները և մտքերը գրավոր խոսքում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գրավոր խոսքի ուսուցումը (ինչպես գրել անոտացիա, գիտական հոդվածներ և այլն): **Թեմա 2՝** Մասնագիտական ոլորտում անգլերենով քննարկումներ վարելու հմտությունների ուսուցանում: **Թեմա 3՝** Մասնագիտական զեկուցում (professional presentation) պատրաստելու և ներկայացնելու հմտությունների ուսուցանում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0305/B35. «ՖԼԱՆՍԵԼԵՆ»-3 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ամբողջացնել բակալավրատի ընդհանուր կրթական մակարդակում ուսանողների գիտելիքները ֆրանսերեն լեզվից և ապահովել անհրաժեշտ գիտելիքներ համապատասխան մասնագիտական գործունեության համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա կարդալ, ընկալել, վերարտադրել և թարգմանել ինչպես ընդհանուր հաղորդակցական նշանակության, այնպես էլ՝ նեղ մասնագիտական բնույթի տեքստեր: Այստեղ նկատի է առնվում ուսանողի հաղորդակցական կարողությունների զարգացումը՝ երկխոսությունների, պատումների և հարցադրումների նյութի վրա:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Սահմանական եղանակի ակտիվ և ներգործական սեռերի բոլոր ժամանակների կազմությունն ու գործառույթը: **Թեմա 2՝** Հրամայական եղանակի ձևերը և նրանց քերականական հոմանիշները: Երկանդամ, եռանդամ և միանդամ կրավորական կառույցները: **Թեմա 3՝** Բայական և անվանական ստորոգյալի տարբեր տեսակները: Պատճառի, նպատակի, պայմանի պարագաների արտահայտության միջոցները: Ընդարձակ հատկացուցիչ: Բարդ ստորադասական նախադա-

սությունների բոլոր տեսակները: Ուղղակի և անուղղակի խոսք պարունակող նախադասություններ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0305/B36. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ»- 4 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել մասնագիտական անգլերեն (professional English)՝ ըստ անցումային ժամանակաշրջանի առանձնահատկությունների ինչպես հումանիտար և սոց. գիտությունների, այնպես էլ տեխնիկական և բնագիտական ֆակուլտետներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի իր մասնագիտության հետ առնչվող հիմնական մասնագիտական բառապաշարին,
2. ձեռք կբերի գիտելիքներ՝ ուսումնասիրելու անգլերեն լեզվով մասնագիտական աղբյուրներ՝ (գրքեր և գիտական հոդվածներ)՝ տպագրված ինչպես մեր երկրում այնպես էլ արտասահմանում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հիմնական մասնագիտական տերմինների ուսուցում: **Թեմա 2՝** Մասնագիտական գրավոր խոսքի հմտության ձևավորում: **Թեմա 3՝** Բանավոր մասնագիտական խոսքի ձևավորում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0305/B36. «ՖԼԱՆՍԵՐԵՆ»- 4 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի խորացնել և զարգացնել նախորդ կիսամյակներում
ձեռք բերված գիտելիքները, ուսանողի մոտ ձևավորել ֆրանսերեն լեզվով ինքնուրույն
արտահայտվելու և գրելու կարողություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա թարգմանել և մեկնաբանել ֆրանսերեն բնագիր տեքստեր,
2. ամբողջական պատկերացում կունենա ֆրանսերեն լեզվի և ֆրանսիական քա-
ղաքակրթության մասին,
3. կկարողանա ինքնուրույն կերպով հաղորդակցվել և առանց բառարանի օգնության
շարադրել տարբեր թեմաներով տեքստեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դերբայների դասակարգման սկզբունքներն ու չափանիշները: **Թեմա 2՝** Հարակատար դերբայի գործածության առանձնահատկությունները: **Թեմա 3՝** Հար-
ցական նախադասությունների կազմության առանձնահատկությունները: **Թեմա 4՝**
Ներքին հնարավորություններ, փոխառություն և կաղապարում: **Թեմա 5՝** Ֆրանսերեն
թարգմանության առանձնահատկությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4
միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք,
յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հար-
ցատոմբը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների
քայլը 0,5 է:

0305/B37. «ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ-1» /անգլերեն/(6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել մասնագիտական անգլերեն (professional
English) ինչպես հումանիտար և սոց. գիտությունների ֆակուլտետներում, այնպես էլ
տեխնիկական և բնագիտական ֆակուլտետներում: Ուսուցումը բաժանվում է երկու
փուլի՝ առաջին կիսամյակում ընդհանուր անգլերենի ուսուցում (general English),
երկրորդում՝ մասնագիտական լեզվի ուսուցում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի անգլերենի քերականության հիմունքներին և կծանոթանա հիմնական բառային ֆոնդին,
2. ձեռք կբերի ընդհանուր անգլերենի գրավոր և բանավոր խոսքի հիմնական հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ընդհանուր անգլերենի հիմնական լեզվական հմտությունների զարգացում: **Թեմա 2՝** Մասնագիտական ընթերցանության տիրույթում գլխավոր և աջակցող մտքերի տարբերակում և ուսուցում: **Թեմա 3՝** Հիմնական բառապաշարի, այնուհետև մասնագիտական տերմինների ուսուցում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

0305/B37. «ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ -1» /Ֆրանսերեն/(6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել երկրորդ մասնագիտական օտար լեզու՝ ֆրանսերեն: Ուսուցումը բաժանվում է երկու փուլի՝ առաջին փուլում ընդ-հանուր ֆրանսերենի ուսուցում, երկրորդում՝ մասնագիտական լեզվի ուսուցում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի ֆրանսերենի քերականության հիմունքներին և կծանոթանա հիմնական բառային ֆոնդին,
2. ձեռք կբերի ընդհանուր ֆրանսերենի գրավոր և բանավոր խոսքի հիմնական հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ընդհանուր ֆրանսերենի հիմնական լեզվական հմտությունների զարգացում: **Թեմա 2՝** Մասնագիտական ընթերցանության տիրույթում գլխավոր և աջակցող մտքերի տարբերակում և ուսուցում: **Թեմա 3՝** Հիմնական բառապաշարի, այնուհետև մասնագիտական տերմինների ուսուցում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

0303/B38. «ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՇՓՄԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»(3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական պարապմունքներ),

Կիսամյակը՝ 5 –րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Տեսական գիտելիքներ հաղորդել գործարար շփման ոլորտին առնչվող խնդիրների վերաբերյալ, ուսուցանել գործարար ոլորտում խոսքային փոխազդեցության և փոխներգործության հիմնական ռազմավարությունը, սովորեցնել ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել պրակտիկայում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1.Կիմանա գործարար շփման հիմնական խնդիրները, գործարար փոխազդեցության տեսակներն ու ձևերը

2.կկարողանա կազմել ժամանակակից գործարար ոլորտի խնդիրների վերաբերյալ բանավոր և գրավոր տեքստեր՝օգտագործելով ստացած տեսական գիտելիքները

3.Կտիրապետի գործարար ոլորտում ինքնաներկայացման և սեփական գործնական իմիջի ստեղծման, համապատասխան խոսքային ռազմավարության ընտրության հմտություններին

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝Արդյունավետ գործարար շփման հիմունքները: **Թեմա 2՝** Բանավոր գործարար շփման տեսակները: **Թեմա 3՝** Բանավոր գործարար շփման տեխնոլոգիաները: **Թեմա 4՝** Գործարար շփման պրոցեսում ազդեցության մեխանիզմները: **Թեմա 5՝** Գործնական գրավոր փաստաթղթաբանության ստեղծման տեխնոլոգիան: **Թեմա 6՝**Գործարար էթիկա, գործարար էթիկետ և միջմշակութային հաղորդակցության.**Թեմա 7՝**Էթիկայի նորմերը գործարար շփմանպրոցեսում,. գործարար կապի սեմիոտիկան /նշանային համակարգը/: **Թեմա 8՝**Փոխազդեցության հաղորդակցային տեխնոլոգիաները: Զրուցակիցների տեսակները ըստ վերբալ և ոչ վերբալ վարքագծի: **Թեմա 9՝** Գործարար կոնֆլիկտաբանություն: Գործարար ոլորտում խոսքային կարգավորման հիմնական օրենքները: **Թեմա 10՝**Գրավոր շփումը գործնական և գիտական ոլորտում:Գովազդը գործարար խոսքում: **Թեմա 11՝**Դերային խաղ: Հարցազրույց: **Թեմա 12՝** Համոզելու միջոցները, լսարանի հետ աշխատանքի մեթոդները: գործարար հոետորություն: **Թեմա 13՝** Ինքնաներկայացում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0202/B38. «ՏՈՒՐԻՍՏԱԿԱՆ ԵՐԿՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ»(3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական պարապմունքեր),

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին համակարգված և ամբողջական գիտելիքներ հաղորդել տուրիզմի զարգացման տեսանկյունից տուրիստական երկրագրական վերլուծության և տեսության վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա տուրիստական երկրագրության հիմնական ուղղություններն ու բաղադրիչները, վերլուծության հիմնական մեթոդները.
2. կհասկանա տուրիստական երկրագրության հիմնական բաղադրիչների հատկանիշներն ու փոխադարձ կապերը:
3. կկարողանա կատարել երկրագրության առանձին բաղադրիչների գնահատում տուրիստական հնարավորությունների օգտագործման և տուրիզմի զարգացման տեսանկյունից:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տուրիստական երկրագրության էությունը, գործառույթները, հիմնախնդիրները, գործնական նշանակությունը: **Թեմա 2՝** Տուրիստական երկրագրության դերը տարածքային միավորների զբոսաշրջային ներուժի համալիր գնահատման գործում: **Թեմա 3՝** Զբոսաշրջային արդյունքի ստեղծման բնական և հասարակական տարբերությունները և դրանց գնահատման երկրագրական մեթոդները: **Թեմա 4՝** Աշխարհի երկրների դասակարգումն ըստ տուրիզմի զարգացման պայմանների և միտումների:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0305/B 39՝ «ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ -2» (անգլերեն) (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել մասնագիտական անգլերեն (professional English)՝ ըստ անցումային ժամանակաշրջանի առանձնահատկությունների ինչպես հումանիտար և սոց. գիտությունների, այնպես էլ տեխնիկական և բնագիտական ֆակուլտետներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի իր մասնագիտության հետ առնչվող հիմնական մասնագիտական բառապաշարին,
2. ձեռք կբերի գիտելիքներ՝ ուսումնասիրելու անգլերեն լեզվով մասնագիտական աղբյուրներ՝ (գրքեր և գիտական հոդվածներ)՝ տպագրված ինչպես մեր երկրում այնպես էլ արտասահմանում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հիմնական մասնագիտական տերմինների ուսուցում: **Թեմա 2՝** Մասնագիտական գրավոր խոսքի հմտության ձևավորում: **Թեմա 3՝** Բանավոր մասնագիտական խոսքի ձևավորում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 1-ական միավոր: Միավորների քայլը՝ 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 5 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական միավոր: Միավորների քայլը՝ 0.5 է:

0305/B39՝ «ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ-2» (Ֆրանսերեն) (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել երկրորդ մասնագիտական օտար լեզու՝ ֆրանսերեն, ըստ անցումային ժամանակաշրջանի առանձնահատկությունների:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի իր մասնագիտության հետ առնչվող հիմնական մասնագիտական բառապաշարին,
2. ձեռք կբերի գիտելիքներ՝ ուսումնասիրելու ֆրանսերեն լեզվով մասնագիտական աղբյուրներ/գրքեր և գիտական հոդվածներ/՝ տպագրված ինչպես մեր երկրում, այնպես էլ՝ արտասահմանում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հիմնական մասնագիտական տերմինների ուսուցում: **Թեմա 2՝** Մասնագիտական գրավոր խոսքի հմտության ձևավորում: **Թեմա 3՝** Բանավոր մասնագիտական խոսքի ձևավորում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 5 հարց, յուրաքանչյուրը՝ **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը՝ **0.5** է:

0202/ B40. «ԷՔՄԿՈՒՐՄԻՈՆ ԳՈՐԾ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ) Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ էքսկուրսիոն գործի վերաբերյալ: Կարողություններ ձևավորել էքսկուրսիոն գործի կազմակերպման համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ստեղծել էքսկուրսիոն ապրանքը՝ նոր երթուղիներ, այսինքն նոր տուրիստական ապրանք
2. կյուրացնի էքսկուրսավարների պատրաստման գործընթացը և բուն էքսկուրսիայի որակյալ մշակումը, նրա անցկացման մեթոդիկան և տեխնիկան

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ էքսկուրսավարման հիմունքների ուսումնասիրման առարկան **Թեմա 2՝** Տեսարժան վայրերի տիպերը: **Թեմա 3՝** էքսկուրսիաների դասակարգումը: **Թեմա 4՝** էքսկուրսիայի մեթոդների մշակումը, էքսկուրսիոն ծրագիր, էքսկուրսիոն աշխատանք և էքսկուրսիայի նախապատրաստում: **Թեմա 5՝** էքսկուրսիոն խմբերի առանձնահատկությունները: **Թեմա 6՝** էքսկուրսիոն ցուցադրական աշխատանքների սկզբունքները, էքսպոզիցիոն նյութեր, թանգարանային ցուցադրման գեղարվեստական առանձնահատկությունները, էքսպոզիցիաների ընթացքում օգտագործվող սարքավորումները: **Թեմա 7՝** էքսկուրսավարի մասնագիտական հմտությունների ձևավորումը, էքսկուրսավարման տեխնիկան, էքսկուրսավարի հաղորդակցության կոլտուրան:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0202/B40. «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲՆԱԿԱՆ ԵՎ ՊԱՏՄԱՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ) Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել Հայաստանի բնական և պատմամշակութային հուշարձաններին, նրանց ծագմանը, առաջացմանը, տեղաբաշխմանը: Տալ հիմնարար գիտելիքներ Հայաստանում գտնվող այն վայրերի մասին, որոնք իրենց գրավչությամբ կարող են նախադրյալ հանդիսանալ ՀՀ –ում զբոսաշրջության և սերվիսի ոլորտի զարգացման համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ՀՀ բնական հուշարձանները, դրանց ծագումը, դասակարգումը ըստ ՀՀ մարզերի:
2. կհասկանա ՀՀ պատմամշակութային ժառանգության էությունը, դրանց դասակարգումը, կառուցման ժամանակահատվածին բնորոշ հատկանիշները, ավանդապատումները և այլն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բնական հուշարձանների դասակարգումը և դրանց դերը զբոսաշրջության ոլորտում: **Թեմա 2**՝ Պատմամշակութային հուշարձաններ, դրանց բնորոշումը և տիպաբանությունը: **Թեմա 3**՝ Հայաստանի պատմա-մշակութային հուշարձանների ժամանակագրական պարբերացումը: **Թեմա 4**՝ Բնության և պատմամշակութային հուշարձանները ընդգրկող զբոսաշրջային երթուղիների կազմակերպման սկզբունքները: **Թեմա 5**՝ ՀՀ-ում իրականացվող բնական և պատմամշակութային հուշարձաններ ընդգրկող հիմնական երթուղիները: **Թեմա 6**՝ Բնական և պատմամշակութային հուշարձանների պահպանման հիմնախնդիրները և դրանց պահպանման կարևորությունը ՀՀ զբոսաշրջության զարգացման գործում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

5.ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՅԼ ՄՈԴՈՒԼՆԵՐ

5.1. «Տնտեսագիտության տեսություն» մասնագիտություն

Արտադրական պրակտիկա (4 կրեդիտ)

4 շաբաթ տևողությամբ, 8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Արտադրական պրակտիկայի նպատակն է կոնկրետ հիմնարկության օրինակով ամրապնդել և խորացնել հիմնարար տնտեսագիտական առարկաների գծով գործնական հմտությունները:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի ուսումնասիրված հիմնարկության կանոնադրական խնդիրներին, տեխնիկականակերպչական կառուցվածքին և տնտեսական-արտադրական գործունեությանը.
2. կիմանա հիմնարկության կողմից արտադրվող արտադրանքի և մատուցվող ծառայությունների բնույթի, տեսականու և ծավալների մասին.
3. ծանոթ կլինի հիմնարկության արտաքին կապերին և տեղեկատվական հոսքերին, հիմնարկությունում տնտեսական գործունեության վերլուծության գծով կազմակերպվող աշխատանքներին, ինֆորմացիայի աղբյուրներին և հիմնական փաստաթղթերին.
4. կունենա անհրաժեշտ գիտելիքներ հիմնարկության փաստաթղթավորման, փաստաթղթաշրջանառության և հաշվետվական համակարգերի վերաբերյալ:

Ամփոփիչ ավարտական քննություն (4 կրեդիտ)

8-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

Ավարտական աշխատանք (12 կրեդիտ)

8-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

Կուրսային աշխատանք -1 (2 կրեդիտ)

4-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

Կուրսային աշխատանք -2 (2 կրեդիտ)

6-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

5.2. «Սերվիս» մասնագիտություն

Ուսումնական պրակտիկա -1(4 կրեդիտ)

4 շաբաթ տևողությամբ, 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին ծանոթացնել սերվիսի ոլորտի ձեռնարկությունների հետ: Պատկերացում տալ մասնագիտական դասընթացների ընթացքում ստացած գիտելիքների մասին, սովորեցնել անցում կատարել տեսականից գործնականին:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա սերվիսի ոլորտի տարբեր տեսակի ծառայությունների մասին.

2. կկարողանա ինքնուրույն կերպով վերլուծել նրանց գործունեության ձևերը.
3. կիմանա սերվիսային ծառայությունների առանձնահատկությունները:

Ուսումնական պրակտիկա -2 (4 կրեդիտ)

4 շաբաթ տևողությամբ, 4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսումնական պրակտիկայի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել սերվիսի ոլորտի առանձնահատկությունների հետ, նրանց նման և տարբերակիչ գծերին: Գործնականի վերածելով տեսական գիտելիքները՝ ուսանողներին սովորեցնել սերվիսի ոլորտի դերն ու նշանակությունը հասարակական կյանքում: Ցույց տալ սերվիսի առանձին ճյուղերի զարգացման աստիճանը ՀՀ-ում:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա տարբերակել սերվիսի առանձին ճյուղերի գործունեությունը.
2. կկարողանա վերլուծել նրանց սոցիալական, բարոյական, հոգեբանական, քաղաքական նշանակությունը:

Կուրսային աշխատանք -1 (2 կրեդիտ)

4-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

Արտադրական պրակտիկա (4 կրեդիտ)

4 շաբաթ տևողությամբ, 6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Արտադրական պրակտիկայի նպատակն է ուսանողներին մասնակից դարձնել սերվիսի տարբեր ոլորտների աշխատանքներին: Հնարավորություն տալ ինքնուրույն կերպով կազմակերպել առանձին ծառայություններ (հյուրերի ընդունում, գործունեության կազմակերպում, ճանապարհում), ճանաչողական, էկոլո-գիական, մշակութային և այլ տեսակի զբոսաշրջության կազմակերպում:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ինքնուրույն կերպով կազմակերպել հյուրերի և զբոսաշրջիկների ընդունումը, նրանց սպասարկումը,
2. կկարողանա գնահատել սերվիսի առկա վիճակը, բացահայտել զարգացման ներուժը, օգտագործման հնարավորությունները,
3. կկարողանա գնահատել սերվիսի զարգացման անհրաժեշտությունը, նրա դերն ու նշանակությունը երկրի տնտեսության մեջ:

Կուրսային աշխատանք -2 (2 կրեդիտ)

6-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

Ամփոփիչ ավարտական քննություն (4 կրեդիտ)

8-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

Ավարտական աշխատանք (12 կրեդիտ)

8-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի ուսումնական օրացույցը

2015 / 2016 ուսումնական տարի

Աշնանային կիսամյակ

01 սեպտեմբերի 2015թ.-29 հունվարի 2016թ.	
Ուսուցման սկիզբը	01 սեպտեմբերի
1-ին փուլի ընթացիկ ստուգումներ	13 -25 հոկտեմբերի
1-ին փուլի ընթացիկ քննություններ	13-25 հոկտեմբերի
2-րդ փուլի ընթացիկ ստուգումներ	08-20 դեկտեմբերի
2-րդ փուլի ընթացիկ քննություններ	08-20 դեկտեմբերի
Ստուգարքների հանձնում	15-27 դեկտեմբերի
Ուսուցման ավարտը	29 դեկտեմբերի
Քննաշրջան	07 -28 հունվարի
Ձմեռային արձակուրդներ	31 հունվարի-09 փետրվարի

Գարնանային կիսամյակ

09 փետրվարի 2016թ.-30 հունիսի 2016թ.	
Ուսուցման սկիզբը	09 փետրվարի
1-ին փուլի ընթացիկ ստուգումներ	14-23 մարտի
1-ին փուլի ընթացիկ քննություններ	14-23 մարտի
2-րդ փուլի ընթացիկ ստուգումներ	16-30 մայիսի
2-րդ փուլի ընթացիկ քննություններ	16-30 մայիսի
Կուրսային աշխատանքների և ստուգարքների հանձնում	30 մայիսի-04 հունիսի
Ուսուցման ավարտը	04 հունիսի
Քննաշրջան	06-25 հունիսի
Պետական մասնագիտական քննություն և ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն	25 ապրիլի-31 մայիսի
Ամառային արձակուրդներ	01 հուլիսի-31 օգոստոսի

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ	3
ԲԱԺԻՆ I. ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԿԱՐԳ	5
1. Ընդհանուր դրույթներ	6
2. Կրեդիտային համակարգի ընդհանուր նկարագիրը	6
2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթները	6
2.2. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառույթները	8
2.3. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և կրթական ծրագրերի աշխատածավալը	9
3. Դասընթացները և կրթական մոդուլները	9
4. Կրեդիտների հատկացումը	10
5. Կրթական ծրագրերի ավարտական պահանջները	10
5.1. Բակալավրի ծրագիր	10
6. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը	11
6.1. Համակարգի հիմնադրույթները	11
6.2. Գնահատման մեթոդաբանությունը	12
6.3. Ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատման կազմակերպումը	14
6.4. Գնահատման սանդղակը և նշագրումը	15
6.5. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը	16
6.6. Ուսման առաջադիմությունը	17
7. Քննությունների վերահանձնումը և դասընթացի կրկնումը	18
8. Դասընթացների տեղեկագիրքը	19
9. Կրթական ծրագրերի եզրափակիչ ատեստավորումը	20
9.1. Բակալավրի ծրագիր	20
10. Կրեդիտների փոխանցումը	21
11. Ուսումնական խորհրդատուների ծառայությունը	21
12. Ուսանողի իրավունքներն ու պարտականությունները	22
13. Եզրափակիչ դրույթներ	22
Հ Ա Վ Ե Լ Վ Ա Ծ Ն Ե Ր	24
ԲԱԺԻՆ II. ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ	28
Մաս I. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ	29
1. Ուսումնական ծրագրի կառուցվածքը	30
2. Ծրագրի բովանդակությունը	31
2.1. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս	31
2.2. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական կրթամաս	33
2.3. Ընդհանուր մասնագիտական կրթամաս	34
2.4. Կրթական այլ մոդուլներ	39
Մաս II. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ	40
1. Տեղեկագրքի նպատակը	41
2. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացներ	42
2.1. Պարտադիր դասընթացներ	42

2.2. Կամրնտրական դասընթացներ.....	53
3. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացներ	56
3.1. Պարտադիր դասընթացներ	56
3.2. Կամրնտրական դասընթացներ.....	59
4. Ընդհանուր մասնագիտական դասընթացներ	61
4.1.«Տնտեսագիտության տեսություն» մասնագիտություն	61
4.2.«Սերվիս» մասնագիտություն.....	111
5. Կրթական այլ մոդուլներ	152
5.1.«Տնտեսագիտության տեսություն» մասնագիտություն	152
5.2.«Սերվիս» մասնագիտություն.....	153
ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի ուսումնական օրացույցը	154

